

การนำหลักคิดทำไปใช้ในโรงเรียนประจำวันของนักเรียนชั้นปีที่ ๑
โรงเรียนการศึกษาศาสนาเขต ๑ เขตเมือง

พระโสภณ ญาณวิโร (กุดโพนเมือง)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาตามหลักสูตรวิชาศาสนศึกษาชั้นมัธยมศึกษา
สาขาวิชาการศึกษา

ศึกษาวิชาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๓

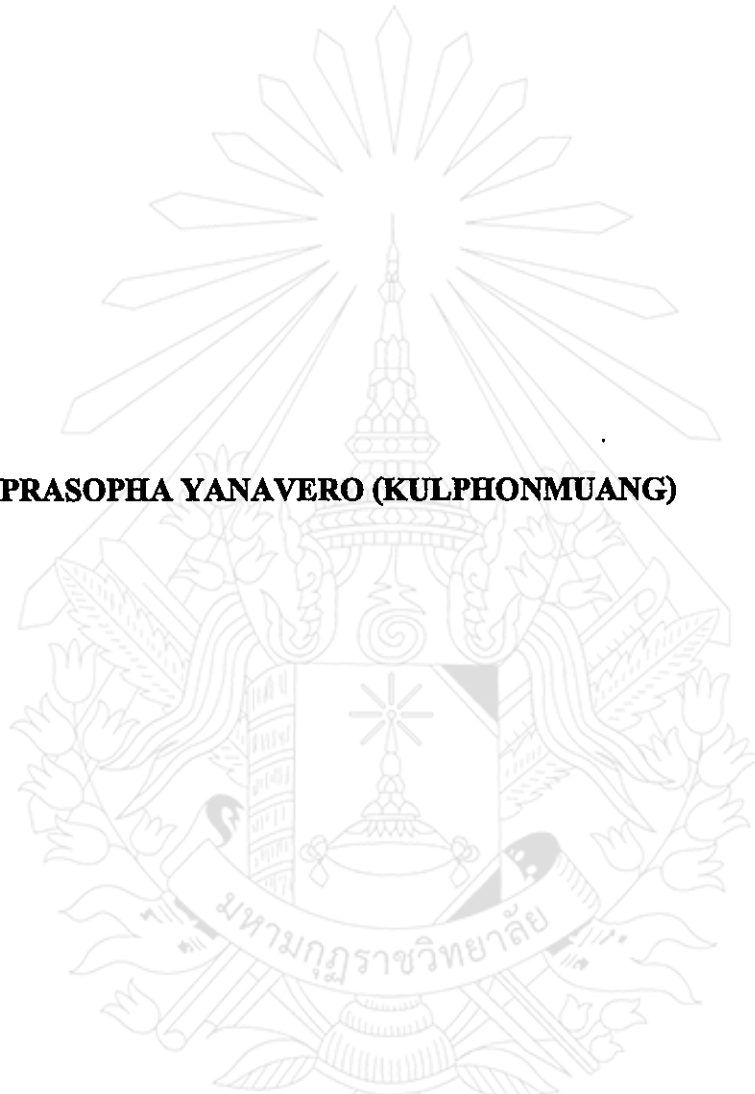
**การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด**

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๓**

**THE APPLICATION OF FIVE PRECEPTS TO 2ND LEVEL
STUDENT'S DAILY LIFE AT ROI ET BLIND SCHOOL**

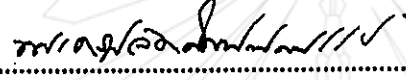
PRASOPHA YANAVERO (KULPHONMUANG)

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E.2553 (2010)**

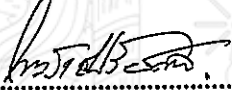
หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียน
การศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด
ชื่อนักศึกษา : พระโสภา ญาณวีโร (กุลโพนเมือง)
สาขาวิชา : การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : พระราชปรียัติวิมล (ดร.)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระมหาอำนาจ มหาวีโร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

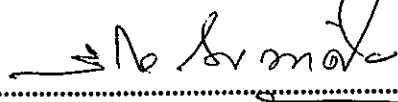
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(พระราชปรียัติวิมล (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระมหาอำนาจ มหาวีโร)

..... กรรมการ
(พระมหาวิโรจน์ คุตตวีโร (ดร.))

..... กรรมการ
(รศ.วิโรจน์ มุฑกัณฑ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Title : The Application of Five Precepts to lead Students' Daily Life at Roi Et Blind School, Roi Et Province
Student's Name : Prasopha Yanavero (Kulphonmuang)
Department : Educational Management
Advisor : Phrarachapariyattivimol (Dr.)
Co-Advisor : Phramaha Amnuay Mahaviro

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Thesis Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn(Dr.))

P.R.P. Vimol
.....
Advisor
(Phrarachapariyattivimol (Dr.))

P. Amnuay Mahaviro
.....
Co-Advisor
(Phramaha Amnuay Mahaviro)

V. Kuttaveero
.....
Member
(PhramahaViroj Kuttaveero (Dr.))

W. Muthukant
.....
Member
(Assoc. Prof. Wiroj Muthukant)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด
ชื่อนักศึกษา	: พระโสภา ญาณวีโร (กุลโพนเมือง)
สาขาวิชา	: การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: พระสุทธิสารโสภณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระมหาอำนาจ มหาวีโร
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๒

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ๒) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และประเภทของความพิการ และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ประชากร ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำนวน ๕๓ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดประมาณค่ามีความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า Chi-square test (χ^2 - test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาลดต่ำสุด ได้แก่ คีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด คีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ และคีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ส่วนที่เหลือ ๒ ข้อ คีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ และคีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจกัน อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และประเภทของความพิการ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ และประเภทของความพิการต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ได้แก่ ไม่ใช่จ่ายเกินตัว พอใจ พอเพียงในสิ่งที่ตนมี สร้างค่านิยมไม่
นำเอาของผู้อื่นมาเป็นของเรา มีจิตสำนึกว่าเราเป็นสัตว์เหมือนกันมี ๑ ชีวิตเท่ากันและใช้ธรรมเป็น
เครื่องมือในการสอนให้รักษาศีลห้า

Thematic Title : **The Application of Five Precepts to lead Students' Life at Roi Et
Bliad School, Roi Et Province**

Student's Name : **Prasopha Yanavero (Kulphonmuang)**

Department : **Educational Management**

Advisor : **Phrasutthisarasophon**

Co-Advisor : **Phramaha Amnuay Mahaviro**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The thesis's objectives were aimed to: 1), explore 2nd level students' application of five precepts to leading their daily lives at Roi Et Blind School in the town of Roi Et, 2) analyze relations between individual factors and their application of five precepts to leading their daily lives at the school classified according to their differing genders and the types of their blindness and, 3).examine suggestions on their application of five precepts to leading their daily lives. The population entailed fifty-three blind students at the school. The tool used for conducting the research was the questionnaire endowed with rating scales, possessing the reliability for the whole questions at 0.83. The statistics utilized for analyzing data encompassed: percentage, mean, standard deviation, Chi-square test (χ^2 - test) by making use of the ready-made computerized programmed.

The research's results were found as follows:

2nd level students' application of five precepts to their daily lives at Roi Et Blind School in the township of Roi Et in the overall aspect was at the high level. Taking into account a single aspect, three precepts were found applied to their daily lives at the high level. Those in descending order were: 2nd, 4th and 5th precepts; abstaining from: what is not given, false speech and intoxicants; while the remaining two precepts of 1st and 3rd ones, abstaining from taking life and sexual misconducts, were found at the middle level.

Results of analyzing relations between their individual factors and application of five precepts to leading their daily lives indicated that findings between the two were proved to be the null hypothesis, which did not conform to the set one.

Their suggestions on application of five precepts to leading daily lives at Roi Et Blind School were that they should not overspend money, be sufficiently satisfied with what they have possessed, create the value of not taking others' belongings as their own, raise their awareness that each individual is an animal alike, and use the Buddha's teachings as the tool for preserving the five precepts.

กิตติกรรมป ๓

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด” สำเร็จได้เพราะผู้วิจัย ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่ายที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางในการจัดทำครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ที่ได้เปิดสอนหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้ศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณพระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ที่ได้แนะนำแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลจนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณ พระราชปริยัติวิมล (ดร.) ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และพระมหาอำนาจมหาวิโร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ที่ได้ช่วยเหลือ ประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านและเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน และขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษาทุกคน คุณค่าของงานวิจัยฉบับนี้ ขอให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากงานวิจัยฉบับนี้ มีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอกราบอภัยมา ณ โอกาสนี้

พระโสภณ ญาณวิโร (กุลโพนเมือง)

สารบัญคำย่อ

พระไตรปิฎกที่ผู้วิจัยใช้เป็นหลักในการค้นคว้าศึกษา เพื่อการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย พิมพ์เนื่องในวโรกาสครบ ๒๐๐ ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พุทธศักราช ๒๕๒๕ คำย่อและคำเต็ม ชื่อของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา มีดังต่อไปนี้

คำย่อ	คำเต็ม
พระสุตตันตปิฎก	
ที.ม.	สุตตนตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวคค
ที.ปา.	สุตตนตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวคค
ม.ม.	สุตตนตปิฎก มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก
ม.อุ.	สุตตนตปิฎก มัชฌิมนิกาย อุปริปณณาสก
อง.ทสก.	สุตตนตปิฎก องคุตตรนิกาย ทสกนิปาต
ขุ.อุ.	สุตตนตปิฎก ขุททกนิกาย อุทาน
ขุ.ปา.	สุตตนตปิฎก ขุททกนิกาย ปฏิสมุททาถา

สำหรับการอ้างอิงเลขที่อยู่หลังชื่อย่อของคัมภีร์ใช้แบบ ๓ ตอนและ ๒ ตอน คือ เล่ม / ข้อ / หน้า และ เล่ม / หน้า

ส่วน การอ้างอิงเลขที่อยู่หลังชื่อย่อ เช่น ม.ม. ๑๗/๒๓๗. หมายถึง มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก เล่ม ๑๗ หน้า ๒๓๗ เป็นต้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพประกอบ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๔
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม	๖
๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม	๑๖
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการและคนตาบอด	๒๒
๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศีลห้า	๓๔
๒.๕ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	๔๖
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๐
๒.๗ สรุปกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๖
๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๕๖

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๖
๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๕๖
๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๕๖
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๖
๓.๔ การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๕๗
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๘
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๘
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๖๐
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๑
๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๑
๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๑
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๒
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน	๖๒
ตอนที่ ๒ การนำหลักคิดห้าไปใช้ในวิถีประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด	๖๓
ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	๖๘
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในวิถีประจำวันของ นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด	๘๑
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๘๓
๕.๑ สรุปผล	๘๔
๕.๒ อภิปรายผล	๘๕
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๘๓
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๘๓
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๘๓
บรรณานุกรม	๘๕

ภาคผนวก

๕๕

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

๑๐๐

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

๑๐๒

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

๑๐๔

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

๑๐๗

ภาคผนวก จ คำอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

๑๑๓

ภาคผนวก ฉ ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

๑๑๗

ประวัติผู้วิจัย

๑๒๑

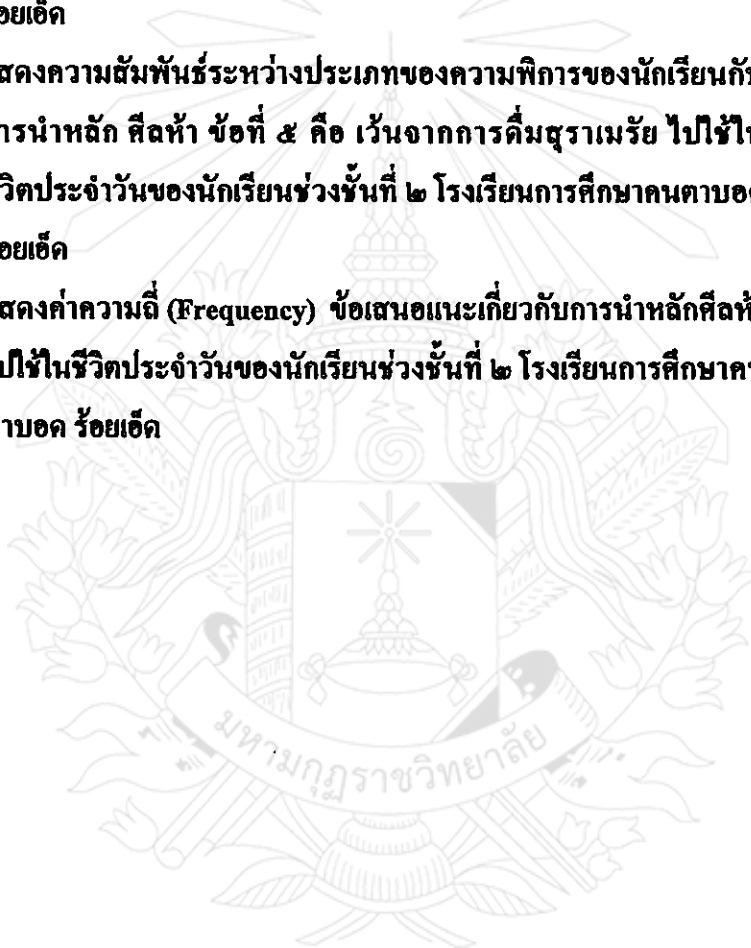

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๒.๑ การแสดงลำดับเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)	๑๕
ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของนักเรียน จำแนกตามเพศ	๖๒
ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) บึงจัยส่วนบุคคลของนักเรียน จำแนกตามประเภทของความพิการ	๖๒
ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน	๖๓
ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด คิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ โดยรวมและรายข้อ	๖๔
ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด คิดข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ โดยรวมและรายข้อ	๖๕
ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด คิดข้อ ๓ เว้นจากการประทุษุติในกาม โดยรวมและรายข้อ	๖๖
ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด คิดข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด โดยรวมและรายข้อ	๖๗
ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด คิดข้อที่ ๕ เว้นจากการคิมสุราเมรัย โดยรวมและรายข้อ	๖๘

- ตารางที่ ๔.๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดห้าข้อไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ๖๘
- ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดห้าข้อที่ ๑ เว้นจาก การฆ่าสัตว์ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียน การศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๐
- ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดห้าข้อที่ ๒ คือ เว้น จากการลักทรัพย์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๑
- ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดห้าข้อที่ ๓ คือ เว้น จากการประพฤติผิดในกาม ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้น ที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๒
- ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดห้าข้อที่ ๔ คือ เว้น จากการพูดปด ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๓
- ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดห้าข้อที่ ๕ คือ เว้น จากการดื่มสุราเมรัย ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๔
- ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับ การนำหลักคิดห้าข้อไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๕
- ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับ การนำหลักคิดห้า ข้อที่ ๑ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๖
- ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับ การนำหลัก คิดห้า ข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลักทรัพย์ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๗๗

- ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับการนำหลัก สีดห้า ข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการประพฤติผิดในกาม ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๓๘
- ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับการนำหลัก สีดห้า ข้อที่ ๔ คือ เว้นจากการชู้ปลด ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๓๙
- ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับการนำหลัก สีดห้า ข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๔๐
- ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลัก สีดห้า ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ๔๑

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบที่ ๒.๑ ภาพทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบ ทางจิตใจของพฤติกรรมทางจริยธรรม	๒๒
ภาพประกอบที่ ๒.๒ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๕๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดชนบทซึ่งเป็นผู้ใหญ่ได้เริ่มดำเนินงาน จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อปี ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔ โดยเป็นการใช้ความแนวคิด Community Based Rehabilitation การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการในชุมชนได้หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการออกให้การช่วยเหลือคนตาบอดในชุมชนชนบทนั่นเอง การดำเนินงานที่ผ่านมาได้ให้บริการคนตาบอด เฉพาะในวัยเด็กตั้งแต่ อายุ ๔ - ๕ ขวบจนถึงอายุ ๑๒ - ๑๓ ขวบทางโรงเรียนการศึกษาคนตาบอดจัดสอนด้านพัฒนางานอาชีพ ต่อมาจึงขยายการให้บริการครอบคลุมถึงเด็กอายุ ๖ ขวบ เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง ต่อมา เมื่อปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕ ได้ขยายการให้บริการด้านการป้องกันความพิการทางสายตาเพิ่มขึ้นเป็น โครงการที่สาม การดำเนินงานของศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดชนบทที่ผ่านมา ได้ใช้สำนักงานที่จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นฐานการบริหารมาโดยตลอด แม้ว่าจะขยายพื้นที่การปฏิบัติงานไปบริเวณ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดแล้วก็ตาม และเนื่องจากความต้องการการช่วยเหลือมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ สำนักงานเดิมคับแคบไม่สามารถตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมเนื้อที่พื้นที่ในวงกว้างได้ อนึ่งการให้บริการตามแนวคิด CBR สำหรับกลุ่มอายุและการศึกษาบางกลุ่มไม่ เหมาะสมจำเป็นต้องใช้การบริการแบบศูนย์การศึกษาและการบริการเสริมในด้านการงานอาชีพ การบริการด้านคำปรึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กตาบอด

ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของเด็กตาบอดก่อนวัยเรียนที่มีความจำเป็นต่อพัฒนาการของเด็กตาบอดเป็นอย่างยิ่ง และในส่วนของการศึกษาอาชีพแก่คนตาบอดวัยอายุประมาณ ๑๒ ขวบหรือคนตาบอดที่ได้รับการศึกษาระดับพื้นฐานแต่ ไม่สามารถศึกษาต่อได้ ก็สามารถเข้ามาศึกษาที่ เหมาะสมกับความรู้นำไปประกอบอาชีพได้ อนึ่งในด้านการป้องกันความพิการทางสายตาในท้องถิ่นชนบท อันเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่ภาครัฐบาลและบริษัทเอกชนควรร่วมกันแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น ในมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอด ตระหนักดีว่าสามารถกระทำได้เพียงเล็กน้อยแต่หากรวมพลังกันจากหยดน้ำเล็กก็จะกลายเป็นสายธารหล่อเลี้ยงผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้ได้ การจัดการศึกษาในระยะต้น ๆ ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ไม่มีหนังสือสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยเฉพาะจำนวน การเรียนการสอนจึงอาศัยการฟังและจดจำเป็นสำคัญ จนกระทั่งถึงช่วง ค.ศ. ๑๙๐๕ - ๑๙๕๒ หลุยส์ เบรลล์ ชาวฝรั่งเศสซึ่งตาบอดเนื่องจากอุบัติเหตุเข้า

ได้คิดประดิษฐ์อักษรตัวนูนสำหรับคนตาบอดขึ้น โดยใช้นิ้วสัมผัส ทำให้การจัดการเรียนการสอนบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีอักษรที่ใช้เขียนและอ่าน ต่อมามีการพัฒนาอักษรตัวนูนเป็นระบบ ๖ จุด ซึ่งสามารถสลับตำแหน่งทั้ง ๖ ไปได้ถึง ๖๓ แบบ และใช้อักษรตัวนูนนี้ แทนอักษรและตัวเลข ตลอดจน โน้ตดนตรีและให้ชื่อว่าตัวอักษรเบรลล์ (Braille) ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ รัฐบาลไทยได้จัดสรรงบประมาณเป็นทุนอุดหนุนการศึกษาของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ มีการจัดตั้งมูลนิธิช่วยคนตาบอดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกองการศึกษาพิเศษกับ กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งครูการศึกษาพิเศษเข้ารับ ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกองการศึกษาพิเศษไปช่วยสอนในโรงเรียนสอนคนตาบอด ซึ่งในโรงเรียนทุกโรงที่เกิดขึ้นในระยะนี้จะเป็น โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นเท่านั้น มา ได้ใช้สำนักงานที่จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นฐานการบริหารมา โดยตลอด แม้ว่าจะขยายพื้นที่การปฏิบัติงานไปบริเวณ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดแล้วก็ตาม และเนื่องจากความต้องการการช่วยเหลือมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ สำนักงานเดิมคับแคบไม่สามารถตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมเนื้อที่พื้นที่ในวงกว้างได้ หนึ่งการให้บริการตามแนวคิด CBR สำหรับกลุ่มอายุและการศึกษาบางกลุ่มไม่เหมาะสมจำเป็นต้องใช้การบริการแบบศูนย์การศึกษาและการบริการเสริมในด้านการงานอาชีพ การบริการด้านคำปรึกษาแก่ผู้ปกครองเด็กตาบอด*

เนื่องจากสาระพระพุทธศาสนาถือเป็นสาระที่มีเนื้อหาสลับซับซ้อนไม่เหมาะผู้พิการทางสายตาบอดเพราะนักเรียนมองไม่เห็นพระภิกษุสงฆ์สามเณร รวมทั้งการเรียนการสอนในสาระพระพุทธเจ้าหรือพระพุทธศาสนา สื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นนักเรียนไม่สามารถมองเห็นได้ครูดึงมาอธิบายให้นักเรียนฟังซึ่งเป็นนามธรรมเท่านั้นนักเรียนยังขาดประสบการณ์ในการรับรู้จากเอกสารที่มีข้อมูลจากพระไตรปิฎก และก็ไม่เคยได้เข้าถึงภาพโบราณสถานกับโบราณวัตถุ รวมทั้งสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเนื่องจากนักเรียนไม่สามารถมองเห็นนักเรียนจึงไม่สามารถนำเอาหลักธรรมคำสอนตามพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้เมื่อนักเรียนจบแต่ละบทแล้วทำการประเมินผลแล้วพบว่านักเรียนไม่สามารถจดจำเนื้อหาบทเรียน ได้ไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ความเป็นมาของพระพุทธเจ้าตามลำดับตามแบบศีลได้

*มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, การดูแลบุคคลพิการ, (นนทบุรี : สุโขทัยธรรมราช, ๒๕๓๔), หน้า ๒๓๔.

ไม่เข้าใจความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่อยู่ในชาติไทยเข้าใจพระพุทธศาสนาเพียงจากคำบอกเล่าของครูอาจารย์ หรือบิดาและมารดาเท่านั้น”^๒

ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทยมาแต่โบราณ ช่วยให้คนไทยมีเกณฑ์การดำเนินชีวิตที่ดี อาทิ ศีลห้าหรือเบญจศีล เป็นเครื่องปกป้องรักษาคนไทยในสังคมให้เจริญ เมื่อเว้นจากฆาตกรรม ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พุคปิด ดื่มสุราเมรัย และมีเบญจธรรม สอดรับให้คนในสังคมควรปฏิบัติ ได้แก่ การมีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา นโยบายของรัฐบาลได้สนับสนุนให้ให้มีกลุ่มงานรณรงค์ส่งเสริมเผยแพร่คุณธรรมและจริยธรรม ในหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ แต่ยังไม่มีการศึกษาว่า ประชาชนที่นับถือพุทธศาสนาโดยรวมแล้ว มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีอย่างไรช่วยส่งเสริม เพื่อจะขับเคลื่อนเข้าสู่สังคมอภิบาลที่ดี เพราะการที่สังคมจะก้าวสู่สังคมอภิบาลที่ดี คนในสังคมจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ นั่นหมายถึง พุทธศาสนิกชน หรือผู้นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย จะต้องมีการมีจริยธรรมระดับสามัญชน อย่างน้อยคือการรักษาศีลห้า แต่ยังคงไม่มีใครศึกษาถึงประเด็นนี้

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

๑.๒.๒ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และประเภทของความพิการ

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ เพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

^๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **ภาวะสังคมไทยไตรมาส ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑ และภาพรวมสังคมไทยปี ๒๕๕๑ (๒๕๕๑, ๑๔ มีนาคม)**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๒), หน้า ๕.

๑.๓.๒ ประเภทของความพิการของนักเรียน มีความสัมพันธ์ต่อการนำหลักการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาค้นตาบอด ร้อยเอ็ด แตกต่าง

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาค้นตาบอด ร้อยเอ็ด จำนวน ๕๓ คน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาค้นตาบอด ร้อยเอ็ด ใน ๕ ข้อ ได้แก่

- ๑) ศีลข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์
- ๒) ศีลข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์
- ๓) ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจ
- ๔) ศีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปด
- ๕) ศีลข้อ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โรงเรียนการศึกษาค้นตาบอด ร้อยเอ็ด

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาค้นตาบอด ร้อยเอ็ด

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาค้นตาบอด ร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และประเภทของความพิการ

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

๑.๕.๔ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาการดำรงชีวิตของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาค้นตาบอด ร้อยเอ็ด และโรงเรียนอื่นๆ

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ศีล หมายถึง ข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ พ้นจากการกระทำที่เป็นการเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น

การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง การรับปฏิบัติตามการละเว้นการ ฝึกฝน เพื่อพัฒนาตนเองเพื่อให้กาย วาจา และใจ พ้นจากการกระทำที่เป็นการเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น ตามหลักศีล ๕ ได้แก่

๑) ศีลข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ หมายถึง การรับปฏิบัติตาม การละเว้นการ ฝึกฝนเพื่อพัฒนาตนเองเพื่อให้กาย วาจา และใจ เว้นจากการไม่ทำลายชีวิต ฆ่าสัตว์ การประทุษร้าย รังแกกัน รวมทั้งประพฤติหรือดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านร่างกายและชีวิต ของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

๒) ศีลข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ หมายถึง การรับปฏิบัติตามการละเว้นการ ฝึกฝน เพื่อพัฒนาตนเองให้เว้นจากการถือเอาของที่เขามิได้ให้ ลักพา หยิบฉวยของผู้อื่นมาใช้โดยพลการ รวมทั้งสาธารณสมบัติ การคดโกง ฉกฉวย ละเมิดกรรมสิทธิ์ ทำลายทรัพย์สินของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

๓) ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤตินิคมในกาม หมายถึง การรับปฏิบัติตามการละเว้นการ ฝึกฝนเพื่อพัฒนาตนเองในการงดเว้นจากการประพฤตินิคมเบียดเบียนผู้อื่นทางด้านคู่ครอง บุคคลที่รักหวงแหน ไม่ผิดประเพณีทางเพศ ไม่นอกใจคู่ครองของตนของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

๔) ศีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปด หมายถึง การรับปฏิบัติตามการละเว้นการ ฝึกฝนเพื่อพัฒนาตนเองในการงดเว้นจากการการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จ โกงหลอคำหยาบ นินทา คำทอ หลอกหลวง เพ้อเจ้อ หรือพูดยุแหย่ให้เกิดความแตกแยก ตัดรอน ประโยชน์ หรือแกล้งทำลายด้วยวาจาของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

๕) ศีลข้อ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย หมายถึง การรับปฏิบัติตามการละเว้นการ ฝึกฝน เพื่อพัฒนาตนเองในการงดเว้นจากน้ำเมาคือสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท สิ่งเสพติดให้โทษที่ทำให้เสียดสีสัมปชัญญะนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

ศูนย์การศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด หมายถึง หน่วยงานเอกชน หน่วยงานหนึ่งเพื่อช่วย ของมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เป็น ศูนย์กลางการบริหารงาน และดำเนินการ โครงการต่าง ๆ ในความดูแลจำนวน ๕ โครงการบำบัด คือ โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอดในชุมชนมี โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ศูนย์ฝึกวิชาชีพ โครงการป้องกันความพิการทางสายตา และ โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กตาบอดพิการซ้ำซ้อน

นักเรียนที่มีความพิการทางการมองเห็น หมายถึง นักเรียนที่มีสายตาง้างที่ต่ำกว่าเมื่อใช้แว่นสายตารวมแล้วมองเห็นน้อยกว่า ๖/๑๘ หรือ ๒๐ /๗๐ ลงไปจนมองไม่เห็นแสงสว่างหรือมีลานสายตาแคบกว่า ๓๐ องศา

นักเรียนตาบอด หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ประเภทมองเห็นลานแต่ก็ยังสามารถใช้การมองเห็นในการรับรู้และเรียนรู้ได้เหมือนคนปกติ โดยใช้แว่นขยายโครงการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ หมายถึง การจัดบริการการศึกษาที่มุ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนตาบอดได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนทั่วไป

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น

๑) เพศ หมายถึง เพศของนักเรียน โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น เพศชายและเพศหญิง

๒) ประเภทของความพิการ หมายถึง ความพิการของนักเรียน โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๒.๑ ความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท

๒.๒ ความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ระดับรุนแรงจนถึงระดับน้อยอาจแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ คนหูหนวก คนหูตึง

๒.๓ ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ หมายถึง คนที่มีอวัยวะไม่สมส่วน อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรัง รุนแรงมีความพิการระบบประสาท มีความลำบากในการ เคลื่อนไหวซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ในสภาพปกติ ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีความ บกพร่องทางประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียน การศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
- ๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการและคนตาบอด
- ๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศีลห้า
- ๒.๕ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

๒.๑.๑ ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม

ความหมายของคำว่าคุณธรรมนี้ มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอแนวคิดซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไป ได้แก่

พุทธทาสภิกขุ ได้ให้ความ “คุณธรรมและจริยธรรมได้แก่ ระเบียบปฏิบัติซึ่งมุ่งให้เกิดความ ผาสุก ความสงบสุขเนื่องด้วยสังคัมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคุณธรรม จริยธรรมหรือศีลธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ มนุษย์ทำขึ้น บัญญัติขึ้น แต่งขึ้น ตามเหตุตามผลของมนุษย์เอง หรือความต้องการของมนุษย์เอง”

คาร์เตอร์ กู๊ด (Good) ได้แยกแยะความหมายของคุณธรรม เป็น ๒ ประการ ความหมายแรก คือ ความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำ ตามมาเป็นความเคยชิน ความหมายที่

*พุทธทาสภิกขุ, ความแตกต่างระหว่างศีลธรรมกับศาสนา, (นนทบุรี : โรงพิมพ์เอกรินทร์, ๒๕๑๔), หน้า ๑๐๗.

สอง คือ คุณภาพของบุคคลที่ได้กระทำ ตามความคิดและมาตรฐานของสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักศีลธรรม สิ่งที่สังคมยึดถือเป็นข้ออ้างอิง^๒

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี^๓

ตุ๊กตญา ศรีเมืองชน ให้ความหมายของคุณธรรม หมายถึง หลักการความดีงามแห่งความประพฤติคน และลักษณะของอุปนิสัยอันดีงามที่สนใจของบุคคล มีคุณค่า ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ยึดถือและปฏิบัติตาม เพื่อความเจริญของคนและสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป ซึ่งคุณธรรมนี้เกิดจากการปลูกฝังโดยการได้เห็น ได้ฟัง ได้อ่าน และที่สำคัญที่สุดคือ การได้เห็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางคุณธรรมของผู้ที่เคารพยกเป็นตัวอย่าง^๔

ประภาศรี สีหอำไพ กล่าวว่า คุณธรรม คือ หลักธรรมที่สร้างความรู้สึกรับผิดชอบชีวิตในทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีหลักปรัชญาเดียวกัน คือ เป็นหลักปฏิบัติคุณงามความดี คุณธรรมที่ว่านี้มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องความดี ความสุข และการกำหนดคุณค่าของคุณธรรม^๕

จากความหมายของคุณธรรมดังกล่าวสรุปได้ว่า คุณธรรม คือ หลักความประพฤติที่เป็นลักษณะนิสัยที่ดีงาม ได้รับการสั่งสมหรือปฏิบัติตามกันมาจากจิตใจโดยมิได้ฝืนใจ ผลจากการกระทำ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่ยึดถือโดยตรง และส่งผลให้สังคมของการอยู่ร่วมกันมีความสุขและความเจริญงอกงาม หลักคุณธรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ที่ต้องอาศัยอยู่ร่วมกัน เพราะคุณธรรมเป็นหลักแห่งความประพฤติ ปฏิบัติในทางที่ถูกต้องและดีงาม และมีจุดหมายปลายทางอยู่งามความดีของสังคมโดยส่วนรวม

๒.๑.๒ ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรมเป็นเรื่องที่บรรดานักการศึกษาและนักวิชาการสนใจที่จะศึกษา เพื่อนำมาแก้ปัญหาจริยธรรมในสังคมไทย และหาทางปลูกฝังให้บุคคลในสังคมมีจริยธรรมควบคู่ไปกับ

^๒ดวงเดือน พันธุมนาวิน, **พฤติกรรมศาสตร์ : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๒๔), หน้า ๒๓.

^๓ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๓), หน้า ๘๖.

^๔สัญญา สัญญาวิวัฒน์, “คุณธรรมกับคุณภาพในการพัฒนาประเทศ” **วารสารร่วมพฤษ**, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (เมษายน ๒๕๒๗) : ๖๗-๗๒.

^๕ประภาศรี สีหอำไพ, **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม**, (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑), หน้า ๔๓.

คุณธรรม เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ในการศึกษาจริยธรรมได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายในทัศนะของคน ได้แก่

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ความหมายของ “จริยธรรม” ไว้ว่า “จริยธรรม มาจากคำว่า จริย กับ ธรรมะ จริย หมายถึง “ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ” ธรรมะ หมายถึง “คุณความดี คำสั่งสอนในพระศาสนาหลักประพฤติปฏิบัติในศาสนา ความยุติธรรม ความถูกต้อง กฎเกณฑ์ กฎหมาย สิ่งทั้งหลาย สิ่งของ จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม”^๖

พระราชวรมุนี อธิบายความหมายของ “จริยธรรม” หมายถึง การดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ การใช้ชีวิต การครองชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิต ทุกแง่ ทุกด้าน ทุกระดับ ทางกาย ทางวาจา ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านปัญญาอย่างถูกต้อง^๗

แสง จันทร์งาม อธิบายว่า คำว่า “จริยธรรม” แยกออกเป็น ๒ คำ คือ “จริย” แปลว่า “ความประพฤติ” และ “ธรรม” หมายถึง คุณภาพของจิตใจของแต่ละคน เมื่อเอาคำทั้งสองมารวมกันเข้าเป็นคำว่า “จริยธรรม” จึงหมายถึง คุณภาพจิตที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของคน^๘

ศาโรจน์ บัวศรี ให้คำอธิบายว่าคำว่า จริยธรรม ไว้ดังนี้ “จริยธรรม” หมายถึงศีลธรรมและคุณธรรม “ศีลธรรมหมายถึง การละเว้นการฆ่า หรือการเบียดเบียน คุณธรรม หมายถึง การเมตตา กรุณา จริยธรรมย่อมจะรวมเอาค่านิยมที่จำเป็นอื่น ๆ เข้าไว้ด้วยกัน อาจได้แก่ ธรรมเนียมประเพณี กฎหมาย อุดมการณ์ วินัยและมารยาท เป็นต้น ถ้าจะพูดสั้นๆ ก็คือ ค่านิยมในระดับต่าง ๆ ซึ่งสังคมและบุคคลจำเป็นต้องยึดมั่นถือมั่น และจริยธรรมนี้ย่อมจะนำสันติสุขมาให้แก่บุคคลและสังคมได้ตามสมควรแก่กรณี”^๙

ณรงค์ศักดิ์ ตะละภัก ได้ให้ความหมายไว้ว่า “จริยธรรม” มาจากคำว่า “จริย” กับ “ธรรม” “จริย” หมายถึง พฤติกรรม การกระทำหรือความประพฤติธรรม หมายถึงความมีเหตุผลถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของธรรมชาติตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับสูงสุด คือ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า คำสั่งสอนของศาสดาทุกพระองค์ ซึ่งเป็นสิ่งดีงาม ดังนั้น

^๖ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๕๒**, อ่างแล้ว, หน้า ๒๕๑.

^๗พระราชวรมุนี, **ปรัชญากรีกบ่อเกิดภูมิปัญญาตะวันตก**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๔๔), หน้า ๑๒.

^๘กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, “คู่มือตำรวจ”, กรุงเทพมหานคร : กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ๒๕๔๔, (อัดสำเนา).

^๙ศาโรจน์ บัวศรี, **จริยธรรมศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖), หน้า ๑๘.

จริยธรรมจึงหมายถึงความประพฤติดี ซึ่งความประพฤติดีในแง่จริยธรรม หมายถึง ความเป็นผู้มีจิตใจสะอาดบริสุทธิ์ รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัวด้วยพอใจและตนเองไม่เดือดร้อน มีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ทำร้ายตนเอง เช่น การคิดเหล้า ดิบบุหรี่ ดิทยาเสพติด การพนัน หมกมุ่นในเรื่องเพศ การพุดจาไม่น่าเชื่อถือ เป็นต้น^{๑๑}

ประกาศรี สืออำไพ ได้ให้ความหมาย “จริยธรรม” หมายถึง หลักความประพฤติที่อบรม กิริยาแลปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม คุณค่าทางจริยธรรม ซึ่งให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผนตามวัฒนธรรมของบุคคล ที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดีงาม อยู่สภาพแวดล้อมที่โน้มนำให้บุคคลมุ่งกระทำความดี สะท้อนความซื่อ มีแนวทาง ความประพฤติอยู่ในเรื่องของความดี ความถูกต้อง ความควรในการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคมอย่างสงบเรียบร้อย เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรมและมโนธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยมีสำนึกที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามค่านิยมที่พึงประสงค์^{๑๒}

อำนาจ ทะพังก์แก และ ชัยนต์ วรรณภูติ ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง การประพฤติในสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความดี และความถูกต้องในสังคม มีจุดหมายปลายทางอยู่ที่คุณงามความดีของสังคมในส่วนรวม^{๑๓}

สุลักษณ์ ศิวรักษ์ ได้กล่าวไว้ว่า จริยธรรม คือ หลักแห่งการดำรงชีวิตอันประเสริฐ หรือหลักแห่งการประพฤติตนตามธรรมเนียมของสังคม^{๑๔}

ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) กล่าวถึง “คุณธรรมจริยธรรม” ว่าเป็นความรู้สึกรับผิดชอบ ซื่อสัตย์เป็นกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานของการประพฤติปฏิบัติในสังคมซึ่งบุคคลจะพัฒนาขึ้น

^{๑๑}ณรงค์ศักดิ์ ตะละกัญ และคณะ, **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พรสิริการพิมพ์, ๒๕๓๒), หน้า ๑๓๒.

^{๑๒}ประกาศรี สืออำไพ, **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม**, อ่างแล้ว, หน้า ๑๕.

^{๑๓}อำนาจ ทะพังก์แก และชัยนต์ วรรณภูติ, “จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักการศึกษา”, **รายงานสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทย**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๒), หน้า ๑๕๕.

^{๑๔}สุลักษณ์ ศิวรักษ์, **ศึกษาศานากับสังคมไทย**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรนราการพิมพ์, ๒๕๓๓), หน้า ๖๘.

จนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของตนเอง โดยสังคมจะเป็นตัวตัดสินการกระทำนั้นว่าเป็นการกระทำที่ ถูกหรือผิด^{๔๔}

กูค (Good Carter V.)ให้ความหมายไว้ว่า “คุณธรรมจริยธรรม” หมายถึง การปรับพฤติกรรม ให้เข้ากับกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานของความประพฤติที่ถูกต้องหรือดีงาม^{๔๕}

สรุป จากความหมายของจริยธรรมที่กล่าวมาแล้ว อาจกล่าวได้ว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรม ที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติหรือหลักธรรมคำสั่งสอนอันเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของมวลมนุษยชาติ เพื่อให้การดำเนินชีวิตมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเกิดสันติสุขขึ้นในสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปมนุษย์จะต้องมีหลักในการดำเนินชีวิตรวมทั้งข้อประพฤติปฏิบัติที่จะให้ความเจริญก้าวหน้าในชีวิตไปในทางที่ดีงาม เรียบง่าย และสงบ จริยธรรมจะตอบ คำถามที่ว่าอะไรคือคุณค่าที่ควรแสวงหา มีประโยชน์และคุ้มค่านุคคลใดที่ไม่กำหนดคุณค่าแห่งชีวิตของตนไว้หรือไม่มีการวางแผนชีวิตของตนไว้ บุคคลนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตและจะมีชีวิตอยู่อย่างสมบูรณ์ไม่ได้เลย

๒.๑.๓ ความสำคัญของจริยธรรม

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมไทยในระยะสิบปีที่ผ่านมา ทั้งด้านเศรษฐกิจความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม ตลอดจนการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อค่านิยมและจริยธรรมของบุคคลอย่างกว้างขวาง เช่น มีการคำนึงถึงแต่ประโยชน์ส่วนตน ละเลยต่อศีลธรรมอันดีงามและยังก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ อีกมากมายซึ่งปัญหาต่าง ๆ นั้นบุคคลทุกฝ่ายในสังคม ต่างก็ให้ความสนใจและพยายามหาทางแก้ไข และแม้จะมีการพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาเหล่านี้ก็ยังมีได้ลดน้อยลงไป แต่ยังคงนำมาซึ่งความหวุ่นวิตกของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมเช่นเดิม

จูไรรัตน์ มณีรัตน์ กล่าวว่า “หลักของการพัฒนาประเทศนั้น ได้แก่ ขบวนการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการเมือง แต่การพัฒนานั้นแม้จะมีปัจจัยพร้อมทั้งด้านงบประมาณทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดการ หรือได้จัดการช่วยเหลือจากต่างประเทศหากขาด

^{๔๔}Lawrence Kohlberg, **Development of Moral Character and Moral Incleology Review of Child Development Research**, อ้างใน ประภาศรี สีหอำไพ, **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม**, อ้างแล้ว, หน้า ๑๕.

^{๔๕}Good Carter V., **Diction of Education**, อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, **พฤติกรรมศาสตร์ : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**, อ้างแล้ว, หน้า ๒๓.

เสียซึ่งทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีจริยธรรมแล้วนั้น ก็จะทำให้ประเทศชาติไม่เจริญก้าวหน้าซึ่งตรงกันข้ามจะกลายเป็นผู้ถ่วงความเจริญของประเทศชาติต่อไป”^{๑๖}

วศิน อินทสระ ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ของจริยธรรม

๑. จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและความสงบสุขของปัจเจกชนสังคมและประเทศชาติอย่างยิ่งรัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็นอันดับแรกเพื่อให้เป็นแกนกลางของการพัฒนาในด้านอื่นๆ ทั้งเศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง การปกครอง การพัฒนาที่ขาดจริยธรรมเป็นหลักย่อมเกิดผลร้ายมากกว่าดี เพราะผู้ที่มีความรู้แต่ขาดคุณธรรมย่อมก่อความเสียหายได้มากกว่าผู้ด้อยความรู้ โดยท่านกล่าวว่า “ผู้มีความรู้แต่ไม่รู้วิธีที่จะประพฤติตนย่อมก่อให้เกิดความเสียหายได้มากกว่าผู้มีความรู้น้อยถ้าเปรียบความรู้เหมือนกัน จริยธรรมย่อมเป็นเหมือนดินที่ไม่มีน้ำยึดเหนี่ยวเกาะกุมย่อมเป็นฝุ่นในละอองให้ความรำคาญ หรือเค็ดรื้อนให้แก่ผู้อื่นอยู่เนื่อง ๆ”

๒. การพัฒนาบ้านเมืองต้องพัฒนาจิตใจคนก่อนหรืออย่างน้อยก็ให้พร้อมๆ กันไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิชาการอื่น ๆ เพราะการพัฒนาที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแกนนำนั้นจะสูญเปล่าและเกิดผลเสียหายเป็นอย่างมาก ทำให้บุคคลลุ่มหลงในวัตถุและอบายมุขมากขึ้น เศรษฐกิจต้องเสื่อมโทรม ประชาชนทุกข์ยาก เพราะคนในสังคมละเลยจริยธรรมกอบโกยเอาทรัพย์สินไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป ขาดความเมตตาปราณี แล้งน้ำใจในการดำเนินชีวิตซึ่งกันและกัน

๓. จริยธรรม มิได้หมายถึง การถือศีล กินเพล เข้าวัดฟังธรรม จำศีลภาวนา โดยไม่ช่วยเหลือทำประโยชน์ให้แก่สังคม แต่จริยธรรมหมายถึง ความประพฤติ การกระทำและความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม การทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นแต่สิ่งที่ควรเว้นทำสิ่งที่ควรทำ ด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผล ถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคลนั้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจริยธรรมจึงจำเป็นและมีคุณค่าสำหรับทุกคนในทุกวิชาชีพทุกสังคม สังคมจะอยู่รอดได้ก็ด้วยจริยธรรม

๔. การทุจริต คดโกง การเบียดเบียนกันในรูปแบบต่างๆ อันเป็นเหตุให้สังคมเสื่อมโทรม มีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรมของคนในสังคม ทรัพยากรธรรมชาติในโลกนี้น่าจะพอเลี้ยงชาวโลกไปได้อีกนาน ถ้าชาวโลกช่วยกันละทิ้งความละโมภโลกมาก แล้วมามีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายช่วยกันสร้างสรรค์สังคม ยึดเอาจริยธรรมเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต ไม่ใช่ยึดลาภยศ ความมีหน้ามีตาในสังคมเป็นจุดหมาย ถ้าสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นก็ให้ถือเป็นเพียงผลพลอยได้และแนะนำมาใช้เป็น

^{๑๖} จูไรรัตน์ มณีรัตน์, *หลักพัฒนาประเทศ*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๕.

เครื่องมือในการประพาศิธรรม เช่น อาศัยลาภผลเป็นเครื่องมือในการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ อาศัยยศและความมีหน้ามีเกียรติในสังคมเป็นเครื่องในการชักจูงคนผู้เคารพนับถือเข้าหาธรรม

๕. จริยธรรมสอนให้เราเลิกดูหมิ่นกคชึ่คนจน ให้เอาใจใส่ดูแลเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุซึ่งเป็นบุพการีของชาติ สอนให้เราถ่อมตัวเพื่อเข้าหากันได้คึ่กับคนทั้งหลาย และไม่วางตัวโอหังอวดดีหรือก้าวร้าวผู้อื่น สอนให้เราลดทิฐิมานะลงให้มาก ๆ เพื่อที่จะได้มองเห็นสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริงไม่หลงสำคัญตัวว่ารู้คึ่กว่า มีความสามารถกว่าใคร ผู้นำที่มีจริยธรรมสูงย่อมเป็นที่เคารพกราบไหว้ของผู้คนทั้งหลายได้อย่างสนิทใจ เราจึงควรเลือกผู้นำที่สามารถนำความสงบสุขทางใจมาสู่มวลชนได้ด้วย เพื่อสันติสุขจะเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก ความแข็งแกร่งทางกำลังกาย กำลังทรัพย์ และกำลังอาวุธนั้น ถ้าปราศจากความแข็งแกร่งทางจริยธรรมเสียแล้ว บุคคลหรือประเทศชาติจะเจริญมั่นคงอยู่ได้ไม่นาน สังคมที่เจริญมั่นคงต้องมีจริยธรรมเป็นเครื่องรองรับหรือเป็นแกนกลางเหมือนถนนที่มั่นคงหรือคึ่กที่แข็งแรงเขาใช้คอนกรีตเสริมเหล็ก แม้เหล็กจะไม่ปรากฏออกมาให้เห็นภายนอกแต่มีความสำคัญอยู่ภายในช่วงย้อมรู้คึ่ ทำนองเดียวกับบัณฑิตย้อมมองเห็นอย่างแจ่มแจ้งว่าจริยธรรมมีความสำคัญในสังคมเพียงคึ่^{๓๓}

๒.๑.๔ องค์ประกอบของคุณธรรมจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน กล่าววาลัทธิษณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมนั้นแบ่งออกได้ ๔ ประเภท ได้แก่

๑. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้วาลัทธิษณะของตนนั้นถึ่ถึ่ว่า การกระทำชนิดใดคึ่ควรกระทำและการกระทำชนิดใดเลวควรงดเว้น ลัทธิษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงคึ่ ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กั้บอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางสังคมและศาสนาส่วนใหญ่อีกควรเริ่มเรียนรู้ตั้งแต่เกิด และโดยเฉพาะในช่วงอายุ ๒ ถึง ๑๐ ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมนี้เป็นพิเศษ

๒. ทักษณคึ่เชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้ลัทธิษณะชอบ ไม่ชอบของบุคคลเกี่ยวกับลัทธิษณะหรือพฤติกรรมต่างๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลัทธิษณะนั้นๆ มากน้อยเพียงคึ่ ทักษณคึ่เชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกั้บค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีทักษณคึ่แตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมได้ ทักษณคึ่เชิงจริยธรรมของบุคคลนั้น มีความเหมาะสม

^{๓๓}วคึ่สิน อินทรสระ, จริยศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณาคาร, ๒๕๑๘), หน้า ๒๕๕-๒๕๖.

กว้างขวางกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะทัศนคตินั้นรวมเอาความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นทัศนคติเชิงจริยธรรมจึงมีคุณสมบัติที่จะใช้ทำนายได้แม่นยำกว่าความรู้เชิงจริยธรรม

๓. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้นๆ เหตุผลดังกล่าวช่วยให้ทราบเหตุของใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่าบุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจจะมีการกระทำและทำยสุระดับจริยธรรมที่แตกต่างกันได้

๔. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมชมชอบหรืองดเว้นแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น ตัวอย่างพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวม และการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น พฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง หรือคะแนน การขโมยและการกล่าวเท็จ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางดี และทางเลวของบุคคลส่งผลโดยตรงต่อความผาสุก และความทุกข์ของสังคม^{๑๔}

กระทรวงศึกษาธิการ สรุปว่า จริยธรรมของบุคคลประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑) องค์ประกอบด้านความรู้ คือ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงามสามารถตัดสินใจแยกความถูกผิดได้ด้วยความคิด

๒) องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก คือ ความพึงพอใจ ศรัทธา เลื่อมใส เกิดความนิยมยินดีที่จะรับจริยธรรมนั้นมาเป็นแนวปฏิบัติ

๓) องค์ประกอบด้านพฤติกรรมการแสดงออก คือ พฤติกรรมที่บุคคลตัดสินใจในการที่จะกระทำ ถูกหรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ กัน^{๑๕}

พระราชวรมุณี แบ่งจริยธรรมออกเป็นจริยธรรมภายใน เป็นจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้อีกคิดหรือทัศนคติของบุคคลซึ่งเป็นรากฐานทำให้เกิดจริยธรรมภายนอก

จริยธรรมภายนอก เป็นจริยธรรมที่บุคคลแสดงออกมาเป็นการกระทำ ภายนอกที่เราสังเกตเห็นได้ เช่น การเอาใจใส่ในการทำงาน ความมีระเบียบวินัย แต่จริยธรรมที่แท้จริงนั้นจะต้อง

^{๑๔} ดวงเดือน พันธุมนาวิณ, พฤติกรรมศาสตร์ : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา, อ่างแล้ว, หน้า ๒-๔.

^{๑๕} กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางพัฒนาจริยธรรมไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๓), หน้า ๑๘.

มีความเป็นอิสระไม่ตกอยู่ในเงื่อนไขภายนอก เช่น ทำงานเพื่อผลของงานไม่ใช่เพื่อเงิน^{๒๐} และแนวคิดของดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม แบ่งจริยธรรมออกเป็น ๔ ด้าน คือ

๑. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การบอกได้ว่าการกระทำใดเลวควรงดเว้น ซึ่งความรู้เชิงจริยธรรมของคนเราจะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และสติปัญญา

๒. ทศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมว่าชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นเพียงใด ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น และในเวลาต่างกัน ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงไปเหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การยกเหตุผลมาอ้างถึงการตัดสินใจที่จะกระทำ หรือไม่กระทำ พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งพฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรืองดเว้นไม่ไปแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืน ค่านิยม หรือกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น^{๒๑}

นอกจากนี้ บราวน์ (Brown) มีความเห็นว่า จริยธรรมประกอบด้วย ๓ องค์ประกอบ คือ ความรู้ (knowledge) ความรู้สึก (feeling) และความประพฤติ (conduct) ซึ่งสอดคล้องกับการจำแนกของ ฮอฟแมน (Hoffman) ที่ว่า กระบวนการซึมซาบทางจริยธรรม (moral internalization) มี ๓ กระบวนการที่เป็นอิสระจากกัน คือ ความคิดทางจริยธรรม (moral thought) ความรู้สึกทางจริยธรรม (moral feeling) และพฤติกรรมทางจริยธรรม (moral behavior)^{๒๒}

องค์ประกอบของจริยธรรมข้างต้นนี้ก็คือลักษณะต่างๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ซึ่งมีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ องค์ประกอบด้านสติปัญญา องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก และองค์ประกอบด้านพฤติกรรมที่แสดงออกมา องค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ต้องอาศัยหลักทฤษฎีทางจิตวิทยาซึ่งจะได้นำ มากล่าวต่อไป

^{๒๐} พระราชวรมนี, **การพัฒนาคน**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๓), หน้า ๑๘.

^{๒๑} ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม, **จริยธรรมของเยาวชนไทย**, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๐), หน้า ๔-๖.

^{๒๒} เรื่องเดียวกัน.

๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม

เนื่องจากคุณธรรม จริยธรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นการศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาต่าง ๆ จะสามารถช่วยอธิบายให้เข้าใจได้อย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งได้แก่

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic theory) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (cognitive development theory) ทฤษฎีกระจ่างนิยาม (the theory of values clarification) ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม (behavior modification theory) และทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม โดยมีรายละเอียดของแต่ละทฤษฎีที่ควรนำมาศึกษา ดังนี้

๑) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)

นักจิตวิทยากลุ่มจิตวิเคราะห์พยายามค้นคว้าหาทฤษฎีที่จะอธิบายหาพัฒนาการด้านต่างๆ ของบุคคล รวมถึงด้านคุณธรรม จริยธรรมนี้ด้วย นักจิตวิทยากลุ่มนี้มี ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Freud) เป็นผู้นำ ของกลุ่ม ฟรอยด์ เชื่อว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะพัฒนาขึ้นจากพลังงานทางจิตที่เรียกว่า อิด (id) อีโก้ (ego) และซูเปอร์อีโก้ (superego) ตามลำดับ อิดเป็นสิ่งที่ติดตัวทารกมาตั้งแต่เกิด และจะผลักดันให้เด็กสนองตอบความต้องการตามสัญชาตญาณ ในขณะที่เดียวกันก็กระตุ้นให้แสวงหาความสุขให้ตนเองด้วย แต่อาศัยการทำงานของอิดอย่างเดี๋ยว บางครั้งก็ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการได้ อีโก้จึงพัฒนาขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการคิดและวางแผนตอบสนองความต้องการนั้น โดยการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง ครั้นต่อมาเมื่อเด็กมีอายุประมาณ ๓-๖ ปี ซูเปอร์อีโก้จึงพัฒนาขึ้นมา เพื่อควบคุมระบบคุณธรรม จริยธรรมในตัวบุคคล ทำให้บุคคลได้รับการถ่ายทอดค่านิยมและมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของสังคม โดยผ่านกระบวนการเลียนแบบผู้อบรมเลี้ยงดู ซึ่งส่วนมากก็คือ พ่อแม่นั่นเอง จากการศึกษาตามแนวคิดนี้ จะพบว่า คุณธรรม จริยธรรมควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก และบุคคลจะเพิ่มพูนคุณธรรม จริยธรรมให้กับตนเองขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้อง^{๒๓}

๒) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ได้แก่ ทฤษฎีของอัลเบิร์ตแบนดูรา (Albert Bandura) นักจิตวิทยาชาวแคนาดา ตามทฤษฎีของแบนดูรา การเรียนรู้ของบุคคลส่วนหนึ่งจะเกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับโดยตรง และอีกส่วนหนึ่งจะสังเกตจากตัวแบบซึ่งมี ๓ ประเภท คือ ตัวแบบจริง ได้แก่ ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมจริงให้เห็น ตัวแบบสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวแบบในโทรทัศน์ภาพยนตร์หรือรูปภาพต่างๆ และตัวแบบประเภทสุดท้าย ได้แก่ คำ บอกล่า หรือบันทึก ซึ่งจะปรากฏในรูปของคำ พูด

^{๒๓}Freud, Sigmund. **An outline of Psychoanalysis**, อังใน ดวงเดือน พันธุมนาวิณ, **พฤติกรรมศาสตร์ : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**, อังแล้ว, หน้า ๒-๔.

หรือข้อเขียนต่าง ๆ ผลจากประสบการณ์ตรง และการสังเกตตัวเองทั้ง ๓ ประเภทดังกล่าว จะทำให้เกิดการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากพฤติกรรม ทำให้สามารถคาดหวังได้ถึงวิธีที่จะนำ ผลที่พึงปรารถนามาสู่ตน และในขณะเดียวกันก็มองเห็นวิธีการที่จะหลีกเลี่ยงผลที่เลวร้ายต่างๆ การคิดในเชิงประเมินเช่นนี้ จะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะทำหรือไม่กระทำ พฤติกรรมต่างๆ และนำไปสู่การตั้งมาตรฐานการประพฤติสำหรับตนเอง ตลอดจน การควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามมาตรฐานนั้น ตามแนวทางการเรียนรู้ทางสังคมนี้ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคคลจำ เป็นต้องใช้วิธีการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยการสร้างเงื่อนไขให้บุคคลประสบด้วยตนเองหรือการให้แบบอย่างที่ดี ตลอดจนการบอกเล่าอบรมให้บุคคลเกิดความเชื่อและตระหนักถึงในที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลรู้จักเลือกและยึดถือเพื่อนำ มาควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและแสดงออกเฉพาะพฤติกรรมที่เหมาะสมและพึงปฏิบัติ^{๑๔}

๓) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Development theory)

นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้คือ ลอเรนซ์ โคลเบิร์ก (Kohlberg) ซึ่งโคลเบิร์กเชื่อว่าจริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจถูกผิดของการกระทำมิได้เกิดจากการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการทางสังคม (socialization) แต่เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งผูกพันอยู่กับอายุของบุคคลจะมีพัฒนาการทางคุณธรรม จริยธรรมจากขั้นที่ต่ำไปสู่ขั้นที่สูงกว่า ไม่มีการย้อนกลับและไม่มีการเร่งขึ้นนอกจากนี้ โคลเบิร์ก ยังได้แบ่งการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลเป็น ๓ ระดับ ๖ ขั้น คือ

ระดับที่ ๑ ระดับก่อนมีจริยธรรมของตนเอง (Pre conventional level) ระดับนี้บุคคลจะเลือกตัดสินใจกระทำ ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น มักพบในเด็กอายุ ๒-๑๐ ปี ในระดับนี้แบ่งออกเป็น ๒ ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ ๑ การเชื่อฟังเพื่อหลบหลีกการลงโทษ ขั้นที่ ๒ การแสวงหารางวัลและการแลกเปลี่ยน

ระดับที่ ๒ ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์ (Conventional level) ระดับนี้บุคคลจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยของตน ทำ ตามกฎหมาย หรือทำ ตามกฎเกณฑ์ของศาสนารู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา แสดงบทบาททางสังคมได้ มักพบในช่วงอายุ ๑๐-๑๖ ปี ระดับนี้แบ่งออกเป็น ๒ ขั้น ได้แก่

^{๑๔} ชัยพร วิชาวุธ, พฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยในปัจจุบัน: ศึกษาทบทวนทางจิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑), หน้า ๒๒-๒๓.

ขั้นที่ ๑ การทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ คล้อยตามผู้อื่น โดยเฉพาะเพื่อน

ขั้นที่ ๒ การทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม บุคคลจะรู้บทบาทหน้าที่ของคนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ระดับที่ ๓ ขั้นที่ทำตามคำ มั่นสัญญา (post conventional level) ระดับนี้บุคคลจะเห็นความสำคัญของคนหมู่มาก เคารพในสิทธิของผู้อื่น ควบคุมบังคับใจตนเองได้ พบในช่วงอายุ ๑๖ ปีขึ้นไป ระดับนี้แบ่งเป็น ๒ ขั้น ได้แก่

ขั้นที่ ๑ การมีเหตุผลและการเคารพตนเอง ใช้สัญญาสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ ๒ การยึดอุดมคติของสากล ทำความดีเพื่อความดี และมีจิตใจกว้างขวาง

จากการศึกษาจริยธรรมตามแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา จะพบว่าจริยธรรมของบุคคลย่อมมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสติปัญญา เพราะบุคคลที่มีอายุมากขึ้นย่อมมีโอกาสด้านการเรียนรู้ทางจริยธรรมมากขึ้นด้วยและการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลจะเป็นตามลำดับขั้นโดยพัฒนาจากขั้นที่ต่ำสุด และยุ่งยากน้อยกว่า จำเป็นต้องเกิดขึ้นก่อนขั้นที่สูงขึ้นไป^{๒๔}

๔) ทฤษฎีการกระจ่างค่านิยม (The theory of values clarification)

ผู้ที่เสนอทฤษฎีนี้ก็คือ ราท ฮาร์มิน และซิมัน (Rath, Harmin, and Simon) โดยใช้แนวคิดของทฤษฎีสัมพัทธ์นิยม (relativism) ที่มีหลักการว่าความถูกต้องดีงาม มิได้ขึ้นอยู่กับหลักการที่แน่นอนแต่จะแปรผันตามบุคคล และสภาพการณ์ต่างๆ ในหลักการของทฤษฎีการกระจ่างค่านิยมจะไม่กำหนดจริยธรรมที่จะปลูกฝัง มีการยอมรับการตัดสินใจ ความรู้สึก และค่านิยมที่เลือกแล้วของผู้เรียนอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยครูมีหน้าที่ในการปลูกฝังค่านิยม คือ การชี้แนะหรือการจัดการให้มีการชี้แนะ โดยการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนถูกคิดขึ้นมาว่า ความเชื่อ ทศนคติ พฤติกรรมและความรู้สึกของตนที่มีต่อสิ่งหนึ่งๆ นั้น เป็นไปตามเกณฑ์ ๗ ประการ ของกระบวนการของค่านิยมหรือไม่ กล่าวคือ

๑. เกิดจากการเลือกของตนอย่างอิสระหรือเปล่า
๒. ได้พิจารณาทางเลือกอื่นๆ หรือเปล่า
๓. ได้พิจารณาผลทางเลือกต่างๆ หรือเปล่า
๔. มีความภูมิใจหรือยินดีในสิ่งที่ตนเลือกหรือเปล่า

^{๒๔}Kohlberg, **Development of Moral Character and Moral Intellectology Review of Child Development Research**, อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, **พฤติกรรมศาสตร์ : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**, อ้างแล้ว, หน้า ๑๒.

๕. จะยืนยันการตัดสินใจเลือกของตนอย่างเปิดเผยหรือไม่
๖. จะทำ ตามที่ตนตัดสินใจหรือไม่
๗. จะกระทำซ้ำหรือไม่^{๒๖}

ตารางที่ ๒.๑ การแสดงลำดับเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg)

ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
ขั้นที่ ๑ หลักการหลบหลีกการลงโทษ (๒-๗ ปี)	๑. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (๒-๑๐ ปี)
ขั้นที่ ๒ หลักการแสวงหารางวัล (๗-๑๐ ปี)	(ระดับต่ำ)
ขั้นที่ ๓ หลักการทำ ตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (๑๐-๑๓ ปี)	๒. ระดับตามกฎเกณฑ์ (๑๐-๑๖ ปี) (ระดับกลาง)
ขั้นที่ ๔ หลักการทำ ตามหน้าที่ทางสังคม (๑๓-๑๖ ปี)	
ขั้นที่ ๕ หลักการทำ ตามคำมั่นสัญญา (๑๖ ปีขึ้นไป)	๓. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (๑๖ ปีขึ้นไป)
ขั้นที่ ๖ หลักการยึดอุดมคติสากล (ผู้ใหญ่)	(ระดับสูง)

ตามแนวคิดทฤษฎีการกระจ่างค่านิยม พบว่า ในการที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ บุคคลนั้นไม่ควรจะไปกำหนดตัวบังคับให้ ควรจะใช้คำ พูด คำ ถาม เพื่อกระตุ้นให้บุคคลนั้นเกิด ความคิดใคร่ครวญ และตัดสินใจที่จะกระทำ สิ่งนั้นๆ โดยไม่มีการชักจูงจากผู้ใด หรืออาจกล่าวอีก นัยหนึ่งได้ว่าเป็นการทำ ค่านิยมให้กระจ่าง (Value clarification) ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาส คิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ “เลือก” ที่จะปฏิบัติด้วยตนเอง “เห็นคุณค่า” ของสิ่งที่เลือกและ “ปฏิบัติ” จน เป็นนิสัยขั้นตอนการสร้างค่านิยม

การเลือก ๑) ให้มีโอกาเลือกอย่างเสรี

๒) มีทางเลือกอย่างหลากหลาย

๓) ให้โอกาสคิด พิจารณาอย่างรอบคอบ

^{๒๖}ชัยพร วิชาวุธ, พฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยในปัจจุบัน : ศึกษาตามแนวทาง จิตวิทยาสังคม, อ่างแล้ว, หน้า ๒๓.

การให้ค่า ๔) การยอมรับ มีความพอใจหลังจากการเลือก

๕) มีความพอใจยิ่งขึ้นความคิดเดิมที่ตนตัดสินใจและสามารถอธิบายเหตุผลให้ผู้อื่นฟังได้

การปฏิบัติ ๖) การได้แสดงพฤติกรรมตามทางเลือกที่ตนตัดสินใจ

๗) ปฏิบัติซ้ำจนเป็นนิสัย^{๒๗}

๕) ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม (Behavior modification theory)

นักทฤษฎีกลุ่มนี้คือ สกินเนอร์ (Skinner) ทฤษฎีนี้ประยุกต์มาจากทฤษฎีการวางเงื่อนไขกรรมวิบาก (operant conditioning) ที่อธิบายการเรียนรู้ว่ามนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้โดยอาศัยหลักการปรับพฤติกรรม ซึ่งจะเจาะจงเฉพาะกระบวนการเรียนรู้แบบการกระทำอันเป็นการเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลกรรมที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก จะมีผลในการกำหนดถึงการแสดงพฤติกรรมนั้นในอนาคต วิธีการของทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนรากฐานความเชื่อที่ว่า พฤติกรรมของคนเราถูกควบคุมโดยเงื่อนไขการเสริมแรง และเงื่อนไขการลงโทษ วิธีปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดนี้หากต้องการปลูกฝังพฤติกรรมใดก็ต้องจัดเงื่อนไขต่างๆ เพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นได้รับแรงเสริม และหากต้องการลดพฤติกรรมใดก็ต้องจัดเงื่อนไขเพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับแรงเสริม ซึ่งกระบวนการเสริมแรงและการลงโทษ^{๒๘}

๖) ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทย

เป็นทฤษฎีใหม่ที่เกิดขึ้นมาเมื่อไม่นานนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน ได้เสนอว่า ถ้าเปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ ของคนดี คนเก่งเหมือนผลไม้บนต้น การจะให้ผลตกใหญ่หวานอร่อย ลำ ต้นและรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ ๕ ประการจึงเปรียบเสมือนลำ ต้นของต้นไม้จริยธรรมซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ลักษณะทางจิตใจ ๕ ประการ คือ

ทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนดี คนเก่ง
เหตุผลเชิงจริยธรรมหรือการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนรวม และหลักสากล มากกว่าเห็นแก่ตัว
ลักษณะมุ่งอนาคต สามารถคาดการณ์ไปไกล และสามารถควบคุมให้อดได้ รอ ได้อย่างเหมาะสม

ความเชื่ออำนาจในตนว่า ทำ ดี ได้ดี ทำ ชั่วจะต้องได้รับ โทษ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่น พินฝ่าอุปสรรคจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

^{๒๗} เรื่องเดียวกัน.

^{๒๘} สม โภชน์ เอี่ยมสุภานิต, การพัฒนาจริยธรรมตามแนวการปรับพฤติกรรม, (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, ๒๕๓๖), หน้า ๑๔-๒๑.

พฤติกรรมของคนดี คนเก่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีลักษณะพื้นฐานทางจิต ซึ่งเปรียบเสมือนรากสำคัญของต้นไม้ ที่ซ่อนเร้นหาอาหารมาเลี้ยงต้นได้อย่างเต็มที่หรือขาดแคลน

ลักษณะพื้นฐานทางจิตมี ๓ ประการ คือ

๑. สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดเหมาะสมกับอายุ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางการคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงขึ้น

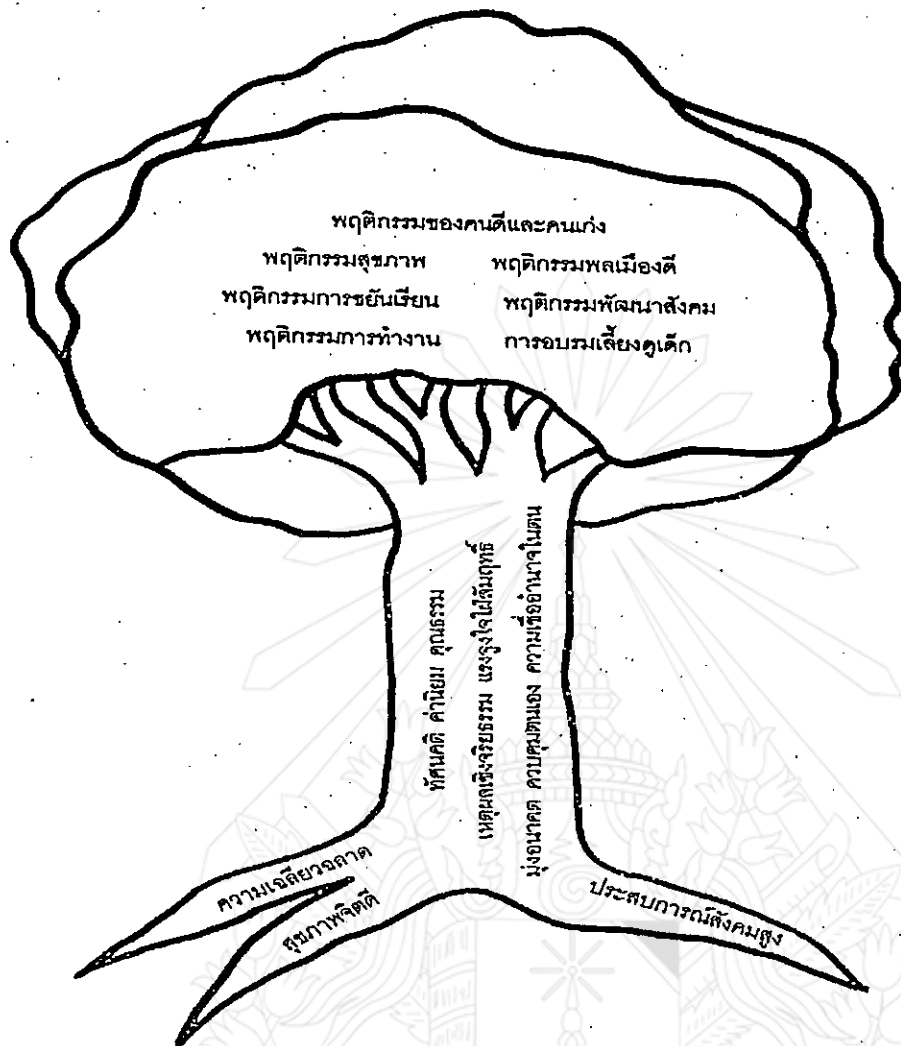
๒. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึงการเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

๓. มีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งหมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์

ลักษณะพื้นฐานทางจิตทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นสาเหตุสำคัญของการพัฒนาลักษณะทางจิตใจ ๕ ประการที่ล้ำ ต้น และพฤติกรรมของคนดี คนเก่ง ซึ่งเป็นผลไม่บนดิน ในทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม นั้นมีลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่จะต้องเสริมตั้งแต่เด็กวัย ๒ ขวบขึ้นไปควรพัฒนาการฝึกให้กระทำ พฤติกรรมที่ติงามจนติดเป็นนิสัย ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม^{๒๕}

จากการศึกษาแนวทฤษฎีที่สำคัญข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ถึงจิตใจ และพฤติกรรมของบุคคล ในการปลูกฝังและส่งเสริมให้บุคคลมีคุณธรรม จริยธรรมจึงจำ เป็นต้องอาศัยทฤษฎีเหล่านี้เป็นแนวทาง เพื่อค้นหาวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมที่ควรปลูกฝังและส่งเสริม นั้น ควรเป็นหลักธรรมที่ขอมรับกันในสังคม และไม่ขัดต่อศาสนาที่บุคคลนับถือ ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนความสงบสุข ความดีงามของการประพฤติปฏิบัติ

^{๒๕} ดวงเดือน พันธุมนาวิณ, ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมสำหรับคนไทย: การวิจัยและการประยุกต์, อ้างแล้ว, หน้า ๘.

ภาพประกอบที่ ๒.๑ ภาพทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมแสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจ
ของพฤติกรรมทางจริยธรรม

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการและคนตาบอด

๒.๓.๑ ความหมายและประเภทของคนพิการ

ในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ "คนพิการ" หมายความว่า คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

๑) คนพิการทางการมองเห็น ได้แก่ คนที่มีสายตาข้างที่ต่ำกว่าเมื่อใช้แว่นสายตารวมคาแล้วมองเห็นน้อยกว่า ๖/๑๘ หรือ ๒๐/๓๐ ลงไปจนมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือ คนที่มีลานสายตาแคบกว่า ๓๐ องศา

๒) คนพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ได้แก่

๒. ๑ คนที่ได้ยินเสียงที่ความถี่ ๕๐๐ เฮิรตซ์ ๑๐๐๐ เฮิรตซ์ หรือ ๒๐๐๐ เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ต่ำกว่าที่มีความดังเฉลี่ยดังต่อไปนี้

๑. สำหรับเด็กอายุไม่เกิน ๗ ปี เกิน ๔๐ เดซิเบล ขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง

๒. สำหรับคนทั่วไปเกิน ๕๕ เดซิเบล ขึ้นไปจนไม่ได้ยินเสียง หรือ

๓. คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องในการเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด จนไม่สามารถสื่อความหมายกับคนอื่นได้

๓) คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่

๓. ๑ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน และไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันได้ หรือ

๓. ๒ คนที่มีการสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหวมือ แขน ขา หรือ ลำตัว อันเนื่องมาจากแขนหรือขาขาด อัมพาตหรืออ่อนแรง โรคข้อ หรืออาการปวดเรื้อรัง รวมทั้งโรคเรื้อรังของระบบการทำงานของร่างกายอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันหรือดำรงชีวิตในสังคมเพียงคนปกติได้

๔) คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางจิตใจ หรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น

๕) คนพิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ ได้แก่ คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางสติปัญญาหรือสมองจนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาปกติได้^{๓๓}

อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาเห็นว่า การจำแนกประเภทคนพิการตามกฎหมายกระทรวงของกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวไม่ค่อยจะสอดคล้องกับการจัดการศึกษาพิเศษให้คนพิการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จึงได้จำแนกคนพิการตามความต้องการจำเป็นทางการจัดการศึกษาเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

^{๓๓}กรมประชาสงเคราะห์, สถิติคนของพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๒), หน้า ๑๖-๑๗.

๑. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท อาจแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ

๑.๑ คนตาบอด หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็นมากจนต้องสอนให้อ่านอักษรเบรลล์หรือใช้วิธีการฟังเทปหรือแผ่นเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาค้างดีเมื่อ แก้วไขแล้วอยู่ในระดับ ๖ ส่วน ๖๐ หรือ ๒๐ ส่วน ๒๐๐ (๒๐/๒๐๐) ลงมาจนถึงบอดสนิท (หมายถึง คนตาบอดสามารถมองเห็นวัตถุได้ในระยะห่างน้อยกว่า ๖ เมตร หรือ ๒๐ ฟุต ในขณะที่คนปกติสามารถมองเห็นวัตถุเดียวกันได้ในระยะ ๖๐ เมตร หรือ ๒๐๐ ฟุต) หรือมีลานสายตาแคบกว่า ๒๐ องศา (หมายถึง สามารถมองเห็นได้กว้างน้อยกว่า ๒๐ องศา)

๑.๒ คนเห็นเลือนราง หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษร ตัวพิมพ์ที่ขยายใหญ่ได้ หรือต้องใช้แว่นขยายอ่าน หากตรวจวัดความชัดของสายตาค้างดีเมื่อ แก้วไขแล้วอยู่ในระดับระหว่าง ๖ ส่วน ๑๘ (๖/๑๘) หรือ ๒๐ ส่วน ๗๐ (๒๐/๗๐) ถึง ๖ ส่วน ๖๐ (๖/๖๐) หรือ ๒๐ ส่วน ๒๐๐ (๒๐/๒๐๐) หรือมี ลานสายตาแคบกว่า ๓๐ องศา

๒. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ระดับรุนแรงจนถึงระดับน้อยอาจแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ คนหูหนวก หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินประมาณ ๘๐ เดซิเบลขึ้นไป (เดซิเบล เป็นหน่วยวัดความดังของเสียง หมายถึง เมื่อเปรียบเทียบระดับเริ่มได้ยินเสียงของเด็กปกติ เมื่อเสียงดังไม่เกิน ๒๕ เดซิเบล คนหูหนวกจะเริ่มได้ยินเสียงดังมากกว่า ๘๐ เดซิเบล)

๒.๒ คนหูตึง หมายถึง คนที่มีการได้ยินเหลืออยู่พอเพียงที่จะรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง และหากตรวจการได้ยินจะพบว่าการได้ยินน้อยกว่า ๘๐ เดซิเบล ลงมาจนถึง ๒๖ เดซิเบล คือ เมื่อเปรียบเทียบระดับเริ่มได้ยินเสียงของเด็กปกติ เมื่อเสียงดังไม่เกิน ๒๕ เดซิเบล เด็กหูตึงจะเริ่มได้ยินเสียงที่ดังมากกว่า ๒๖ เดซิเบล ขึ้น ไปจนถึง ๘๐ เดซิเบล

๓. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึงคนที่มีพัฒนาการช้ากว่า คนปกติทั่วไป เมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว มีสติปัญญาดำกว่าบุคคลปกติ และสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ปกติอย่างน้อย ๒ ทักษะหรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อความหมาย ทักษะทางสังคม ทักษะการใช้สาธารณสมบัติ การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน การควบคุมตนเอง สุขอนามัยและความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่างและการทำงาน ซึ่งลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญา จะแสดงอาการก่อนอายุ ๑๘ ปี

๔. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ หมายถึง คนที่มีอวัยวะไม่ สมส่วน อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรัง รุนแรงมีความพิการระบบประสาท มีความลำบากในการ เคลื่อนไหวซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ในสภาพปกติ ทั้งนี้ไม่รวมคนที่มีความ บกพร่องทางประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก อาจ แบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๔.๑ โรคของระบบประสาท เช่น ซีรีบรัล พัลซี (Cerebral Palsy) หรือโรคอัมพาต เนื่องจากสมองพิการ โรคลมชัก มัลติเพิล สเคลอโรซิส (Multiple Sclerosis)

๔.๒ โรคทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น ข้ออักเสบ เท้าปุก โรคกระดูกอ่อน โรค อัมพาต กล้ามเนื้อลีบ หรือมัสติลาร์ ดิสโทรฟี (Muscular Dystrophy) กระดูกสันหลังคด

๔.๓ การไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด เช่น โรคศีรษะโต สไปนา เบฟิคา (Spina Bifida) แขนขาด้วนแต่กำเนิด เตี้ยแคระ

๔.๔ สภาพความพิการและความบกพร่องทางสุขภาพอื่นๆ ได้แก่ สภาพความพิการ อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุและโรคติดต่อ เช่น ไฟไหม้ แขนขาขาด โรคโปลิโอ โรคเยื่อสมองอักเสบ จากเชื้อไวรัสและอันตรายจากการคลอดความบกพร่องทางสุขภาพ เช่น หอบ หืด โรคหัวใจ วัณโรคปอด ปอดอักเสบ

๕. บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง คนที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ หลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษา อาจเป็นภาษา พูดและ/หรือภาษาเขียน ซึ่งจะมีผลทำให้มีปัญหาในการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน การ สะกด หรือการคิดคำนวณ รวมทั้งสภาพความบกพร่องในการรับรู้ สมองได้รับบาดเจ็บ การ ปฏิบัติงานของสมองสูญเสียไป ซึ่งทำให้มีปัญหาในการอ่าน และปัญหาในการเข้าใจภาษา ทั้งนี้ ไม่ รวมคนที่มีปัญหาทางการเรียนเนื่องจากสภาพบกพร่อง ทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว ปัญญาอ่อน ปัญหาทางอารมณ์ หรือความด้อยโอกาสเนื่องจากสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมหรือเศรษฐกิจ

๖. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา หมายถึง คนที่มีความบกพร่องในเรื่อง ของการออกเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูด ผิดปกติ หรือคนที่มีความ บกพร่องในเรื่องความเข้าใจและหรือการใช้ภาษาพูด การเขียน และหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ใน การติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบของภาษา เนื้อหาของภาษาและหน้าที่ของภาษา

๗. บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ หมายถึง คนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจาก ปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่เป็นที่ยอมรับทางสังคม หรือวัฒนธรรม

๘. บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรมอารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่ บางส่วนของสมองที่ผิดปกติไป และความคิดปกตินี้พบได้ก่อนวัย ๓๐ เดือน และมีลักษณะที่สำคัญ คือ มีความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสื่อสาร พฤติกรรมและอารมณ์ การรับรู้ทาง ประสาทสัมผัสทั้งห้า การใช้วัยอะต่าง ๆ อย่างประสานสัมพันธ์ การจินตนาการ และมีความสนใจ ที่สั้น เป็นต้น

๙. บุคคลพิการซ้อน หมายถึง คนที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่ง ประเภทในบุคคลเดียวกัน เช่น คนปัญญาอ่อนที่สูญเสียการได้ยิน เป็นต้น^{๓๓}

๒.๓.๒ ลักษณะ และข้อจำกัดคนพิการแต่ละประเภท

พวงแก้ว กิจธรรม กล่าวว่า คนพิการแต่ละประเภทมีข้อจำกัด และระดับความรุนแรงของ ความพิการแตกต่างกัน ในขณะที่คนพิการประเภทเดียวกันแต่ละคนก็มีข้อจำกัด และความต้องการ จำเป็นที่ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละคน

๑. คนตาบอด หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท อาจแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ

๑.๑ คนตาบอด หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็น หรือไม่สามารถมองเห็น ข้อจำกัด ของคนตาบอด คือ ไม่สามารถเรียนรู้โดยการเห็น หรือการดู แต่สามารถเรียนรู้ด้วยประสาทการรับรู้ อื่นๆ ทุกประเภท คนตาบอดจึงใช้อักษรเบรลล์ในการอ่าน และเขียน และมักเดินทางด้วยการใช้ไม้เท้าขาว และ

๑.๒ คนเห็นเลือนราง หมายถึง คนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ข้อจำกัดของคน เห็นเลือนราง คือ ไม่สามารถเห็น หรือเรียนรู้ด้วยการเห็นเหมือนเด็กทั่วไป สามารถเห็นเฉพาะสิ่งที่มี ขนาดใหญ่ตามศักยภาพของแต่ละคน คนสายตาดูเลือนรางจึงอ่าน และเขียนด้วยอักษร ขนาดใหญ่ หรืออ่าน โดยใช้แว่นขยายอักษร อาจใช้หรือไม่ใช้ไม้เท้าขาว และอาจใช้ หรือไม่ใช้อักษรเบรลล์

๒. คนหูหนวก หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับน้อยจนถึงระดับรุนแรง อาจ แบ่งได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๒.๑ คนหูหนวก หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยิน จนไม่สามารถรับรู้ และเข้าใจ ข้อมูลผ่านทางกรได้ยิน ข้อจำกัดของคนหูหนวก คือ ไม่สามารถเรียนรู้ และสื่อสารด้วยการฟัง และ พูด คนหูหนวกจึงเรียนรู้ และสื่อสารด้วยการใช้ภาษามือ การอ่าน และเขียนหนังสือ

^{๓๓} กระทรวงศึกษาธิการ, การจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษาบูรณาการพิเศษ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕), หน้า ๓๖- ๓๘.

๒.๒ คนหูตึง หมายถึง คนที่มีการได้ยินเหลืออยู่พอที่จะรับข้อมูล เรียนรู้ และสื่อสารด้วยการได้ยิน คนหูตึงส่วนใหญ่จึงใช้เครื่องช่วยฟัง ข้อจำกัดของ คนหูตึง คือ อาจไม่สามารถรับรู้ข้อมูลผ่านการได้ยินครบถ้วน อาจได้ยินไม่ชัดเจนเหมือนคนทั่วไป และมักจะพูดไม่ชัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละคน อย่างไรก็ตามคนหูตึงมักสื่อสารด้วยการฟัง และพูด แต่ต้องใช้การดูปาก หรือดูการเคลื่อนไหวของอวัยวะที่ใช้ในการพูดเพื่อช่วยให้เข้าใจเสียงพูดที่ได้ยินมากขึ้น รวมทั้งอาจสื่อสารด้วยการใช้ภาษามือ และการอ่าน หรือเขียนร่วมด้วย

๓. คนปัญญาอ่อน หมายถึง คนที่เรียนรู้ และพัฒนาทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิตช้ากว่าคนปกติทั่วไป โดยเฉพาะในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การดูแลสุขอนามัยและความปลอดภัย การสื่อสาร การดำรงชีวิตในสังคม การใช้สาธารณสมบัติ การใช้เวลาว่าง การศึกษาและการทำงาน เป็นต้น ข้อจำกัดของคนปัญญาอ่อน คือ เรียนรู้ช้า และอาจช่วยเหลือตนเองได้จำกัดกว่าคนทั่วไป คนปัญญาอ่อนใช้วิธีการสื่อสารเช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่ก็มีพัฒนาการของภาษาทั้งความเข้าใจ ภาษา และการพูดช้ากว่าคนทั่วไปที่อยู่ในวัยเดียวกัน เข้าใจเฉพาะคำศัพท์ง่ายๆ และภาษาที่ไม่ซับซ้อน และอาจพูดไม่ชัด

๔. คนพิการด้านร่างกาย หมายถึง คนที่มีความผิดปกติ หรือความบกพร่องของร่างกาย และการเคลื่อนไหว จึงไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรบางประการในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจาก มีอวัยวะไม่สมส่วน อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูก ข้อ หรือกล้ามเนื้อผิดปกติ เป็นอัมพาต หรืออ่อนแรง เป็นอัมพาตเนื่องจากสมองพิการ (Cerebral Palsy – CP) และเจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง เป็นต้น ข้อจำกัดของคนพิการด้านร่างกาย คือมักไม่สามารถใช้อวัยวะบางส่วน เคลื่อนไหว หรือเดินทางได้อย่างคนทั่วไป คนพิการด้านร่างกาย จึงอาจต้องใช้ไม้ค้ำยัน อุปกรณ์ช่วยเดิน แก้วขึ้น แขนหรือขาเทียม อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และกายอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น สำหรับคนสมองพิการอาจมีข้อจำกัดในการพูด ทำให้พูดไม่ได้ หรือพูดด้วยความลำบาก หรือพูดไม่ชัด ทั้งที่สามารถฟัง และเข้าใจเป็นอย่างดี

๕. คนพิการทางจิต หมายถึง คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องทางจิตใจ หรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ ความคิด จนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จำเป็นในการดูแลตนเองหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น ข้อจำกัดของคนพิการทางจิต คือรับรู้ หรือสื่อสารในระดับจำกัด หรือไม่รับรู้ ไม่สามารถสื่อสารได้ หรือบางคนสื่อสารอย่างสับสน รวมทั้งอาจมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากค่านิยมของสังคม เป็นต้น

๖. คนออทิสติก หมายถึง คนที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม การสื่อสาร พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุจากการทำงานในบางส่วนของสมองผิดปกติ คนออทิสติกจึงมักไม่สบตา แสดงออกทางอารมณ์รุนแรง ชอบเล่น หรืออยู่คนเดียว มักเพ่งดูการ

เคลื่อนไหวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งนานๆ และทำกิจวัตรซ้ำๆ เป็นต้น ข้อจำกัดของคนออทิสติก คือ สื่อสารในระดับจำกัด หรือไม่สื่อสาร มีพฤติกรรมเฉพาะตัวที่แตกต่างจากคนทั่วไป และมักไม่ร่วมกิจกรรมกับคนอื่นๆ เป็นต้น^๒

มีข้อน่าสังเกตว่า คนตาบอดข้างเดียว และคนหูหนวกข้างเดียวไม่นับเป็นคนพิการ เนื่องจากสามารถดำเนินชีวิตได้เช่นเดียวกับคนทั่วไปโดยไม่มีข้อจำกัด หรือมีน้อยมาก แนวหลักการความหมายของเด็กตาบอด

๑. ความหมายตามกฎหมาย เด็กที่มีปัญหาในการมองเห็น คือ เด็กที่เมื่อได้รับการแก้ไขทางสายตาแล้ว สามารถมองเห็นวัตถุหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อยู่ห่างออกไป ตั้งแต่ ๒๐ ฟุต ไปได้ ในขณะที่เด็กปกติอื่น ๆ สามารถมองเห็นวัตถุสิ่งเดียวกัน ใต้นั้นได้เมื่ออยู่ห่างถึง ๒๐๐ ฟุต (๒๐ / ๒๐๐) หรือมุมในการมองเห็นไม่เกิน ๒๐ องศา

๒. ความหมายทางการศึกษา หมายถึง เด็กที่มีปัญหาในการมองเห็นอย่างหนักไม่สามารถมองเห็นได้เลย ต้องสอนให้อ่านอักษรเบรลล์เท่านั้นจึงจะสามารถอ่านได้ได้เอกสารที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเด็กตาบอดพิการทางสายตา ได้รู้จักที่มาสมัครเข้ารับบริการที่โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและคนตาบอดแบบทั้งตาบอดสนิทและมองเห็นเลือนลาง จำนวนมากได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์ ร้อยเอ็ด

สมาคมจักษุแพทย์แห่งประเทศไทยใช้คำว่าสายตาพิการแทนความบกพร่องของการมองเห็น และให้คำนิยามไว้ดังต่อไปนี้

๑. สายตาพิการและตาบอด (เฉพาะตาข้างใดข้างหนึ่งข้างเดียว)

๑.๑ สายตาพิการ หมายความว่า การใช้สายตาที่ดีที่สุดเมื่อใช้แว่นธรรมดาโดยไม่รวมเครื่องช่วยสายตาพิเศษ (Visual aids) แล้วเห็นอย่างน้อย ๖/๑๘ ลงไปจนถึง ๓/๖๐ หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า ๓๐ องศา ลงไปจนถึง ๑๐ องศา

๑.๒ ตาบอด หมายถึง การมีสายตาเมื่อใช้แว่นธรรมดาน้อยกว่า ๓/๖๐ ลงมาจนถึงตาบอดสนิท หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า ๑๐ องศา และยังแบ่งออกได้ ๓ ชั้น ดังนี้

๑.๒.๑ ตาบอดขั้นแรกหรือตาเริ่มบอด หมายความว่า การมีสายตาเมื่อใช้แว่นธรรมดาแล้วเห็นน้อยกว่า ๓ /๖๐ ลงไปจนถึง ๑ /๖๐ หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า ๑๐ องศา ลงไปจนถึง ๕ องศา

^๒ พวงแก้ว กิจธรรม, “การพัฒนากลุ่มคนพิการ”, ในเอกสารประกอบการบรรยายวิชาจิตวิทยาการพัฒนาศาสตร์มนุษย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๕), หน้า ๕- ๖.

๑.๒.๒ ตาบอดขั้นสองหรือตาบอดเกือบสนิท หมายความว่า การมีสายตาเมื่อใช้แว่นธรรมดาน้อยกว่า ๑ / ๖๐ ลงมาจนถึงมองเห็นแสงสว่าง หรือมีลานสายตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า ๕ องศา ลงไปจนถึงเกือบถึง ๐ องศา^{๓๓}

๑.๓ เด็กตาบอด (Totally Blindness) เป็นเด็กที่สูญเสียสายตาโดยสิ้นเชิงไม่สามารถใช้สายตาในการเรียนเช่นปกติได้ ต้องใช้ตัวอักษรเบรลล์

๑.๔ เด็กที่มองเห็นเลือนลาง (Low Vision Partially Sighted) ตาบอดเป็นบางส่วนมีการเห็นหลงเหลืออยู่มาก จึงมองเห็นได้กลาง ๆ ๒๐ / ๗๐ ฟุต หรือน้อยกว่านั้นในสายตาข้างที่ดี หลังจากได้รับช่วยเหลือนักแล้วสามารถเรียนได้เช่นคนปกติแต่ต้องใช้อักษรตัวใหญ่กว่าปกติ หรือใช้แว่นขยายหรือใช้เครื่องมือพิเศษ^{๓๔}

ประเภทของปัญหาในการมองเห็น

จากนิยามข้างต้นอาจแบ่งปัญหาในการมองเห็นออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ตาบอดเลือนลาง (Partially Blind) หมายถึง สามารถมองเห็นได้ในระหว่าง ๒๐ / ๗๐ ถึง ๒๐ / ๒๐๐ เมื่อได้รับการแก้ไขทางสายตาแล้ว

๒. ตาบอด (Blind) หมายถึง ไม่สามารถมองเห็นได้เลยลักษณะที่พอมองเห็นของเด็กที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น มีดังนี้

๒.๑ มีขอบตาแดง

๒.๒ มีตุ่มหรือผื่นบนหนังตาและขอบตา

๒.๓ ตาแดงเรื่อ ๆ มีน้ำตาไหล

๒.๔ ตาเอียง ตาเข หรือตาเหล่

๒.๕ หนังตาปลิ้นหรือขอบตาบวม

๒.๖ ตาอักเสบเป็นฝีกึ่งยิงบ่อย ๆ

๒.๗ ลูกตาดำมีลักษณะผิดปกติ

๒.๘ ถลอกกึ่งลูกตาไปมาบ่อย ๆ

๒.๙ ขยี้ลูกตาบ่อย ๆ หรือกระพริบตาถี่ ๆ จนผิดสังเกต

๒.๑๐ ขอบหรือปมป้องกันแสงไม่ให้เข้าตา

^{๓๓}มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, การดูแลบุคคลพิการ, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๑๒.

^{๓๔}สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, การจัดการศึกษาแผนเรียนร่วมการศึกษาพิเศษ, (กรุงเทพมหานคร : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๓๗), หน้า ๒๓.

๒.๑๑ ใบหน้าบุคคลเบี่ยงขณะอ่านหนังสือ

สาเหตุของความบกพร่องทางการเห็น ตาอาจบอดมาแต่กำเนิดเนื่องจากกรรมพันธุ์เกิดจากการติดเชื้อโรคจากบิดามารดาาระหว่างตั้งครรภ์ และอาจจะบอดภายหลังคลอดเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

๑. กลอดก่อนกำหนด ต้องให้ออกซิเจนช่วย แต่ไม่มากเกินไปเป็นอันตรายได้
๒. ถูกตาผิดปกติ หรือไม่มีลูกตาแต่กำเนิด ม่านตาคำค้อย ๆ แคมลงจนไม่สามารถรับภาพได้ กลายเป็นคนตาบอด
 ๓. โรจระบาด เช่น หัดเยอรมัน โรจตาแดง
 ๔. โรคเกี่ยวกับตา เช่น ต้อหิน ริดสีดวงตา เลือดออกในดวงตา
 ๕. สิ่งแวดล้อมเป็นพิษและสกปรก มักทำให้เป็นโรจริดสีดวงตา
 ๖. โภชนาการ การขาดอาหาร ขาดแร่ธาตุที่บำรุงสายตา
 ๗. อุบัติเหตุ การจราจร สงคราม อุบัติเหตุในชีวิตประจำวัน เล่นสนุก กีฬา
 ๘. ความบกพร่องในโรงงานอุตสาหกรรม สถานที่ทำงานบางประเภทผลทางการศึกษาของเด็กที่บกพร่องทางการเห็น ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของคนตาบอดขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้
 - ๑) สาเหตุของการตาบอด
 - ๒) อายุขณะที่ตาบอด
 - ๓) อายุตอนเริ่มเข้าโรงเรียน

ผลของการสูญเสียดวงตาหรือตาบอดไม่ทำให้คนตาบอดมีปัญหาในด้านสติปัญญาการรับรู้ และความคิดรวบยอดที่ดี สามารถเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตได้รวดเร็ว แต่ถ้าตาบอดตอนอายุ ๕ ปีขึ้นไปจะมีปัญหาบ้างสำหรับคนสูญเสียสายตาด้านร้ายแรง มีความจำเป็นต้องการศึกษาพิเศษ เฉพาะแบบของเขาคือต้องการฝึกหัดการเคลื่อนไหวและการเดินอย่างเสรีต้องการเรียนรู้ภาษาเบรลล์ ซึ่งเป็นตัวอักษรตัวนูนอ่าน โดยใช้การสัมผัสของเขา

การพัฒนาการทางการเรียนรู้ของคนตาบอดมีผลสัมฤทธิ์พอ ๆ กับคนปกติมีบางวิชาเท่านั้นที่ไม่สามารถเรียนได้ดีเท่ากับคนปกติ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และวาดเขียน

ปัญหาและข้อบกพร่องด้านการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้มีผู้ทำการสำรวจและวิจัยเปรียบเทียบเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น พบว่า โดยทั่วไปแล้วเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น จะล่าช้าในการเคลื่อนไหวมากกว่าเด็กปกติ การรับรู้จำเป็นต้องอาศัยประสาทสัมผัสทางการฟังอยู่ด้วย อาศัยการสัมผัสเคลื่อนไหววัยวะและใช้การสัมผัสทุก ๆ ทางพร้อมกัน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจึงมีความแคล่วคล่องในการรับรู้ด้านต่าง ๆ เพราะ

ต้องใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและเมื่อเข้าโรงเรียนจะได้รับการฝึกประสาทเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านสติปัญญา ความพิการทางด้านการเห็น ไม่มีผลต่อระดับสติปัญญาแต่อย่างไรสายตาที่พิการไม่ได้ทำให้ระดับสติปัญญาลดต่ำไปด้วย การที่เรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควรหรือไม่สามารถปรับตัวให้เข้าสังคมได้ เป็นเพราะสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ไม่อำนวยให้แก่เขาซึ่งจะมีส่วนใหญ่เป็น ๓ ด้าน คือ

๑. ชนิดและความมากน้อยของประสบการณ์
๒. ความสามารถในการไปไหนมาไหน
๓. การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับตนซึ่งข้อจำกัดทั้ง ๓ ข้อนี้ ล้วนเป็นผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาทั้งสิ้น

ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนไม่แตกต่างจากเด็กปกติคนอื่น ๆ เลย โดยเห็นได้จากการทดสอบในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๑. ใช้เวลาในการทดสอบเท่ากับคนอื่น ๆ จะได้คะแนนพอ ๆ กับคนอื่น ๆ
๒. ถ้าเพิ่มเวลาให้มากขึ้นเป็นพิเศษจะทำได้ดีขึ้น
๓. สายตาไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการอ่านไปเสียหมด แต่การอ่านมักได้คะแนนต่ำกว่าปกติ

๔. การสูญเสียสายตางานส่วนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าดาบอดสนิท

๕. ดาบอดสนิท การเรียนคณิตศาสตร์ สะกศคำ และวิชาอื่น ๆ จะเรียนล่าช้ากว่าปกติ และยังพบข้อบกพร่องทางสายตาที่จะมีปัญหา และข้อบกพร่องที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนวิชาดังต่อไปนี้

๕.๑ ด้านการพูด การสูญเสียสายตาไม่ทำให้การพูดผิดปกติแต่อย่างไรเพราะสามารถรับรู้ทางการฟังได้ และการรับรู้ทางหูเป็นทางที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการพูดแต่อย่างไรก็ตามเด็กดาบอดมีลักษณะการพูดในด้านต่อไปนี้

- ๕.๑.๑ ช้า และพูดน้อยกว่าปกติ
- ๕.๑.๒ ไม่ค่อยแสดงท่าทางประกอบการพูด
- ๕.๑.๓ เวลาพูดการเคลื่อนไหวริมฝีปากน้อยที่สุดเพราะเด็กขาดการเลียนแบบเนื่องจากตาไม่เห็น
- ๕.๑.๔ เด็กดาบอดมีภาษาพูดดีกว่าเด็กหูหนวก

๕.๒ ด้านภาษา

๕.๒.๑ เด็กตาบอดอ่านหนังสือได้ช้ากว่าปกติ เพราะต้องใช้ตัวหนังสือพิเศษ คือเบลล์เข้าช่วย

๕.๒.๒ การดูสัญลักษณ์ต่าง ๆ มีปัญหา

๕.๒.๓ การพูดการเขียนใกล้เคียงกับเด็กปกติ

๕.๓ ด้านการเรียนวิชาต่าง ๆ

๕.๓.๑ สัมผัสพบเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตามีผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำกว่าปกติ

๕.๓.๒ วิชาดนตรีเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาสามารถเรียนดนตรีได้ดี เพราะสามารถใช้โสตประสาทได้ดีเป็นพิเศษ

๕.๓.๓ ด้านศิลปะหัตถกรรม ผู้ที่ได้รับการฝึกจะมีความสามารถและทำได้ดีเท่าเทียมคนปกติ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มองเห็นเพียงเดือนดวง

ผู้ที่มีสายตาเดือนดวง คือ ผู้ที่มีสายตาข้างที่ตีที่สุด หลังการรักษาและแก้ไขแล้วไม่เกิน ๒๐ / ๗๐ ฟุต^๓ หรือมีลานสายตาไม่เกิน ๒๐ องศา แต่ไม่ถึงกับบอดสนิท ในระยะแรก ๆ การสอนเด็กสายตาเดือนดวงจะใช้วิธีเดียวกับเด็กตาบอด ทั้งนี้เพราะมีความเชื่อว่าถ้าใช้สายตาแล้วจะทำให้สายตาที่มีอยู่เสื่อมลงโดยเร็ว ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิดเพราะเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ได้มีการค้นคว้าทางการแพทย์และยืนยันว่า การที่สายตาจะเสื่อมลงไม่ขึ้นอยู่กับการใช้ จะใช้หรือไม่ใช้ก็สามารถเสื่อมลงได้ แล้วแต่สภาพของสายตา ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้เด็กใช้สายตาที่เขาມีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อเขามากที่สุด

ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาจึงได้ตื่นตัวในด้านการสอน โดยพยายามหาเทคนิคและอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสใช้สายตาของเขาในการเรียนรู้ให้มากที่สุด

การสอนผู้ที่มีสายตาเดือนดวง

ก่อนสอนหรือวางแผนการสอนผู้สอนจะต้องทราบรายละเอียดของเด็กที่จะสอนก่อนซึ่งทำได้ ๓ วิธี คือ

๑. ศึกษาจากประวัติสุขภาพของเด็ก

^๓สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมการศึกษาพิเศษ, อ่างแล้ว, หน้า

๒. ศึกษาจากตัวเด็ก

๓. ทดสอบด้วยตนเอง

๑. ศึกษาจากประวัติสุขภาพของเด็ก จะทำให้เราทราบว่าเด็กมีสายตาเลือนกลางชนิดใด มากน้อยเพียงไร เคยตรวจที่ไหนหรือกับแพทย์คนใด ซึ่งจะเป็นแนวทางให้เราศึกษาจากตัวเด็กได้ง่ายขึ้น

๒. การศึกษาจากตัวเด็ก นับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด สามารถทำได้โดยคุยเกี่ยวกับตัวเขารอบครัวและเรื่องสายตาของเขา เช่น ถามเขาว่าเป็นมาตั้งแต่เมื่อไหร่ เป็นอะไรทราบหรือไม่เคยไปตรวจหรือรักษาที่ไหนมาบ้าง ผลการรักษาเป็นอย่างไร ไปรักษาที่ไหนกี่ครั้ง ครอบครัวและผู้ใกล้ชิดเอาใจใส่ดีไหน มองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงไรในสภาพเวลาและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กันมีความเจ็บปวด รำคาญ หรือมีปัญหาอย่างไร และกำลังรักษาอยู่หรือไม่ เป็นต้น ซึ่งคำถามต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพสายตาของเด็กอาจนำของ โรงเรียนสอนคนตาบอดแมริแลนด์ (Maryland) มาดัดแปลงใช้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพประเทศเรานี้

๒.๑ จำคนนั้นได้หรือไม่ ผู้หญิง - ผู้ชาย สูง - ต่ำ ผมหสั้น - ยาว ฯลฯ

๒.๒ บอกชนิดของขูดยานพาหนะต่าง ๆ บนท้องถนนได้หรือไม่ เช่น ยี่ห้อ สี ป้ายทะเบียน ในระยะเท่าใด เป็นต้น

๒.๓ ในระยะทางเท่าใดที่เขาสามารถมองเห็น ฟุตบาท บันได ม้านั่ง ในรถประจำทาง สัญญาณไฟ รถจักรยาน ทางม้าลาย ป้ายน้ำมัน และประตู เป็นต้น

๒.๔ เขามองเห็นสภาพของทางเดินหรือถนนหรือไม่ เช่น เรียบ ขรุขระ มีน้ำขังหรือลาดเอียง เป็นต้น

๒.๕ ขณะที่เขาเดินไปในที่สาธารณะต่าง ๆ เขาสามารถหลีกเลี่ยงหาบเร่บนถนน ผู้สัญจรไปมา และสิ่งกีดขวางอื่น ๆ ได้หรือไม่

๒.๖ เขาอ่านจดหมายหรือหนังสือพิมพ์ได้หรือไม่ ด้วยตัวอักษรขนาดใดดูทีวีเห็นหรือไม่ ในระยะห่างเท่าใด

๒.๗ เขาดูนาฬิกาข้อมือ หรือนาฬิกาที่แขวนไว้ที่ผนังได้หรือไม่

๒.๘ เวลาข้ามถนนเริ่มเห็นรถวิ่งเข้ามาในระยะทางที่ห่างจากตนเองเท่าใด

๒.๙ เวลาเดินทางมีคนพาไปหรือไม่ หรือใช้อะไรช่วย

๒.๑๐ สามารถจดหมายเลขโทรศัพท์โดยใช้สายตาได้หรือไม่

ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ครูสามารถซักถามนักเรียนได้เองตามความเหมาะสม และสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลได้มากที่สุด

๓. การทดสอบตัวเอง

ข้อมูลที่เราได้จากเด็กอาจคลาดเคลื่อนหรือได้ความจริงไม่หมดหรือเด็กไม่เข้าใจคำถามดีพอ วิธีที่ดีที่สุดอีกวิธีหนึ่งคือ เราทดสอบด้วยตนเอง โดยเริ่มต้นจากสิ่งที่ยาก ๆ ก่อน เช่น ถามเด็กว่าเราใส่เสื้อสีอะไร มีเครื่องประดับอะไรบ้าง มองเห็นชัดที่สุดในระยะใดมองด้านใดชัดที่สุด มองด้านใดไม่เห็นหรือเห็นไม่ชัด ข้อควรระวังควรจะควรมีวิธีป้องกันไม่ให้เด็กเดา

หลังจากได้ข้อมูลจากเด็กแล้วจะทำให้เราทราบสภาพและปัญหาของสายตาเด็กและตัวเด็กเอง อันจะเป็นประโยชน์ที่ครูจะนำไปวางแผนการสอนหรือเตรียมบทเรียนสำหรับเด็กแต่ละคนเป็นราย ๆ ไป เช่น การย้ายที่นั่งเด็กไปใกล้กระดานดำหรือริมหน้าต่างที่มีแสงมาก ๆ การแนะนำให้เด็กใส่แว่นขยาย หรือใช้อักษรตัวโต ๆ เป็นต้น

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มองเห็นเลือนลางไม่ค่อยมีปัญหาเหมือนกับเด็กที่ตาบอดสนิท ทั้งนี้เพราะเด็กเหล่านี้ยังสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ และศึกษาได้เพียงแต่ครูควรจะได้แนะนำถึงวิธีที่จะใช้สายตาของเขาให้มีประโยชน์แก่ตนเองมากที่สุด คนที่มองเห็นเพียงเลือนลางควรที่จะฝึกใช้สายตาให้มากที่สุดทั้งในการเรียนและการอ่าน ซึ่งครูสามารถช่วยเหลือได้โดยการจัดโปรแกรมสอนให้กับเด็กเหล่านี้เพื่อเรียนรู้ถึงวิธีที่จะใช้สายตาให้เกิดประโยชน์เด็กที่มองเห็นเลือนลางเหล่านี้ไม่จำเป็นที่จะต้องเรียนหรืออ่านด้วยอักษรเบลล์เพราะพวกเขาสามารถมองเห็นได้ และเด็กเหล่านี้สามารถที่จะเดินทางไปไหนมาไหนได้อย่างสะดวกด้วย

สำหรับวิธีที่จะช่วยในการเรียนของเด็กที่มองเห็นเลือนลางนั้นคือ การที่พยายามจัดเด็กเหล่านั้นให้นั่งใกล้กระดานดำ หรือวางโต๊ะเรียนให้ตรงกับที่ ๆ มีแสงเพียงพอและครูก็ควรอนุญาตให้เด็กสามารถลุกขึ้น ไปดูรูปภาพหรือแผนภูมิได้ในกรณีที่เขามองเห็นไม่ชัดเจน

สำหรับเด็กที่ตามองไม่ค่อยเห็นมาก ๆ ควรจะแก้ไขโดยใช้หนังสือที่เขียนตัวโต ๆ ซึ่งหนังสือประเภทนี้มีขายโดยทั่วไป นอกจากนี้อาจจะแก้ไขโดยการใส่แว่นตาหรืออาจใช้ Contact Lenses ช่วยก็ได้ตามความเหมาะสมแต่ละบุคคล

๒.๔ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศีลห้า

๒.๔.๑ ความหมายของศีล ๕

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงให้ความหมายของศีลไว้ในเบญจศีลเบญจธรรมว่า “ศีลนั้นเป็นเหมือนบรรทัดสำหรับให้คนประพฤติความดีให้คงที่เปรียบเหมือนผู้แรกจะเขียนหนังสือ ต้องอาศัยเส้นบรรทัดเป็นหลักไปตามนั้น หนังสือที่เขียนจึงจะมีบรรทัดอันตรง ถ้าหาไม่ตัวหนังสือก็จะขึ้นคดลงดังงูเลื้อย เมื่อชำนาญแล้ว ก็เขียนไปได้โดยไม่ต้องมีบรรทัดอันใด คนแรกประพฤติความดี ไม่ได้ถืออะไรไว้เป็นหลัก ใจไม่มั่นคงอาจเอนเอียงลงหา

ทุจริต แม้เพราะโมหะครอบงำ เมื่อบำเพ็ญศีลให้บริบูรณ์จนเป็นปกติมารยาทได้แล้วจึงประพฤติกุณธรรมอย่างอื่นก็มักยิ่งขึ้นไม่ผันแปร”^{๑๕}

พระธรรมปิฎก (ประยูรค์ ปยุตฺโต) ได้ให้ความหมายของศีลไว้ในพจนานุกรมพุทธศาสนามหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยว่า “ศีล หมายถึง การรักษากาย วาจา ให้เรียบร้อย เป็นการรักษากติตามระเบียบวินัยหรือข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว (THE FIVE PRECEPTS OF MORALITY) เดิมเรียกว่า “สิกขาบท ๕ “เป็นข้อปฏิบัติในการฝึกตน ใครปฏิบัติตามนี้เรียกว่า “มีศีลเบื้องต้น””^{๑๖}

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของศีลไว้ว่า “ศีล คือ ข้อบัญญัติที่กำหนดทางปฏิบัติกายวาจาทางพระพุทธศาสนาเช่นศีล ๕ ศีล ๘ (ศ.ศีล ความประพฤติที่ดี)”^{๑๗}

ดร.ระวี ภาวิไล ให้ความหมายไว้ว่า “ศีล คือ การรับปฏิบัติตามบทบัญญัติทางจริยธรรม ซึ่งประสพการณ์ของอดีตชนได้พิสูจน์แล้วว่าเป็นเครื่องจร โลงความมั่นคงและความผาสุกของสังคมมนุษย์ ศีล คือการสำรวมกาย วาจา ศีล คือวินัย ศีลคือความอดกลั้นต่อสิ่งชั่วร้ายและล่อใจต่างๆ ศีลคือการละเว้นการเบียดเบียนสรรพชีวิต ศีลนี้ คือระบบฝึกฝนเพื่อพัฒนาตนเองของแต่ละบุคคล เมื่อแต่ละบุคคลพัฒนาแล้ว สังคมซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลจึงมีสภาพเป็นสังคมอารยชนได้”^{๑๘}

สรุป ศีล หมายถึง ข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการเว้นจากการทำชั่ว โดยการรักษา กาย และวาจาให้เป็นปกติ เพื่อช่วยให้กิจกรรมของสังคมดำเนินไปได้อย่างปกติสุข ทั้งส่วนปัจเจกบุคคล และสังคมโดยส่วนรวม

อนึ่ง ศีลหมายถึง ข้อกำหนดขั้นต้นที่ใช้สำหรับควบคุมความประพฤติหรือพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมให้ดำเนินชีวิตไปอย่างปกติสุข กลมกลืนไปกับปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยให้มนุษย์สำได้รวมกาย วาจา ไม่ให้ล่วงเกินตนเองและคนอื่น และเมื่อมนุษย์เราได้ประพฤติหรือปฏิบัติตามสังคมาก็จะสงบสุข

^{๑๕} สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, **เบญจศีลและเบญจธรรม**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๓๘), หน้า ๒.

^{๑๖} พระธรรมปิฎก (ประยูรค์ ปยุตฺโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๓๘), หน้า ๒๐๖.

^{๑๗} ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**, อ่างแล้ว, หน้า ๗๗๑.

^{๑๘} ระวี ภาวิไล, **ความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๐), หน้า ๑๕.

๒. องค์ประกอบของศีล ๕

๑) ปาณาติปาตา เวรมณี แปลว่า เจตนาจเว้นการทำลายชีวิตสัตว์ รวมไปถึงการฆ่า การทำร้ายร่างกายและการทรมาน คำว่า “สัตว์” ในที่นี้ ประสงค์เอาทั้งมนุษย์และสัตว์เดรัจฉานที่ยังเป็นอยู่ มนุษย์ไม่เลือกว่าผู้ชายหรือผู้หญิง จะอยู่ในวัยใดก็ตาม จนถึงที่ยังอยู่ในครรภ์ก็ตาม จะใหญ่หรือจะเล็กก็ตาม ได้ชื่อว่าสัตว์ในที่นี้ทั้งหมด เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายของการฆ่า การทำร้ายร่างกาย และการทรมานจะได้อธิบายดังนี้

๑.๑ การฆ่า หมายถึง การทำให้ตาย ไม่ว่าจะเป็มนุษย์และสัตว์เดรัจฉานก็ตาม รวมไปถึงการฆ่าด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นทำ ถือว่าผิดศีลทั้งสิ้นและมีโทษทางบ้านเมืองด้วย จะบาปมาบาปน้อยนั้นขึ้นอยู่กับเจตนาและชนิดของมนุษย์และสัตว์ที่ฆ่า ถ้าหากว่าฆ่ามนุษย์หรือสัตว์ที่มีคุณมากก็จะมีบาปมาก หากว่าฆ่ามนุษย์หรือสัตว์ที่มีคุณน้อยก็มีบาปน้อย แต่ทั้งนี้แล้วแต่เจตนาของผู้กระทำด้วย และการฆ่านั้นก็มียุ่ ๒ ประเภท คือ **ฆ่าโดยจงใจ** และ**ฆ่าโดยไม่จงใจ**

ฆ่าโดยจงใจ หมายความว่า คิดไว้ตั้งแต่แรกแล้วว่า จะฆ่า เช่น ฆ่าคู่อริ เป็นต้น

ฆ่าโดยไม่จงใจ หมายความว่า ไม่ได้คิดไว้ก่อน แต่บังเอิญเรื่องเกิดขึ้น เช่น ฆ่าเพราะเกิดบันดาลโทสะ เป็นต้น

๑.๒ การทำร้ายร่างกาย คือ การทำให้มนุษย์ได้รับบาดเจ็บอย่างสาหัส ยังทุกข์ให้ เกิดแก่ผู้ถูกทำร้าย

๑.๓ การทรมาน หมายถึง การใช้งานเกินกำลัง การกักขัง การนำสัตว์ไปโดยวิธีทรมาน การผลาญสัตว์ เช่น ชนโค ชนกระบือ ตีไก่ ยั่วให้ต่อสู้กันเพื่อความสนุกสนาน เป็นต้น^{๓๘}

และหลักเกณฑ์การกระทำที่จะกำหนดว่าละเมิดศีลข้อที่ ๑ ได้นั้น พระอรรถกถาจารย์ ได้จัดวางองค์ประกอบการละเมิดไว้ดังนี้คือ

๑. ปาโณ สัตว์นั้นมีชีวิต
๒. ปาณสณญิตา รู้ว่าสัตว์นั้นมีชีวิต
๓. วชกจิตตํ มีเจตนาจะฆ่า
๔. อุปกุกโม พยายามฆ่า
๕. เตน มรณํ สัตว์นั้นตายเพราะถูกฆ่า^{๓๙}

^{๓๘} สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, **เบญจศีลและเบญจธรรม**, อ่างแล้ว, หน้า ๘.

^{๓๙} ม.อ. ๑๕/๒๗/๑๐๒.

การล่วงละเมิดนอกจากที่ลงขาดแล้ว ยังถือว่าเป็นบาปด้วย (ความชั่ว) ฉะนั้นจึงไม่ควรเบียดเบียนบีบบังคับกัน ควรอยู่ร่วมกันอย่างไม่ตรีจิต สันติภาพที่มั่นคงก็คงจะเกิดขึ้น

๒) อทินนาทานา เวรมณี แปลว่า เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้ด้วยอาการขโมย คือ ไม่เบียดบังดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของผู้อื่นไม่อนุญาตด้วยทางกาย หรือทางวาจา อันเจ้าของไม่ได้ยกให้เป็นสิทธิ์ขาด เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ในที่นี้จะอธิบายกิริยาที่ห้ามทำในศีลข้อ ๒ มีอยู่ ๓ ประการคือ

๒.๑ โจรกรรม ประพฤติเป็นโจร หมายถึงกิริยาที่ถือเอาสิ่งของที่ไม่มีผู้ให้ด้วยอาการเป็นโจร ๑๔ ลักษณะคือ

๑. ลัก ถือเอาทรัพย์เมื่อเจ้าของไม่เห็น ที่เรียกว่า ขโมย และตัดช่องย่องเบา
๒. ฉก จึงเอาทรัพย์ค่อนหน้าเจ้าของ ที่เรียกว่า ตีชิง วิ่งราว
๓. กรร โขก ชูให้เขากลับแล้วให้ทรัพย์ ที่เรียกว่า จี้ ในปัจจุบันนี้
๔. ปล้น รวมหัวกันหลายคน มีศรัทธาอาวุธเข้าแย่งทรัพย์
๕. ตู้อ้างหลักฐานพยานเท็จ หักล้างกรรมสิทธิ์ของผู้อื่น เช่น ที่ดิน เป็นต้น ซึ่งไม่อยู่ในปกครองของตน
๖. หนีอ โกงเอาทรัพย์ของผู้อื่นที่ตนปกครอง เช่น โกงของฝาก โกงที่ดินที่ตนอยู่อาศัย เป็นต้น
๗. หลอกปั่นเรื่องให้เขาเชื่อแล้วให้ทรัพย์
๘. ลวงใช้เล่ห์เอาทรัพย์ด้วยเครื่องมือลวง เช่น โกงตาชั่ง เป็นต้น
๙. ปลอม ทำหรือใช้ของปลอม เช่น ธนบัตรปลอม ยาปลอม เป็นต้น
๑๐. ตระบัด ยืมของคนอื่นมาใช้แล้ว ยึดเอาเสียคืนแล้วไม่ใช้ดอกและต้น
๑๑. เบียดบัง กินเศษกินเลย เช่น เลี้ยงสัตว์ กินค่าอาหารสัตว์ เป็นต้น
๑๒. สับเปลี่ยน แอบสลับเอาของผู้อื่น ซึ่งมีค่าสูงกว่า
๑๓. ลักลอบ หลบหนีภาษีของหลวงหรือลอบนำสิ่งที่ต้องห้าม เช่น เหล้าเถื่อน เป็นต้น เข้ามาในประเทศ
๑๔. ชักยอก ได้แก่ การใช้อำนาจหน้าที่จำหน่ายทรัพย์ของผู้อื่นมาเป็นของตนโดยมิชอบ^{๔๐}

^{๔๐}สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, เบญจศีลและเบญจธรรม, อ่างแล้ว, หน้า ๑๗.

ทำโจรกรรม ๑๔ อย่างนี้ อย่างใดอย่างหนึ่งด้วยตนเองหรือใช้ให้ผู้อื่นทำหรือร่วมกับคนอื่น ก็ชื่อว่าประพฤติเป็นโจรทั้งสิ้น

๒. อนุโลมโจรกรรม หมายถึง กิริยาที่อุดหนุนโจรกรรม หรือ สมโจร หรือสนับสนุนผู้ประพฤติผิดศีลธรรม ซึ่งรวมไปถึงการปกอลอก ลวง โดยการคบกับผู้อื่นเพื่อประโยชน์ด้วยอาการไม่ซื่อสัตย์ มุ่งจะเอาประโยชน์ของเขาฝ่ายเดียว และรับสินบนของผู้อื่นเพื่อกระทำในทางที่ผิดกฎหมายหรือผิดศีลธรรม

๓. ฉายาโจรกรรม หมายถึง การกระทำทรัพย์สินพัสดุของผู้อื่นให้สูญหรือเป็นสินใช้ตกอยู่แก่ตน ผลาญคือทำอันตรายแก่ทรัพย์สินพัสดุ หรือหยิบฉวยทรัพย์สินพัสดุของผู้อื่นมาด้วยความมั่งง่าย โดยคิดว่าเจ้าคงไม่ว่าอะไร

๓.๑ ผลาญ ทำลายทรัพย์สินผู้อื่นให้เสียหาย (ไม่เอามาเป็นของตน) เช่น เผาบ้านเรือนเป็นต้น

๓.๒ หยิบฉวย ถู้อริสาสะเกินขอบเขต เช่น ลูกหลานเอาของพ่อแม่ ญาติตายาย โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือถือเอาญาติมิตรมากกว่าที่เขาอนุญาตให้ เอาโดยไม่ต้องซื้อขอ ทั้ง ๒ อย่างนี้ศีลไม่ขาด แต่ทำให้ต่างพร้อย

องค์ประกอบที่ทำให้ศีลข้อนี้ขาดได้นั้นต้องประกอบด้วยองค์ ๕ คือ

๑. ปรปักษ์หิต์ ของนั้นมีเจ้าของหวงแหน
๒. ปรปักษ์หิต์สณฺญิตา รู้ว่าของนั้นเจ้าของหวงแหน
๓. เถยฺยจิตต์ ตั้งใจรักของสิ่งนั้น
๔. อุปกุกโม พยายามลักของสิ่งนั้น
๕. เตน หรือ ใฝ่สิ่งของนั้นมา ด้วยความพยายามนั้น^{๔๒}

การดำเนินชีวิตด้วยการเบียดเบียนเอาทรัพย์สินของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น จะมีโทษมากหรือโทษน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งของและคุณความดีของเจ้าของทรัพย์สิน เช่น สิ่งของมีค่ามากและประกอบด้วยคุณความดีของเจ้าของทรัพย์สินย่อมมีโทษมาก ถ้าเป็นของเล็กน้อยก็มีโทษน้อย แต่ต้องประกอบด้วยกิเลสและความพยายามอีก เช่น สิ่งที่มีค่าเสมอกันกับคุณความดีของเจ้าของทรัพย์สิน ผู้ลักมีความปรารถนาอยากได้และมีความพยายามมากก็มีโทษมาก แต่ถ้าได้มาโดยง่ายมีความปรารถนา น้อย ก็จะมีโทษน้อยเป็นต้น

ข้อยกเว้นการถือเอาของผู้โดยวิสาสะ คือ ของญาติมิตรหรือคนที่คุ้นเคยกัน เคยช่วยเหลือกัน เคยอนุญาตไว้ก่อน แม้ไม่ถือเอาโดยไม่บอก ก็ไม่เป็น อทินนาทาน แต่ต้องประกอบด้วยลักษณะการถือวิสาสะ ท่านได้อธิบายว่าต้องประกอบด้วย ๕ ประการ คือ

^{๔๒}ม.ญ. ๑๕/๒๗/๑๐๒.

๑. เจ้าของเป็นผู้สนิทกับตน
๒. เจ้าของเคยอนุญาตไว้ก่อน
๓. เมื่อถือเอาแล้ว ไม่มีคนสนทนงั้
๔. ของนั้นเป็นของที่เจ้าของไม่หวงแหนสำหรับเรา หรือพอให้ได้
๕. เมื่อเจ้าของรู้แล้ว ก็พอใจ ไม่ว่าจะอะไร

๓) **กามเมตฺตมิจจาจารา เวรมณี** หมายถึง การงดเว้นจากประพฤตึผิดในกามทั้งหลาย กามในที่นี้หมายถึง กิริยาที่รักใคร่กันเ็นทางประเวณี หมายควมว่างคเว่นจากความประพฤตึในการที่จะล่วงละเมิดคู่ครองของผู้อื่น เพื่อให้มนุษย์สร้างความสามัคคีไม่แตกร้างกัน รักษาสายโลหิตวงศ์ตระกูลของตน ไม่ลำส่อกันเบี่ยงอย่างสัตว์เดียรั้งฉาน หรือผู้ม้กมากในกาม

ข้อห้ามสำหรับหญิงและชาย มีให้ประพฤตึผิดมีดังนี้

ก. หญิงที่ต้องห้ามสำหรับผู้ชาย มี ๓ จำพวก คือ

๑. หญิงมีสามี ได้แก่ หญิงที่แต่งงานกับชาย หรือไม่ได้แต่งงาน แต่อยู่กินด้วยกันกับชายอย่างเปิดเผย หรือหญิงที่รับสิ่งของมีทรัพย์สินเป็นต้นของชายแล้วและยอมอยู่กับเขาหรือหญิงที่ชายเลี้ยงไว้เป็นภรรยา

๒. หญิงที่มีญาติปกครองได้แก่ หญิงที่มีมารดาบิดา ญาติ พิตักษ์รักษาอยู่ คือยังไม่เป็นคู่ครองของใคร

๓. หญิงที่จารีตรักษา ได้แก่ หญิงที่มีศีลธรรม หรือจารีตประเพณีคุ้มครอง เช่น นักบวช หญิงที่กฏหมายบ้านเมืองห้าม และหญิงที่เป็นเทือกเถาเหล่ากอของตน

ข. ชายที่ต้องห้ามสำหรับหญิงมี ๒ จำพวก คือ

๑. ชายอื่นทุกคน นอกจากสามีของตน สำหรับหญิงมีสามี

๒. ชายที่จารีตต้องห้าม เช่น ภิกษุ สามเณร และนักบวชต่างศาสนาสำหรับหญิงทุกประเภท^{๔๓}

ในพระสูตรตันตปิฎกเล่มที่ ๑๔ ทานจำแนกสตรีไว้ ๑๐ จำพวก คือ

สตรีโศก ๑๐ จำพวก

๑. มาตฺรภุจิตา	สตรีที่มารดาดูแลรักษา
๒. ปิตฺรภุจิตา	สตรีที่บิดาดูแลรักษา
๓. มาดาปีตฺรภุจิตา	สตรีที่มารดาและบิดาดูแลรักษา
๔. ภาตฺรภุจิตา	สตรีที่พี่ชายน้องชายรักษา

^{๔๓}ม.ญ. ๑๔/๒๓๓/๑๓๓.

๕. ภคินีรูกิจิตา	สตรีที่พี่สาวน้องสาวดูแลรักษา
๖. ญาติรูกิจิตา	สตรีที่ญาติดูแลรักษา
๗. โศตรรูกิจิตา	สตรีที่โศตรดูแลรักษา
๘. ฆมมรูกิจิตา	สตรีที่ผู้ปฏิบัติธรรมรักษา
๙. สารูกิจิตา	สตรีที่ผู้มั่งคั่งดูแลรักษา
๑๐. สปริทณฺญา	สตรีที่มีผู้กำหนดอาญาสินไหมไว้ ^{๔๔}

ในมัจฉัตถกถาปิฎก ๑ ท่านแบ่งสตรีมีสามี ๑๐ จำพวกคือ

๑. ธนูกิจิตา	สตรีที่ซื้อมาเป็นภรรยาด้วยทรัพย์
๒. ฌนทวาสินี	สตรีที่อยู่ร่วมเป็นภรรยาด้วยความสมัครใจ
๓. โภควาสินี	สตรีที่เป็นภรรยาด้วยได้โภคะทรัพย์
๔. ปฏวาสินี	สตรีที่เป็นภรรยาด้วยได้เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
๕. โอทปตฺตกนิ	สตรีที่เป็นภรรยาด้วยการแต่งงานรดน้ำ
๖. โอกตจุมภฏา	สตรีที่เป็นภรรยาด้วยฝ่ายชายช่วย
๗. ทาสี จ ภริยา จ	สตรีที่เป็นภรรยาด้วยเป็นคนรับใช้ด้วย
๘. กมฺมการี จ ภริยา จ	สตรีที่รับทำงานและเป็นภรรยาด้วย
๙. ฆาหาภฺญา	สตรีที่เป็นภรรยาโดยถูกจับมาเป็นเชลย
๑๐. มุหตฺติกา	สตรีที่เป็นภรรยาชั่วคราว ^{๔๕}

องค์ที่จะทำให้ศัลขันธ์นี้ขาดได้นั้นต้องประกอบด้วยองค์ ๔ คือ

๑. อคมเนยวตฺต วัตถุอันไม่ควรถึง (หญิงชายต้องห้าม)
๒. ตสฺมี เสวนจิตตํ มีจิตคิดที่จะเสพในวัตถุอันไม่ควรถึงนั้น (คือมีเจตนาจะเสพ)
๓. เสวนปฺปโยโค มีความพยายามในอันเสพ
๔. มกฺเคน มกฺคปฺปฏิปตฺตอิทฺทวาสนํ ร่วมสังวาสกัน^{๔๖}

การล่วงเกินในขอบเขตของความเป็นสามี – ภรรยา ที่เป็นไปทางกาย ในการประพฤติกล่วงละเมิดทางเพศ จะมีโทษมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับคุณความดีของผู้ที่ถูกละเมิด ความแรงของกิเลส และความพยายาม เช่น ผู้ถูกละเมิดประกอบคุณความดีมาก ย่อมมีโทษมาก ถ้าประกอบด้วยคุณน้อย

^{๔๔}ม.ญ. ๑๔/๒๓๓/๑๓๓.

^{๔๕}ม.ญ. ๑๔/๓๘๐/๓๑๖.

^{๔๖}ม.ญ. ๑๔/๒๐๕/๒๐๕.

ย่อมมีโทษน้อย ถ้ามีความพอใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย แต่มีความพยายามมากก็มีโทษมาก มีความพยายามน้อยก็มีโทษน้อย

๔. มุสาวาทา เวรมณี แปลว่า การงดเว้นจากการพูดเท็จ คือการงดเว้นจากการพูดที่บิดเบือนจากความจริง โดยจงใจให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าเป็นเช่นนั้น เช่น แสดงพยานหลักฐานเท็จเป็นต้น มีข้อห้ามดังต่อไปนี้

๔.๑ มุสาวาท หมายถึง การพูดเท็จ และมีองค์ประกอบอยู่ ๗ ประการ คือ

๑. ปค ได้แก่การโกหกซัด ๆ เช่น ไม่รู้ว่ารู้ ไม่เห็นว่าเห็น ไม่มีว่ามี เป็นต้น
๒. ทนสาบาน คือ ทนสาบานเพื่อให้คนอื่นหลงเชื่อว่าตนเองไม่ได้เป็นเช่นนั้นจะเป็นด้วยวิธีแข่งตัวเองหรือด้วยวิธีนั่งนิ่ง เมื่อถูกถามก็จัดเป็นทนสาบาน
 ๑. ทำเล่ห์กะเท่ห์ ได้แก่การอวดอ้างความศักดิ์สิทธิ์เกินความจริง เช่น อวดวิเศษเรื่องใบ้ห่วยโดยไม่รู้จริงเห็นจริง เป็นต้น
 ๔. มายา แสดงอาการหลอกคนอื่น เช่น ไม่เจ็บ ทำเป็นเจ็บ เจ็บน้อยทำเป็นเจ็บมาก เป็นต้น
 ๕. ทำเลศ คือ ใจอยากจะพูดเท็จ แต่พูดเล่นสำนวน พูดคลุมเครือให้ผู้ฟังคิดผิดไปเอง เช่น เห็นขโมยวิ่งผ่านหน้าไป ไม่อยากบอกให้ผู้ตามจับทราบว่าตนเห็นจึงย้ายที่ยืนหรือที่นั่งไปเมื่อถูกถาม ก็พูดเล่นสำนวนว่าอยู่ที่นี้ไม่เห็น อย่างนี้เรียกว่าทำเลศ
 ๖. เสริมความเรื่องเล็ก แต่พูดให้คนฟังเห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่ เช่น เห็นไฟก้นบุนหรีไหม้หญ้าแห้งก็ตะโกนเสียงดังว่า ไฟ ๆ เพื่อให้คนแตกตื่นตกใจ เป็นต้น โฆษณาสินค้า พรรณนาสรรพคุณจนเกินความจริงก็จัดเข้าข้อนี้
 ๗. อำความ ตรงกันข้ามกับเสริมความ คือ เรื่องใหญ่ แต่พูดให้เป็นเรื่องเล็ก หรือปิดบังอำพรางไว้ไม่พูด ไม่รายงานต่อผู้มีหน้าที่รับทราบ

๔.๒ อนุโลมมูสา ได้แก่ การพูดไม่จริง แต่พูดไปโดยไม่หวังจะให้ผู้อื่นฟังเชื่อตาม เช่น การพูดประชดประชัน

๔.๓ ปฏิสสวะ ได้แก่ การรับคำของคนอื่น ด้วยเจตนาบริสุทธิ์ แต่ภายหลังกลับใจไม่ทำตามที่ได้รับคำนั้น โดยที่ตนยังพอทำตามคำนั้นได้อยู่ มี อย่าง คือ

๑. ผิดสัญญา สัญญาว่าจะทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ แต่กลับไม่ทำภายหลัง
๒. เสียสัตย์ ให้สัตย์ปฏิญาณไว้แล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตาม

๓. คืบค้ำ รับปากว่าจะไป แต่กลับใจภายหลังไม่ไป^{๔๓}

องค์ประกอบที่จะทำให้ศีลข้อนี้ขาดได้นั้นต้องประกอบด้วยองค์ ๔ คือ

๑. อดุล วตุฏ เรื่องไม่จริง
๒. วิสัว่าทนจิตต์ เจตนาจะพูดเรื่องนั้น
๓. ตชฺโช วายาโม พุคหรือแสดงออกไป
๔. ปรสฺสท กทตฺตวิฆานนํ ผู้ฟังเข้าใจเนื้อความนั้น^{๔๔}

การแสดงออกทางกิริยาอาการที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจผิด เช่น สร้างหลักฐานเท็จปลอมแปลงเอกสารหรือหลักฐาน การพูดให้ผู้อื่นเชื่อในถ้อยคำเท็จ สิ่งทีกล่าวนี้อาจมีโทษมากหรือโทษน้อย นั้นก็แล้วแต่ประโยชน์ที่จะถูกตัดครอง เช่น คนที่ไม่ให้ของของคนที่พูดไปว่า ไม่มี ก็ยังมีโทษน้อย แต่ถ้าเป็นพยานเท็จก็จะมีโทษมาก

๕. สุราเมรยมัชชปมาทัฏฐานา เวรมณี แปลว่า การงดเว้นจากเหตุเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ได้แก่ น้ำเมา คือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เป็นสิ่งที่ทำให้เสียสติสัมปชัญญะไป พระพุทธเจ้าจึงตรัสโทษแห่งการดื่มสุราเมรัยไว้ ๖ ประการไว้ในทิมกนิทาย ปาฎิกวรรค สึงคาลสูตรว่า

“ดูกรคฤหบดีบุตร โทษในการประกอบเนื่องๆ ซึ่งการคืบค้ำน้ำเมาคือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ๖ ประการนี้ คือ ความเสื่อมทรพย์อันผู้ดื่มพึงเห็นเอง ๑ ก่อการทะเลาะวิวาท ๑ เป็นบ่อเกิดแห่งโลภ ๑ เป็นเหตุเสียชื่อเสียง ๑ เป็นเหตุ ๖ ไม่รู้จักความละเอียด ๑ มีบพที่ ๖ คือ เป็นเหตุถอนกำลัง ปัญญา ๑

ดูกรคฤหบดีบุตร โทษ ๖ ประการในการประกอบเนื่องๆ ซึ่งการคืบค้ำน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาทเหล่านี้แล”^{๔๕}

องค์ที่จะทำให้ศีลข้อนี้ขาดได้นั้นต้องประกอบด้วยองค์ ๔ คือ

๑. มทนียํ ของนั้นเป็นของมีนเมา
๒. ปาตุกมฺมขตัจจิตต์ มีเจตนาจะคืบค้ำน้ำเมาเหล่านั้น
๓. ตชฺโช วายาโม มีความพยายามจะคืบค้ำน้ำเมานั้น

^{๔๓} สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส, **เบญจศีลเบญจธรรม**, อ่างแล้ว, หน้า ๓๐.

^{๔๔} ที.ม. ๑๐/๑๘๕/๑๓๑.

^{๔๕} ที.ปา. ๑๑ /๑๗๕/๑๖๔

๔. ปิตปฺปเสวนํ น้ำเมานั้นล้วงล้าคองไป^{๕๐}

การค้ำน้ำเมาและเสพสิ่งเสพติดนอกจากจะมีโทษต่อร่างกายแล้ว ยังบั่นทอนสติปัญญา อีกทั้งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่นการขาดกรรม ผลซึ่งวิ้งราว อาชญากรรมทางเพศ การหลอกหลวงค้ำตุน และอุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อตนเองและสังคมโดยส่วนร่วม

ผู้วิจัยมีแนวความคิดว่า สິลทั้ง ๕ ข้อเป็นกฎระเบียบและเป็นหลักประพฤติปฏิบัติขั้นพื้นฐานสำหรับมนุษย์ทุกคน เพื่อป้องกันแวงและภัยทำให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย หากคนในสังคมไม่เคารพในหลักของศีลแล้ว ความทุกข์เดือดร้อนก็จะกลายเป็นปัญหาของชีวิตและสังคม พระพุทธเจ้าทรงมุ่งเน้นให้มนุษย์ในสังคมสงบสุข สงบ มีเอกภาพ ความเสมอภาคบนหลักพื้นฐานของการดำเนินชีวิตโดยให้มีความรัก มีความเมตตาต่อสรรพชีวิตที่จะต้องพึ่งพาอาศัยกัน โดยการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีปรกติสุข ไม่เดือดร้อน เป็นที่รองรับของธรรมทั้งหลายที่เป็นกุศล ซึ่งมีประโยชน์และอานิสงส์สืบไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น “ศีล คือ การรักษา กาย วาจา ให้เรียบร้อย” “และ “ศีล คือสิ่งที่จำแนกคนออกจากสัตว์ ระบบการศึกษาของชาติ ระบบการเรียนรู้อันต้องเริ่มต้นด้วยศีลจะต้องศึกษาเรียนรู้และประพฤติปฏิบัติให้เข้าถึงซึ่งแก่นแท้ของศีลก่อนสิ่งอื่น”^{๕๑}

ศีล หมายถึง ข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ พ้นจากการกระทำที่เป็นการเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น

ศีล ๕ อันเป็นกระบวนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมตามทัศนะทางพระพุทธศาสนา ปรากฏในสูตรต่าง ๆ มีจักรกัสดิสูตรและอัครัญสูตร พระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงความเป็นมาของศีลโดยเล่าถึงสภาวะทางธรรมชาติว่า เคนทีนั้นมนุษย์อยู่กันอย่างสงบสุข โดยอาศัยการรู้จักประมาณตน ในเวลาต่อมาเมื่อมีมนุษย์มากขึ้นความเห็นแก่ตัวและการเบียดเบียนกัน การลักขโมยเป็นต้นก็เกิดขึ้น ความสงบสุขก็หายไป ฉะนั้นเพื่อให้คนในสังคมตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม กัถวบาปและมีความเอื้ออาทรต่อกันเป็นต้น พระเจ้าทัฬหะนมิ จึงได้พระราชทานพระบรมราโชวาท ไว้ว่า

“พวกท่านไม่พึงฆ่าสัตว์

ไม่พึงถือเอาของที่เจ้าของไม่ได้ให้

ไม่พึงประพฤติผิดในกามทั้งหลาย

ไม่พึงค้ำน้ำเมา

จงบริโภคมตามเดิมเถิด”^{๕๒}

^{๕๐} บ.ธ. ๒/๔๓/๒๕๘.

^{๕๑} ที.ปา. ๑๑/๓๖/๕๓.

ข้อความเบื้องต้นมีเนื้อความขยายว่า ไม่ว่าใครก็ตามที่ทำผิดศีล ย่อมได้รับการติเตียนและรับผลของกรรมที่ตนได้ทำไว้ นอกจากนี้แล้วยังได้สรรเสริญผู้ที่เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์เป็นต้น พระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนเรื่องศีลไว้เพื่อเป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมทุกด้าน (ทางภายนอกคือด้านร่างกาย และทางด้านภายในคือจิตใจ) ด้วย ทั้งสองทางนี้จะต้องเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กันตามแต่เหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่จะอำนวยประโยชน์ให้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายในขอบเขต หรือสิทธิเสรีภาพที่ตนจะพึงมีพึงได้ และที่สำคัญมนุษย์นั้นเป็นสัตว์ประเสริฐที่สามารถงดเว้นการกระทำต่าง ๆ มีเว้นจากการเบียดเบียนกันเป็นต้น โดยใช้ศีล ๕ เป็นมาตรฐานในการดำเนินชีวิต เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิตคือการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขของคนในสังคมเป็นอันดับแรก “ศีล พึงรู้ได้เฉพาะการอยู่ร่วมกัน”^{๕๒} และต่อไปก็เพื่อตนเองคือการเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์เป็นต้นว่า

“ศีเลน สุคติ ยนฺติ

ศีเลน โภกสมฺปทา

ศีเลน นิพฺพตฺติ ยนฺติ

คตฺมา สิลฺ วิโสธเย”

ความในจกัถวัตติสูตร^{๕๓} และอัครัญญสูตร^{๕๔} ได้พบว่า พระสูตรทั้งสองนี้ได้กล่าวถึงกำเนิดของสังคมมนุษย์ เมื่อเริ่มแรกที่เดิขวมมนุษย์อยู่ด้วยกันปกติสุข มีการดำเนินชีวิตด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ต่อมาเมื่อมีมนุษย์มากขึ้น ความโลภ ความเกียจคร้านเข้าครอบงำจิตใจจึงทำให้มีการสังฆอาหาร มีการแบ่งปันผลผลิตกัน ทำให้ผู้ที่ไม่สามารถควบคุมความโลภเป็นต้น ได้แสดงพฤติกรรมผิดศีลเป็นเหตุให้การลักขโมย การกล่าวเท็จ การฆ่าฟันกัน การประพฤติผิดในกามก็เกิดขึ้น เมื่อมีความขัดแย้งเช่นนี้ขึ้นจึง ได้มีข้อบัญญัติหรือศีลขึ้น เพื่อให้คนในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ ได้ยึดถือเป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

ศีล ๕ จึงเกิดขึ้นเพื่อควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม และใช้ศีลเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาค้นพื้นฐานต่าง ๆ ที่จะพัฒนาขึ้นไปเป็นปัญหาระดับสังคมต่อไป เพราะศีลธรรมนั้นเป็นเครื่องมือในการกำจัดกิเลสชั้นหยาบของมนุษย์ได้ในบางส่วน ที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่ไม่ทำให้กิเลสตัณหาของมนุษย์หมดสิ้นไปได้ ศีลจึงเป็นเพียงเครื่องมือขั้นพื้นฐาน ที่จะทำให้มนุษย์พัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายสูงสุดของชีวิตได้ อันเป็นกระบวนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมตามทัศนะทางพระพุทธศาสนา และศีลตามความหมายในคัมภีร์วิสุทธิมรรคได้แก่

^{๕๒} พุ.อ. ๒๕/๑๓๓/๑๗๗.

^{๕๓} ที.ปา. ๑๑/๓๓/๕๐.

^{๕๔} ที.ปา. ๑๑ /๕๐/๗๑.

เจตนาคือศีล ความตั้งใจที่จะไม่ล่วงละเมิดจากปาณาติบาตเป็นต้น การกระทำ การพูดที่ แสดงออกภายนอกโดยจงใจก็ดี ความคิดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นชั่วครู่ขณะแล้วผ่านไป ๆ ภายในจิตใจก็ดี การคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะใดลักษณะหนึ่งก็ดี ความรู้สึกและท่าทีของจิตใจต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ได้ ประสบทาง หู จมูก ลิ้น กายและที่ระลึกหรือนึกขึ้นมาในใจก็ดี ล้วนแต่มีเจตนาประกอบอยู่ทั้งสิ้น เจตนาเป็นเจตจำนง ความจงใจ การเลือกอารมณ์ของใจ ตัวนำที่หันเหชักพาทำให้จิตใจเคลื่อนไหว โน้มโน้มไปหาหรือผลไปจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือมุ่งไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เป็นหัวหน้าเป็นผู้จัดการ หรือตัวเจ้าก็เจ้าการของจิตว่าจะเอาอะไร ไม่เอาอะไรกับเรื่องใดอย่างไร เป็นตัวการจัดแจงแต่งวิถีทางของจิต และในที่สุดก็เป็นตัวการปรุงแต่งจิตนั้นให้เป็นไปต่าง ๆ ศีลที่ พระสารีบุตรเถระได้พรรณนาไว้ในปฏิสัมภิทามรรคญาณกล่าว

“ศีล ๕ คือ การละปาณาติบาตเป็นศีล เวรมณี การงดเว้นเป็นศีล เจตนาเป็นศีล สัจจเวรมณีเป็นศีล การไม่ล่วงละเมิดเป็นศีล ศีลเห็นปานนี้ ย่อมเป็นไป เพื่อความไม่เคียดรื้อนแห่งจิต”^{๕๕}

การรักษาศีลตามแนวทางของพระพุทธศาสนาที่ถูกต้อง จะต้องเริ่มที่เจตนาเป็นอันดับแรก คือมีเจตนาเป็นจุดเริ่มต้น จึงกำหนดเจตสิกหรือเจตนาไว้เป็นหลัก เพื่อที่จะละเว้นจากความชั่วต่าง ๆ

เจตสิกคือศีล สิ่งที่เกิดขึ้นกับจิต เป็นนามธรรมเช่นเดียวกับจิต ต่างกันเพียงเจตสิกนั้นเป็น เครื่องปรุงแต่งจิต เป็นได้ทั้งกุศลและอกุศล ในที่นี้ท่านหมายถึงวิริติเจตสิก คือวิริติที่งดเว้นจากการ มาสัตว์เป็นต้น

สังวร คือ ศีล หมายถึงการสำรวมอินทรีย์คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ไม่ให้รั่วไหลออกไป ข้างนอก เพื่องดเว้นจากการประพฤติกายทุจริต วจีทุจริต และการประกอบอาชีวะที่ไม่สุจริต คือให้ มีความประพฤติดีทางกาย ทางวาจา และประกอบอาชีพสุจริต

ไม่ล่วงละเมิดคือศีล หมายถึงการไม่ล่วงละเมิดสิ่งที่เราตั้งใจไว้ว่าจะไม่ล่วงละเมิด แล้วเราก็ ไม่ล่วงละเมิดอย่างที่เรตั้งใจไว้ว่าจะไม่มาสัตว์เป็นต้น

ดังนั้น คฤหัสถ์ชายหญิง คือชาวบ้านผู้ครองเหย้าเรือน แม้มีเบญจศีลเป็นวินัยคุ้มครองให้ ปลอดภัยแล้ว แต่มีจิตกังวลในการครองชีพ ต้องแสวงหาเลี้ยงชีวิตของตนและครอบครัว ซึ่งทำ ให้จิตหมกมุ่นวุ่นวายกับอารมณ์ ขวนให้รักโลก โกรธหลงมัวเมาอยู่ไม่มีเวลาสงบใจได้ ดังนั้น พระ พุทธองค์ทรงหวังจะปลดเปลื้องชาวบ้านจาอารมณนั้นบ้าง จึงทรงบัญญัติอุโบสถศีลให้เป็นวินัย ควบคุมจิตใจให้ห่างไกลจากกามกิเลสบ้างเป็นครั้งคราว เพื่อเป็นอุบายจิตใจให้สงบผ่องใสละเอียด ขึ้นไป

^{๕๕} พ.ปา. ๓๑/๕๐/๔๓.

กุศลกรรมบถ ๑๐ (สิ่งที่ควรประพฤติ)

กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้ เป็นบุญเป็นกุศล และเป็นทางให้เกิดความสุขทั้งในภพนี้และภพหน้า ชื่อว่ากุศลกรรมบถมีอยู่ ๑๐ ประการ โดยจำแนกเป็นกายกรรม ๓ วชิกรรม ๔ และมโนกรรม ๓ ได้แก่ ทางในการสร้างคุณดี หรือวิถีทางที่ควรประพฤติ คือ

- ๑) กายกรรม คือ การกระทำทางกาย ๓
 ๑. เว้นจากการปลงชีวิต
 ๒. เว้นจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้โดยอาการขโมย
 ๓. เว้นจากการประพฤติผิดในกาม
- ๒) วชิกรรมคือการกระทำทางวาจา ๔
 ๑. เว้นจากการพูดเท็จ
 ๒. เว้นจากการพูดส่อเสียด
 ๓. เว้นจากพูดคำหยาบ
 ๔. เว้นจากพูดเพ้อเจ้อ
- ๓) มโนกรรมคือการกระทำทางใจ ๓
 ๑. ความไม่คิดเพ่งเล็งอยากได้ของเขา
 ๒. ความไม่คิดร้ายผู้อื่น
 ๓. ความเห็นชอบ ถูกต้องตามคลองธรรม^{๕๖}

กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้ ทรงแสดงไว้ในพระสูตรมากมายเฉพาะในทสกนิบาต อังคุตตรนิกาย มีอยู่หลายสูตรมีชื่อเรียกต่างๆ กัน ไปดังนี้

ในสาธุสูตร ^{๕๗}	เรียกว่า สาธุธรรม	(ธรรมดี)
ในอริยัมมสูตร ^{๕๘}	เรียกว่า อริยธรรม	(ธรรมของอารยชน)
ในวัชชสูตร ^{๕๙}	เรียกว่า อนวัชชธรรม	(ธรรมที่ไม่มีโทษ)
ในตปณียสูตร ^{๖๐}	เรียกว่า ตปณียธรรม	(ธรรมที่สร้างความร่มเย็น)

^{๕๖}ที่.ปา. ๑๖/๓๖๐/๒๕๕.

^{๕๗}อง.ทสก. ๓๘/๑๓๔/๓๕๑.

^{๕๘}อง.ทสก. ๓๘/๑๓๕/๓๕๒.

^{๕๙}อง.ทสก. ๓๘/๑๔๐/๓๕๔.

^{๖๐}อง.ทสก. ๓๘/๑๔๑/๓๕๔.

ในอภยคามิสูต^{๖๑} เรียกว่าอภยคามิธรรม (ธรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความทุกข์)

ในสาเลขกสูต^{๖๒} เรียกว่า ธรรมจริยา และสมจริยา

ธรรมจริย แปลว่า การประพฤติธรรม การประพฤติเป็นธรรม

สมจริยา แปลว่า การประพฤติกรรมอันชอบ การประพฤติเรียบร้อย

ทรงแสดงผลดีที่จะพึงได้รับจากการประพฤติที่เป็นธรรม และการประพฤติกรรมที่ถูกต้องนี้ว่าใครปรารถนาอะไร จะเป็นมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ พรหมสมบัติ มรรค ผล และนิพพาน ล้วนสำเร็จสมประสงค์ทั้งสิ้น ดังข้อความในสาเลขกสูต^{๖๒}ว่า “ดูก่อนพราหมณ์และคฤหบดีทั้งหลาย สัตว์บางพวกในโลกนี้หลังจากตายจากโลกนี้ไปแล้ว ย่อมบังเกิดในโลกดีโลกสวรรค์ เพราะเหตุแห่งธรรมจริยาและสมจริยา ธรรมจริยาและสมจริยาทางกายมี ๓ ทางวาจามี ๔ ทางใจมี ๓”^{๖๓}

อกุศลกรรมบถ (สิ่งที่ไม่ควรประพฤติ)

ได้แก่ทางในการทำความชั่วทางแห่งอกุศลกรรม หรือกรรมชั่วอันเป็นทางนำไปสู่ความเสื่อมความทุกข์หรือทุกข์ คือ

กายกรรม คือ การกระทำทางกาย ๓

- ๑) การทำให้ชีวิตตกลงไป หรือการปลงชีวิต
- ๒) การถือเอาของที่เขามิได้ให้
- ๓) การประพฤติดิฉินในกาม

วจีกรรม คือ การกระทำทางวาจา ๔

- ๑) การพูดเท็จ
- ๒) การพูดต่อเสียด
- ๓) การพูดคำหยาบ
- ๔) การพูดเพื่อเจ้า

มโนกรรม คือ การทำทางใจ ๓

- ๑) การเพ่งเล็งอยากได้ของเขา
- ๒) การคิดร้ายผู้อื่น
- ๓) การเห็นผิดจากคลองธรรม^{๖๓}

^{๖๑} อ.ทสก. ๓๘/๔๘๔/๒๔๗.

^{๖๒} ม.ญ. ๑๕/๔๘๔/๒๔๗.

^{๖๓} ที.ปา. ๑๖/๓๕๕/๒๕๘.

ผู้วิจัยมีความคิดว่าหลักสูตรกรมพล ถือว่าไม่ควรปฏิบัติเป็นอย่างยิ่งเพราะหากใครปฏิบัติตามก็จะได้รับแต่ความเดือนร้อน และเป็นหลักธรรมที่เป็นไปในฝ่ายชั่วอย่างเดียวไม่มีความ

๒.๕ สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดร้อยเอ็ด

๑) ที่ตั้ง ๔๕ ม.๑๐ ตำบลคงลาน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐ ตำบลคงลาน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒) วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้การศึกษาแก่คนตาบอดทั้งหญิงและชาย โดยไม่ได้จำกัดเชื้อชาติและศาสนา
- ๑.๒ เพื่อให้การศึกษาสายสามัญในระดับก่อนประถมและประถมศึกษา และสนับสนุนการศึกษาแบบเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษา
- ๑.๓ เพื่อร่วมมือกับทางราชการ และองค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่คนตาบอด

๓) วิสัยทัศน์

โรงเรียนมุ่งให้นักเรียนได้พัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา รู้จักคิดเป็นทำ เป็นและสามารถแก้ปัญหาได้ ให้พัฒนาทางด้านวิชาการ ภาษา ดนตรี กีฬา เทคโนโลยี และอาชีพ เต็มตาม ศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนระบบเรียนร่วม และให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ช่วยเหลือตนเองในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

๔) เป้าหมายในการจัดการศึกษา

- ๔.๑ พัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะและวัยของผู้เรียน เน้นกิจกรรมด้านภาษา ดนตรี กีฬา เทคโนโลยี และอาชีพ
- ๔.๒ พัฒนาส่งเสริมระบบการส่งต่อการเรียนร่วม โดยการเตรียมความพร้อม จัดหาสื่อ ประสานงาน ประเมินผล และติดตาม
- ๔.๓ พัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตของตนเอง และในสังคมได้
- ๔.๔ พัฒนาการบริหารและการจัดการให้มีคุณภาพที่จะสนับสนุนการศึกษาของโรงเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ
- ๔.๖ พัฒนาด้านอาคาร สถานที่ ห้องสมุด และสิ่งแวดล้อมให้มีความร่มรื่น สะอาด สวยงาม และเอื้อต่อการเรียนการสอน

๕) จุดเน้นของโรงเรียนการศึกษาคณาบดร้อยเอ็ด

๕.๑ ส่งเสริมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนตาบอด พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตน ในด้านวิชาการ มีผลสัมฤทธิ์การเรียนในระดับสูง สามารถเข้าสู่การเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้อย่างมีความสุข

๕.๒ สนับสนุนและส่งเสริมความสามารถเฉพาะตน ของนักเรียนตาบอดในด้านต่างๆ เช่น ภาษา คนตรี กีฬา คอมพิวเตอร์ การช่วยตนเองในชีวิตประจำวัน และงานอาชีพเพื่อศึกษาต่อในระดับสูงตามความสามารถ และความถนัด ตามวิสัยทัศน์ของมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์

๕.๓ ส่งเสริมให้ปรับกระบวนการเรียนการสอนของครูให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

๕.๔ พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งวิทยากรเพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

๕.๖ รมรงค์สร้างให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ มีระเบียบวินัย ความเป็นมิตร มีคุณธรรมและมีจิตสำนึกในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๕.๗ ส่งเสริมให้ครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียนมีจิตสำนึกในความขยัน ซื่อสัตย์ นิยมไทย ดำเนินชีวิต ตามแนวพระราชดำริ มีเศรษฐกิจพอเพียงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๘ พัฒนาครูและเจ้าหน้าที่ให้เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถทำงานเป็นทีม และปฏิบัติตนให้ทันสมัยทันสมัยอยู่เสมอ

๕.๙ ส่งเสริมให้องค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนช่วยเหลือการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียน

๕.๑๐ พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลรวมทั้งการนำสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการบริหารการจัดการ และพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑๑ ปรับปรุงการนิเทศ ติดตาม ประเมินคุณภาพ การบริหารงาน การจัดการ และการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง^{๖๔}

^{๖๔}โรงเรียนการศึกษาคณาบดร้อยเอ็ด, คู่มือนักเรียน พ.ศ.๒๕๕๐, ร้อยเอ็ด : โรงเรียนการศึกษาคณาบดร้อยเอ็ด, ๒๕๕๐, (อัดสำเนา).

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณะ กวางสูงเนิน ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสามารถในการนำความรู้วิชาพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในจังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการนำความรู้วิชาพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนอยู่ในระดับสูง มีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๘๗.๗๐ รองลงมา มีความสามารถในการนำความรู้วิชาพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันในระดับปานกลางร้อยละ ๑๒.๓๐ และนักเรียนหญิงมีความสามารถในการนำความรู้วิชาพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑^{๖๔}

พระมหาวีระศักดิ์ อตุลวิโร (อรรถศรีวร) ได้ศึกษา ทักษะคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า

“๑. ทักษะคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเฉลี่ยเห็นด้วยกับการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ทำให้ตนเอง และสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X} = ๔.๒๗$, S.D. = ๐.๗๕) การทำความดีได้ดีทำกรรมชั่วได้ชั่ว เห็นด้วยกับกฎแห่งกรรม ($\bar{X} = ๔.๒๕$, S.D. = ๐.๗๕) พระพุทธศาสนาสอนในเรื่องทุกข์เป็นการสอนให้มองโลกตามความเป็นจริง เห็นด้วย ($\bar{X} = ๓.๕๘$, S.D. = ๐.๘๖) ครอบครัวยุคใหม่ที่มีความสามัคคีปรองดองจะทำให้มีความสุขเจริญก้าวหน้า เห็นด้วย ($\bar{X} = ๔.๔๐$, S.D. = ๐.๗๘) พระนิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง เห็นด้วย ($\bar{X} = ๔.๐๘$, S.D. = ๐.๘๐) และพระพุทธเจ้าทรงสอนไม่ให้เชื่อมงาย แต่เน้นภาคปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติได้ผลแล้วจึงเชื่อ เห็นด้วย ($\bar{X} = ๓.๕๖$, S.D. = ๐.๗๖)

๒. เมื่อแยกตามเพศ พบว่า ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง โดยภาพรวมของทักษะคติแต่ละข้อจำนวน ๖ ข้อ คือ ไตรสิกขา เพศชาย $\bar{X} = ๓.๘๑$, S.D. ๐.๕๐ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. ๐.๘๘ กฎแห่งกรรม เพศชาย $\bar{X} = ๓.๘๕$, S.D. ๑.๐๐ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๗๗$, S.D. ๑.๑๕ ไตรลักษณ์ เพศชาย $\bar{X} = ๓.๕๘$, S.D. ๐.๕๖ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๕๓$, S.D. ๐.๕๔ ธรรมอันเป็นมงคล เพศชาย $\bar{X} = ๔.๑๔$, S.D. ๐.๘๒ เพศหญิง $\bar{X} = ๔.๒๑$, S.D. ๐.๗๖ พระนิพพาน เพศชาย $\bar{X} = ๓.๓๘$, S.D. ๐.๕๐ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๑๔$, S.D. ๐.๕๑ และข้อสุดท้าย คือ พระพุทธธรรมกับวิทยาศาสตร์ เพศชาย $\bar{X} = ๓.๕๗$, S.D. ๐.๕๕ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๑๓$, S.D. ๐.๘๔

^{๖๔}วรรณะ กวางสูงเนิน, “การศึกษาความสามารถในการนำความรู้วิชาพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในจังหวัดสมุทรสาคร” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๓), ๑๒๐ หน้า.

๓. ทศนคติของนักเรียนในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต พบว่า ค่าเฉลี่ยเพศชายสูงกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย $\bar{X} = ๓.๗๒$, S.D. = ๐.๕๒ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๕๘$, S.D. = ๐.๕๑ ตามลำดับ”^{๖๖}

พระมหาจำเริญน้อย วชิรวโร (สิงหะรักษ์) ได้ศึกษาทัศนคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า

“๑. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ๒๕๑ คน ส่วนมากเป็นนักศึกษาหญิง ร้อยละ ๖๐.๑๓ นักศึกษาชายร้อยละ ๓๙.๘๗ นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด คือ นักศึกษาหญิงร้อยละ ๑๐๐.๐๐ นักศึกษาชายร้อยละ ๙๙.๑๔ และศาสนาคริสต์ นักศึกษาชายร้อยละ ๐.๘๖

๒. ทศนคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเฉลี่ยเห็นด้วยกับเรื่องการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาฝึกให้สามารถใช้หลักเหตุผลในการพิจารณา และวินิจฉัยได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = ๔.๑๔$, S.D. = ๐.๗๔) ทำกรรมดีได้ดีทำกรรมชั่วได้ชั่ว เห็นด้วยกับกฎแห่งกรรม ($\bar{X} = ๓.๙๔$, S.D. = ๐.๘๔) พระพุทธศาสนาสอนในเรื่องทุกข์เป็นการสอนให้มองโลกตามความเป็นจริง เห็นด้วย ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = ๐.๕๑) พระนิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง เห็นด้วย ($\bar{X} = ๔.๐๔$, S.D. = ๐.๘๓) นรก - สวรรค์ เป็นเรื่องที่มีอยู่จริงในพระพุทธศาสนา ไม่น่าใจ ($\bar{X} = ๓.๔๔$, S.D. = ๐.๕๗) และพระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทย ควรช่วยกันบำรุงส่งเสริม และรักษาไว้ให้ยั่งยืนถาวรตลอดไป เห็นด้วย ($\bar{X} = ๔.๔๗$, S.D. = ๐.๘๔)

๓. เมื่อแยกตามเพศ พบว่า ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง โดยภาพรวมของทัศนคติแต่ละข้อจำนวน ๖ ข้อ คือ ไตรสิกขา เพศชาย $\bar{X} = ๓.๕๓$, S.D. = ๐.๘๖ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๔๗$, S.D. = ๐.๙๑ กฎแห่งกรรม เพศชาย $\bar{X} = ๓.๔๓$, S.D. = ๐.๙๕ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๕๓$, S.D. = ๑.๐๓ ไตรลักษณ์ เพศชาย $\bar{X} = ๓.๕๔$, S.D. = ๐.๙๕ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๗๗$, S.D. = ๐.๙๗ บุญกิริยาวัตถุ เพศชาย $\bar{X} = ๓.๖๖$, S.D. = ๐.๙๑ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๒๒$, S.D. = ๐.๙๓ ประเพณี และวัฒนธรรมไทย เพศชาย $\bar{X} = ๓.๘๐$, S.D. = ๐.๙๔ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๗๘$, S.D. = ๐.๙๓ ตามลำดับ

^{๖๖}พระมหาวิระศักดิ์ อุดควีโร (อรรคศรีวร), “ทัศนคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จังหวัดนครพนม”, วิทยานิพนธ์ศาสนาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๔๔, ๑๕๕ หน้า.

๔. ทักษะคตินักศึกษาในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต พบว่า ค่าเฉลี่ยเพศชายสูงกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย $\bar{X} = ๓.๖๐$, S.D.=๐.๕๒ เพศหญิง $\bar{X} = ๓.๕๕$, S.D.=๐.๕๔ ตามลำดับ

๕. ทักษะคติอื่นๆ โดยสรุปพบว่า หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง หากนำมาใช้กันอย่างจริงจัง จะทำให้ผู้ปฏิบัติตามได้พบกับความสุขความเจริญ^{๖๓}

อธิษฐาน พุทธศิลป์ศักดิ์กุล ได้ศึกษา การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน : กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรักษาศีลข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ศีลข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจ และศีลข้อ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัยในระดับมากที่สุด ส่วนการรักษาศีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปดอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีลห้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๖๔}

การันย์ ผดุงธรรมกิจ ได้วิจัยเรื่องการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้แก่ ศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ และศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ส่วนที่เหลือ ๒ ข้อ คือ ศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย และศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี ที่มีเพศ ระดับชั้น และอายุ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้น และอายุที่ต่างกันมีการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

^{๖๓}พระมหาจำเริญน้อย วชิรวโส (สิงหะรักษ์), “ทักษะคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร”, วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย), ๒๕๔๕, ๑๐๒ หน้า.

^{๖๔}อธิษฐาน พุทธศิลป์ศักดิ์กุล, “การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน : กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๘, ๕๖ หน้า.

ข้อเสนอแนะได้แก่ ควรส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ควรนำพระภิกษุเข้ามาสอนในวิชาพระพุทธศาสนา ควรจัดให้มีกิจกรรมการเข้าค่ายปฏิบัติธรรมนอกสถานที่”^{๖๕}

ประพจน์ สุทธิกุลกิจ ได้ศึกษา การรักษาศีลห้าของนักเรียน โรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุตรคณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า “การรักษาศีลห้าของนักเรียน โรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุตรคณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่า มีการรักษาศีลอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยการรักษาศีลจากมากไปหาน้อยได้แก่ ศีลข้อที่ ๔ คือ เว้นจากการพูดปด ศีลข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อที่ ๑ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ศีลข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย และศีลข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการประพฤตินอกใจ

ผลการเปรียบเทียบการรักษาศีลห้าของนักเรียน โรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุตรคณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่มีเพศ ระดับชั้น และอายุ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้น และอายุที่ต่างกันมีการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการรักษาศีลห้าของนักเรียน โรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุตรคณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ควรจัดให้มีกิจกรรมการเข้าค่ายปฏิบัติธรรมนอกสถานที่ ควรส่งเสริมกิจกรรมเข้าค่ายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ควรนำพระภิกษุเข้ามาสอนในวิชาพระพุทธศาสนา”^{๖๖}

พระครูประพัฒน์วรธรรม (เคน วิเศษการ) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย โรงเรียนสตรีศึกษา โรงเรียนขัติยะวงษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมองเห็นคุณค่าความสำคัญ และประโยชน์ในการนับถือพระพุทธศาสนา คิดเป็น $\bar{X} = ๔.๔๗$, S.D.=๐.๕๖ และเห็นว่าการรักษาศีลสามารถทำให้สังคมพบกับความสงบสุข โดยปราศจากความวุ่นวายได้ คิดเป็น $\bar{X} = ๔.๒๔$, S.D.=๐.๘๘ ส่วนค่าเบี่ยงเบน

^{๖๕} การันย์ ผดุงธรรมกิจ, “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๖, ๑๒๔ หน้า.

^{๖๖} ประพจน์ สุทธิกุลกิจ, “การรักษาศีลห้าของนักเรียนโรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุตรคณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๔๖, ๑๔๑ หน้า.

ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ที่มีต่อการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ๗ ประการ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตนั้น พบว่า นักเรียนชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนหญิง คือ $\bar{X} = ๔.๔๗$, S.D. ๐.๕๖ / $\bar{X} = ๔.๔๓$, S.D.=๐.๖๓ ตามลำดับ^{๑๐}

เจริญ กิตติวินิจ ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสูกไปหาต่ำสุด ได้แก่ ศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย และศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจส่วนที่เหลือ ๒ ข้อ คือ ศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่มีเพศ ระดับชั้น และอายุ พบว่า นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้น และประเภทกิจกรรม ที่ต่างกันมีการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

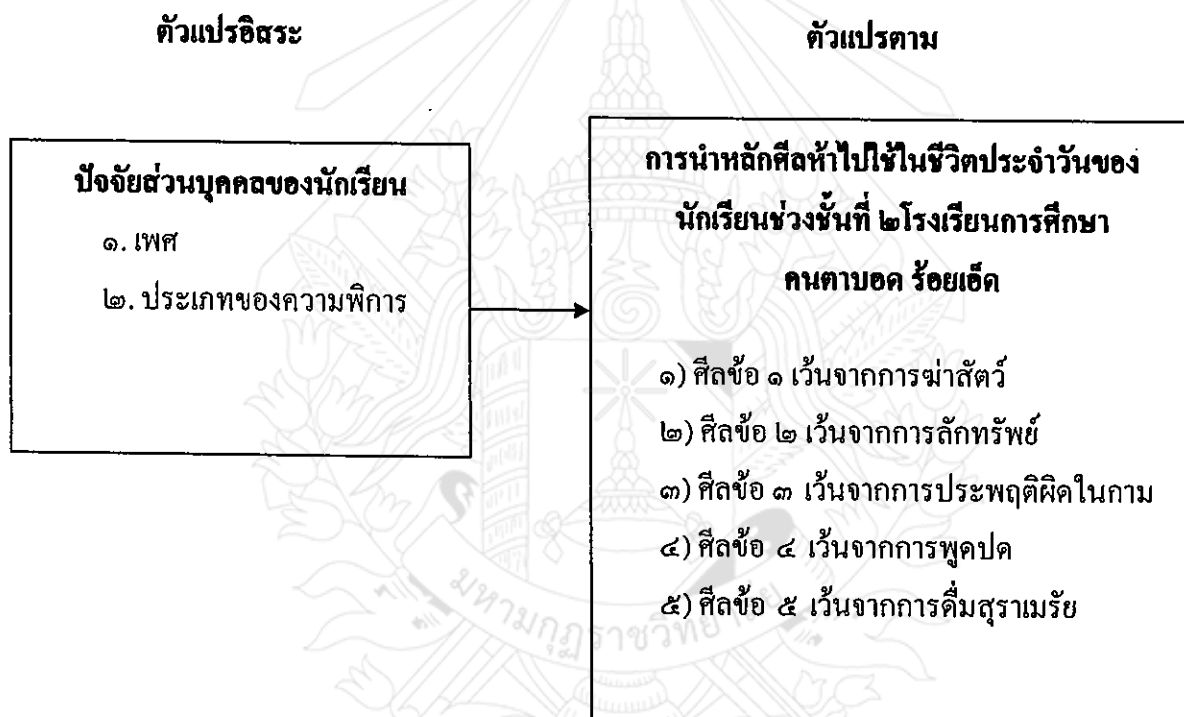
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้แก่ ควรส่งเสริมกิจกรรมการเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ควรนำพระภิกษุเข้ามาสอนในวิชาพระพุทธศาสนา ควรจัดให้มีกิจกรรมการเข้าค่ายปฏิบัติธรรมนอกสถานที่และส่งเสริมกิจกรรมการส่งเสริมให้นักเรียนทำความดีในทุกวัน พระ^{๑๑}

^{๑๐} พระครูประพัฒน์วรธรรม (เคน วิเศษการ), “ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย โรงเรียนสตรีศึกษา โรงเรียนขัติยะวงษาอำเภอมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด”, **วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย), ๒๕๔๘, ๑๐๖ หน้า.

^{๑๑} เจริญ กิตติวินิจ, “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง”, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๖, ๑๔๑ หน้า.

๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า ดังนั้น “ศีล คือ การรักษา กาย วาจา ให้เรียบร้อย” ศีล คือ สิ่งที่จำแนกคนออกจากสัตว์ ระบบการศึกษาของชาติ ระบบการเรียนรู้ของคนจำต้องเริ่มต้นด้วยศีลจะต้องศึกษาเรียนรู้และประพฤติปฏิบัติให้เข้าถึงซึ่งแก่นแท้ของศีลก่อนสิ่งอื่น” ศีล หมายถึง ข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ พ้นจากการกระทำที่เป็นการเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น ดังนั้นการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนก็หมายถึงการนำข้อปฏิบัติของศีลห้าเข้ามาเป็นข้อกำหนดความประพฤติของกายวาจาใจให้เรียบร้อย ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ ๒.๒ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย การนำหลักสืลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

- ๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำนวน ๕๓ คน

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จึงศึกษานักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ทั้งหมดจำนวน ๕๓ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาข้อมูล แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีจำนวน ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-end-Questions) มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ และประเภทของความพิการ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ดใน ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ศีลข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ๒) ศีลข้อ ๒ เว้นจากการดักทรัพย์ ๓) ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดีกในกาม ๔) ศีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปด ๕) ศีลข้อ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย จำนวน ๓๐ ข้อ โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นเชิงพรรณนา ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกตอบ ๕ ระดับ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน
มากที่สุด	๕
มาก	๔
ปานกลาง	๓
น้อย	๒
น้อยที่สุด	๑

ตอนที่ ๓ คำถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended question) สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ โดยวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

๑) รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศีลห้า การศึกษาคนตาบอด แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) นำข้อมูลจากกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในการวิจัย

๓) ร่างแบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาความครบถ้วนครอบคลุม การใช้ภาษา โครงสร้างและรูปแบบการตั้งคำถาม เสร็จแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำให้สมบูรณ์

๔) แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญสามท่าน

๑. พระครูสุวรรณสรานุกิจ

- ตำแหน่ง ประธานกลุ่ม โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑๐

๒. คร.ประพิศ โบราณมูล

- ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

๓. คร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน

- ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำให้สมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปจัดพิมพ์ และใช้ประกอบเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๕) นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Item Objective Congruence : IOC)^๑ ของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไปข้อคำถามทั้งหมดจำนวน ๓๐ ข้อ ใช้ได้ จำนวน ๓๐ ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC ในช่วง ๐.๕๐-๑.๐๐

๖) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง ๐.๒๖- ๐.๙๕ ได้ข้อคำถามจำนวน ๓๐ ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอน บาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๓

๗) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปสอบถามประชากรตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่กำหนด

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

๒) นำหนังสือจากผู้อำนวยการโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ในการขอความอนุเคราะห์ให้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและนำแบบสอบถาม ไปแจกกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง (กรณีเด็กนักเรียนพิการทางสายตาผู้วิจัยใช้วิธีการอ่านให้ฟังแล้วให้นักเรียนตอบ

^๑ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณฺ์เลิศ, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕), หน้า ๖๕.

แบบสอบถาม) และรอรับคืนแบบสอบถาม ใช้ระยะเวลา ๑ เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึง ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

๓) ตรวจสอบความถูกต้องแบบสอบถามที่ได้รับคืน โดยได้รับคืนทั้งหมด จำนวน ๕๓ ฉบับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปลงรหัสเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ ๑ ปังจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ และประเภทของความพิการ โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ดใน ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ศีลข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ๒) ศีลข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ๓) ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจ ๔) ศีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปด ๕) ศีลข้อ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากนั้นจึงนำค่าคะแนนของผู้ตอบในแต่ละแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการประเมินดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
๔.๕๑-๕.๐๐	มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๕๑-๔.๕๐	มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก
๒.๕๑-๓.๕๐	มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๕๑-๒.๕๐	มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐-๑.๕๐	มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปังจัยส่วนบุคคลกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และประเภทของความพิการ ด้วยค่า Chi-square test (χ^2 - test)

ตอนที่ ๔ สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ดวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป อธิบายในรูปตาราง

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

๑.๑ การหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminative Power = D.P.) ของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item –total Correlation)

๑.๒ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใช้สถิติแอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

๒) สถิติพื้นฐาน

๒.๑ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒.๒ เฉลี่ย (Mean = \bar{X})

๒.๓ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.)

๓) สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบตัวแปรความแตกต่างตามตัวแปร ได้แก่ ค่าทดสอบ Chi-square test (χ^2 – test)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด” นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

μ	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
σ	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม (t-test)
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยมากกว่า ๒ กลุ่ม (F-test)
SS	หมายถึง	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
df	หมายถึง	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
*	หมายถึง	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปังจยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ และประเภทของความพิการ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่า Chi-square test ($\chi^2 - test$)

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ดวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ และประเภทของความพิการ

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๕๓ คน ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไป คือ เพศ และประเภทของความพิการที่ต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากฎดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๘	๓๓.๕๖
หญิง	๓๕	๖๖.๐๔
รวม	๕๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๐๔ เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๖

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน จำแนกตามประเภทของความพิการ

ประเภทของความพิการ	จำนวน	ร้อยละ
ความบกพร่องทางการเห็น	๒๐	๓๗.๗๔
ความบกพร่องทางการได้ยิน	๑๕	๒๘.๓๐
ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	๑๘	๓๓.๕๖
รวม	๕๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพิการอยู่ในประเภทความบกพร่องทางการเห็น จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๔ รองลงมา คือ ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๖ และความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน ๑๕ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓๐

**ตอนที่ ๒ การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด**

การศึกษาวิเคราะห์การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด โดยรวม และรายด้าน

ด้าน	การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน	ระดับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน		แปลผล
		μ	σ	
๑.	คิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์	๓.๔๑	๐.๖๕	ปานกลาง
๒.	คิดข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์	๓.๖๓	๐.๗๘	มาก
๓.	คิดข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดินในกาม	๓.๓๕	๐.๗๓	ปานกลาง
๔.	คิดข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด	๓.๗๐	๐.๗๔	มาก
๕.	คิดข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	๓.๕๔	๐.๗๑	มาก
รวม		๓.๕๓	๐.๖๑	มาก

(n=๕๓)

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาลดสุด ได้แก่ คิดข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด คิดข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ และคิดข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ส่วนที่เหลือ ๒ ข้อ คิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ และคิดข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดินในกาม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณตาบอด ร้อยเอ็ด ศิลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ศิลปข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์	ระดับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน		แปลผล
		μ	σ	
๑.	ท่านพยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต	๓.๓๔	๐.๕๓	ปานกลาง
๒.	ท่านพยายามเลี้ยงไม่ทำร้ายเบียดเบียนหรือ ประทุษร้ายผู้อื่นและสัตว์ต่าง ๆ	๓.๔๓	๐.๗๒	ปานกลาง
๓.	ท่านไม่ลองบริโภคเนื้อสัตว์แปลก ๆ เช่น เนื้อ งู เนื้อสุนัข ไช้หรือไข่นกกระทาเทศ เนื้อ หรือไข่จระเข้ ฯลฯ	๓.๔๕	๐.๘๘	ปานกลาง
๔.	ท่านไม่สะสมส่วนหนึ่งของสัตว์มาเป็น เครื่องประดับหรือเครื่องแต่งบ้าน เช่น กระจก สัตว์ หนังสัตว์ เขี้ยว งาสัตว์ ฯลฯ	๓.๔๓	๐.๗๔	ปานกลาง
รวม		๓.๔๑	๐.๖๕	ปานกลาง

(n=๕๓)

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณตาบอด ร้อยเอ็ด ศิลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้แก่ ท่านไม่ลองบริโภคเนื้อสัตว์แปลก ๆ เช่น เนื้องู เนื้อสุนัข ไช้หรือไข่นกกระทาเทศ เนื้อหรือไข่จระเข้ ฯลฯ ท่านพยายามเลี้ยงไม่ทำร้ายเบียดเบียนหรือประทุษร้ายผู้อื่นและสัตว์ต่าง ๆ ท่านไม่สะสมส่วนหนึ่งของสัตว์มาเป็นเครื่องประดับหรือเครื่องแต่งบ้าน เช่น กระจกสัตว์ หนังสัตว์ เขี้ยว งาสัตว์ ฯลฯ และท่านพยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคมนตาบอด ร้อยเอ็ด คีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลัทธิ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	คีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลัทธิ	ระดับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน		แปลผล
		μ	σ	
๑.	ท่านไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปากอนุญาตให้	๓.๘๕	๐.๘๘	มาก
๒.	ท่านไม่นำสิ่งที่เป็นสาธารณะสมบัติหรือของส่วนรวมมาเป็นของตน	๓.๗๕	๐.๘๑	มาก
๓.	ท่านไม่ขอให้ข้าราชการช่วยเหลือท่าน ด้วยการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้	๓.๔๗	๐.๕๗	ปานกลาง
๔.	ท่านพยายามไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น	๓.๔๒	๑.๐๔	ปานกลาง
รวม		๓.๖๓	๐.๗๘	มาก

(n=๕๓)

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคมนตาบอด ร้อยเอ็ด ด้านคีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลัทธิ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้แก่ ท่านไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปากอนุญาตให้ และท่านไม่นำสิ่งที่เป็นสาธารณะสมบัติหรือของส่วนรวมมาเป็นของตน และส่วนที่เหลือ ๒ ข้อ คือ ท่านไม่ขอให้ข้าราชการช่วยเหลือท่าน ด้วยการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้ และท่านพยายามไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาเขต ร้อยเอ็ด สिलข้อ ๓
เว้นจากการประพาศิณคินกวม โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ซิลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพาศิณคินกวม	ระดับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน		แปลผล
		μ	σ	
๑.	ท่านซื่อสัตย์ต่อคู่รักและคู่สมรสของท่าน	๓.๓๖	๑.๐๓	ปานกลาง
๒.	ท่านจะไม่ร่วมประเวณีกับผู้ที่ไม่ใช่คู่สมรส	๓.๓๐	๑.๐๔	ปานกลาง
๓.	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิ๊ก(มีผู้ทางกายหรือใจกับชายหรือหญิงอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของท่าน)	๓.๑๑	๐.๕๗	ปานกลาง
๔.	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิจกรรมทางเพศกับหญิงหรือชายบริการ	๓.๖๖	๐.๘๓	มาก
รวม		๓.๓๕	๐.๗๗	ปานกลาง

(n=๕๓)

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคณาเขต ร้อยเอ็ด ด้านซิลข้อ ๓ เว้นจากการประพาศิณคินกวม โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน
อยู่ในระดับมาก ๑ ข้อ ได้แก่ ท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิจกรรมทางเพศกับหญิงหรือชายบริการ และส่วน
เหลือ ๓ ข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้แก่ ท่านซื่อสัตย์ต่อคู่รักและคู่
สมรสของท่าน ท่านจะไม่ร่วมประเวณีกับผู้ที่ไม่ใช่คู่สมรส และท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิ๊ก(มีผู้ทางกาย
หรือใจกับชายหรือหญิงอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของท่าน) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด คีลข้อที่ ๔
เว้นจากการพูดปด โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	คีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปด	ระดับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน		แปลผล
		μ	σ	
๑.	ท่านไม่พูดปดในการใช้ชีวิตประจำวัน	๓.๗๒	๐.๘๔	มาก
๒.	ท่านไม่พูดคำหยาบ	๓.๗๕	๐.๘๓	มาก
๓.	ท่านไม่พูดต่อเสียดนินทาผู้อื่น	๓.๖๘	๐.๘๗	มาก
๔.	ท่านพยายามที่จะไม่พูดเพื่อเจ้อ	๓.๖๖	๐.๘๓	มาก
รวม		๓.๗๐	๐.๗๔	มาก

(n=๕๓)

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด คีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด อยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมากทุก
ข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าสุด ได้แก่ ท่านไม่พูดคำหยาบ ท่านไม่พูดปด
ในการใช้ชีวิตประจำวัน ท่านไม่พูดต่อเสียดนินทาผู้อื่น และท่านพยายามที่จะไม่พูดเพื่อเจ้อ
ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การนำหลักคิดห้าไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณตาดอด ร้อยเอ็ด คีตข้อที่ ๕
เว้นจากการดื่มสุราเมรัย โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	คีตข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	ระดับการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน		แปลผล
		μ	σ	
๑.	ท่านไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมาต่างๆในชีวิตประจำวัน	๓.๗๕	๐.๘๖	มาก
๒.	ท่านไม่ดื่มสุราในงานประเพณีต่างๆ	๓.๔๐	๐.๘๘	ปานกลาง
๓.	ท่านไม่ดื่มสุราในวันพระและช่วงเข้าพรรษา	๓.๕๑	๐.๘๔	มาก
๔.	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะไม่ดื่มสุราเมื่อต้องขับรถ	๓.๔๕	๐.๗๕	ปานกลาง
รวม		๓.๕๔	๐.๗๑	มาก

(n=๕๓)

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคณตาดอด ร้อยเอ็ด คีตข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย อยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก ๒
ข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาลดต่ำสุด ได้แก่ ท่านไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมา
ต่างๆในชีวิตประจำวัน และท่านไม่ดื่มสุราในวันพระและช่วงเข้าพรรษา ส่วนที่เหลือ ๒ ข้อ คือ
ท่านหลีกเลี่ยงที่จะไม่ดื่มสุราเมื่อต้องขับรถ และท่านไม่ดื่มสุราในงานประเพณีต่างๆ อยู่ในระดับ
ปานกลาง

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า เพศ และประเภทของความพิการของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๕ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด โดยภาพรวม

เพศ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ชาย	๑ (๕.๕๕)	๕ (๒๓.๓๘)	๑๒ (๖๖.๖๗)	๑๘ (๑๐๐)
หญิง	๒ (๕.๗๑)	๘ (๒๒.๘๖)	๒๕ (๗๑.๔๓)	๓๕ (๑๐๐)
รวม	๓ (๕.๖๖)	๑๓ (๒๔.๕๒)	๓๗ (๖๕.๘๑)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๕๓, df = ๘, Sig = ๐.๕๐$$

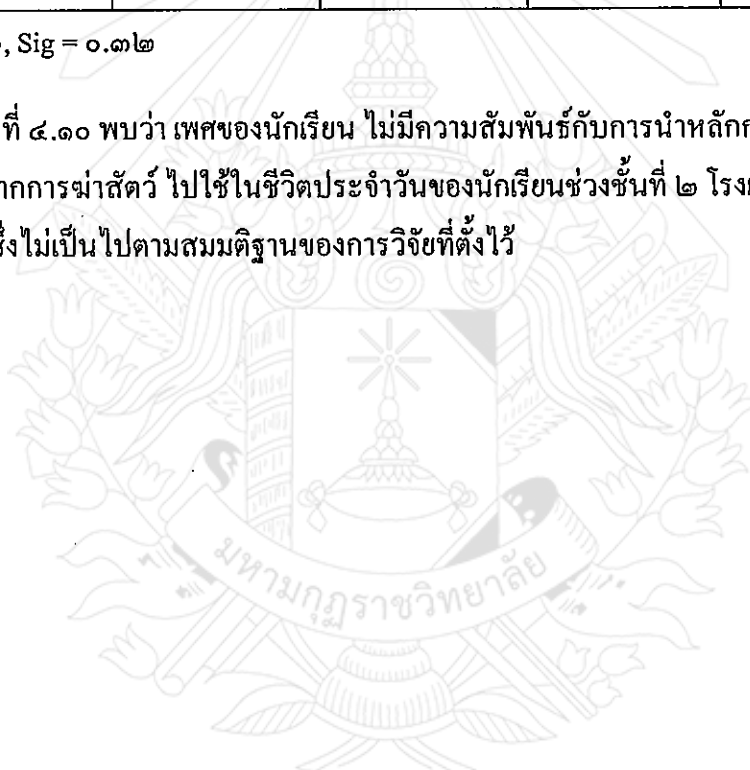
จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า เพศของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดหัวข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ไปใช้
ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

เพศ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ชาย	๑ (๕.๕๖)	๑๕ (๘๓.๓๓)	๒ (๑๑.๑๑)	๑๘ (๑๐๐)
หญิง	๒ (๕.๖๑)	๒๘ (๘๐.๐๐)	๕ (๑๔.๒๙)	๓๕ (๑๐๐)
รวม	๓ (๕.๖๖)	๔๓ (๘๑.๑๓)	๗ (๑๓.๒๑)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๔๑, df = ๒, Sig = ๐.๑๒$$

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า เพศของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลักคิด
หัวข้อที่ ๑ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักศีลห้าข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลัก
ทรัพย์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนคาบอด
ร้อยเอ็ด

เพศ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ชาย	๑ (๕.๕๖)	๑ (๕.๕๖)	๑๖ (๘๘.๘๘)	๑๘ (๑๐๐)
หญิง	-	๕ (๑๔.๒๙)	๓๐ (๘๕.๗๑)	๓๕ (๑๐๐)
รวม	๑ (๑.๘๙)	๖ (๑๑.๓๒)	๔๖ (๘๖.๗๙)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๖๓, df = ๔, Sig = ๐.๕๐$$

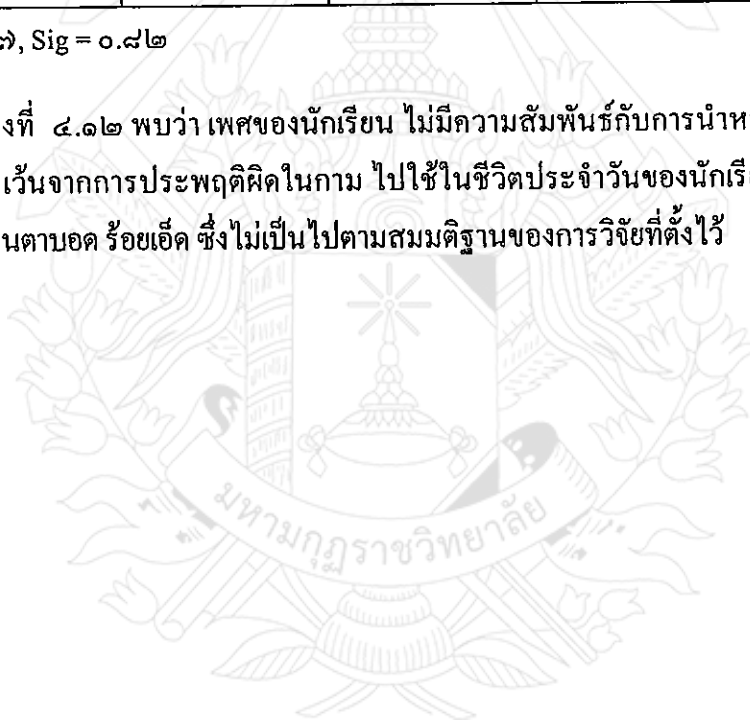
จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า เพศของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลัก ศีล
ห้าข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลักทรัพย์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียน
การศึกษาคนคาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักศีลห้าข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการ
ประพฤตินอกใจไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษา
คนตาบอด ร้อยเอ็ด

เพศ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ชาย	๑ (๕.๕๖)	๑๖ (๘๘.๘๘)	๑ (๕.๕๖)	๑๘ (๑๐๐)
หญิง	๒ (๕.๗๑)	๓๒ (๘๑.๕๓)	๑ (๒.๘๖)	๓๕ (๑๐๐)
รวม	๓ (๕.๖๖)	๔๘ (๘๐.๕๓)	๒ (๓.๘๓)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๓๕, df = ๓, Sig = ๐.๘๒$$

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่าเพศของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลัก
ศีลห้าข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการประพฤตินอกใจไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

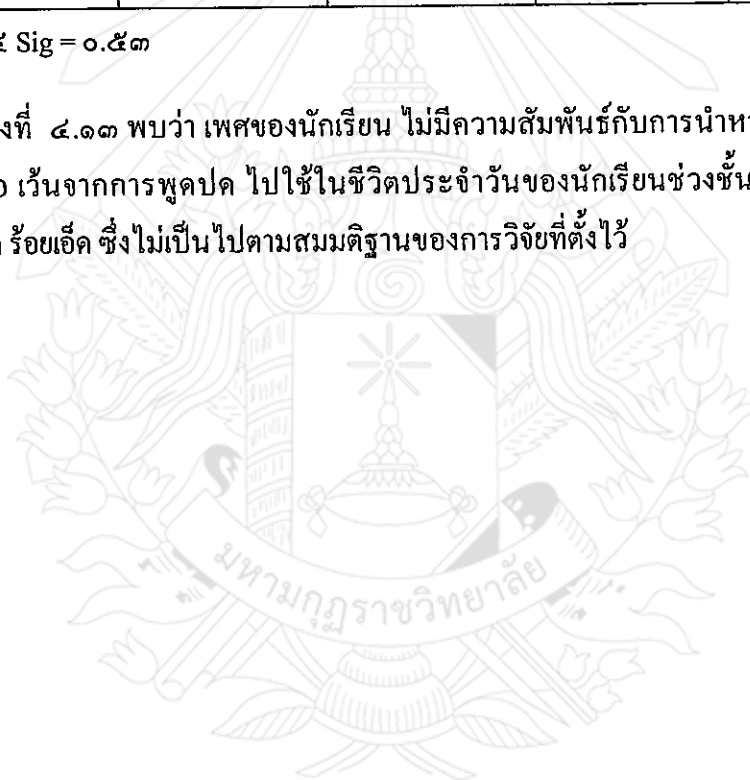

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักคิดหัวข้อที่ ๔ คือ เว้นจากการพูดปิด
ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

เพศ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ชาย	-	๑ (๕.๕๖)	๑๗ (๘๔.๔๔)	๑๘ (๑๐๐)
หญิง	-	๓ (๘.๕๗)	๓๒ (๘๑.๔๓)	๓๕ (๑๐๐)
รวม	-	๔ (๗.๕๕)	๔๙ (๘๒.๔๕)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๗๐, df = ๔ \text{ Sig} = ๐.๕๓$$

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า เพศของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลัก
คิดหัวข้อที่ ๔ คือ เว้นจากการพูดปิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียน
การศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ การนำหลักศีลห้าข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุรา
เมรัย ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด
ร้อยเอ็ด

เพศ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ชาย	-	๓ (๑๖.๖๗)	๑๕ (๗๓.๓๓)	๑๘ (๑๐๐)
หญิง	-	๕ (๑๔.๒๘)	๓๐ (๘๕.๗๑)	๓๕ (๑๐๐)
รวม	-	๘ (๑๕.๐๘)	๔๕ (๘๔.๙๑)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๕๘, df = ๓, Sig = ๐.๘๑$$

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า เพศของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลัก
ศีลห้าข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียน
การศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณตาดอบ ร้อยเอ็ด

ประเภทของความพิการ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ความบกพร่องทางการเห็น	๑ (๕.๐๐)	๔ (๒๐.๐๐)	๑๕ (๗๕.๐๐)	๒๐ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางการได้ยิน	๑ (๖.๖๗)	๒ (๑๓.๓๓)	๑๒ (๘๐.๐๐)	๑๕ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	๑ (๕.๕๖)	๓ (๑๖.๖๗)	๑๔ (๗๗.๗๗)	๑๘ (๑๐๐)
รวม	๓ (๕.๖๖)	๙ (๑๖.๘๘)	๔๑ (๗๗.๓๖)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๕๔, df = ๓, Sig = ๐.๑๖$$

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประเภทความพิการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๕ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณตาดอบ ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับการนำหลักศีล
ห้า ข้อที่ ๑ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

ประเภทของความพิการ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ความบกพร่องทางการเห็น	๑ (๕.๐๐)	๑๔ (๗๐.๐๐)	๕ (๒๕.๐๐)	๒๐ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางการได้ยิน	๑ (๖.๖๗)	๑๓ (๘๖.๖๖)	๑ (๖.๖๗)	๑๕ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	๑ (๕.๕๖)	๑๔ (๗๗.๗๗)	๓ (๑๖.๖๗)	๑๘ (๑๐๐)
รวม	๓ (๕.๖๖)	๔๑ (๗๗.๓๖)	๙ (๑๖.๙๘)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๓๔, df = ๓, Sig = ๐.๐๗$$

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประเภทความพิการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำ
หลักการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๑ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับ การนำหลัก สีด
ห้า ข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลัทธิฯ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

ประเภทของความพิการ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ความบกพร่องทางการเห็น	๑ (๕.๐๐)	๓ (๑๕.๐๐)	๑๖ (๘๐.๐๐)	๒๐ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางการได้ยิน	๑ (๖.๖๗)	๑ (๖.๖๗)	๑๓ (๘๖.๖๖)	๑๕ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	-	๓ (๑๖.๖๗)	๑๕ (๘๓.๓๓)	๑๘ (๑๐๐)
รวม	๒ (๓.๗๗)	๗ (๑๓.๒๑)	๔๔ (๘๓.๐๒)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๔.๖๔, df = ๕, Sig = ๐.๒๕$$

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประเภทความพิการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำ
หลักการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลัทธิฯ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับการนำหลักคิด
ห้า ข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการประพฤติดนิกาม ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

ประเภทของความพิการ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ความบกพร่องทางการเห็น	๑ (๕.๐๐)	๔ (๒๐.๐๐)	๑๕ (๗๕.๐๐)	๒๐ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางการได้ยิน	๑ (๖.๖๗)	๑ (๖.๖๗)	๑๓ (๘๖.๖๖)	๑๕ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	-	๓ (๑๖.๖๗)	๑๕ (๘๓.๓๓)	๑๘ (๑๐๐)
รวม	๒ (๓.๗๗)	๘ (๑๕.๐๕)	๔๓ (๘๑.๑๘)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๓.๒๒, df = ๔, Sig = ๐.๑๕$$

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประเภทความพิการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำ
หลักการนำหลักคิดห้าข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการประพฤติดนิกาม ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับ การนำหลัก คีล
ห้า ข้อที่ ๔ คือ เว้นจากการหยุดไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

ประเภทของความพิการ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ความบกพร่องทางการเห็น	-	๔ (๒๐.๐๐)	๑๖ (๘๐.๐๐)	๒๐ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางการได้ยิน	-	๓ (๒๐.๐๐)	๑๒ (๘๐.๐๐)	๑๕ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	-	๓ (๑๖.๖๗)	๑๕ (๘๓.๓๓)	๑๘ (๑๐๐)
รวม	-	๑๐ (๑๘.๘๖)	๔๓ (๘๑.๑๔)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๕.๓๔, df = ๖, Sig = ๐.๓๒$$

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประเภทความพิการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำ
หลักการนำหลักคีลห้าข้อที่ ๔ คือ เว้นจากการหยุดไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒
โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของความพิการของนักเรียนกับ การนำหลักคิดห้าข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

ประเภทของความพิการ	ระดับการไปใช้ในชีวิตประจำวัน			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ความบกพร่องทางการเห็น	-	๔ (๒๐.๐๐)	๑๖ (๘๐.๐๐)	๒๐ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางการได้ยิน	-	๓ (๒๐.๐๐)	๑๒ (๘๐.๐๐)	๑๕ (๑๐๐)
ความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	-	๓ (๑๖.๖๗)	๑๕ (๘๓.๓๓)	๑๘ (๑๐๐)
รวม	-	๑๐ (๑๘.๘๖)	๔๓ (๘๑.๑๔)	๕๓ (๑๐๐)

$$\chi^2 = ๖.๒๔, df = ๖, Sig = ๐.๔๑$$

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประเภทความพิการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักการนำหลักคิดห้าข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด และใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปากฎคังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน	ความถี่ (f)
๑) ด้านศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์	
๑.๑ ไม่ฆ่าสัตว์ที่ไม่ใช่อาหาร สัตว์สงวน	๒
๑.๒ มีจิตสำนึกกว่าเราเป็นสัตว์เหมือนกัน มี ๑ ชีวิตเท่ากัน	๓
๑.๓ หันมารับประทานมังสะวิรัตเพื่อสุขภาพ	๕
๒) ด้านศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์	
๒.๑ สร้างค่านิยม ไม่นำเอาของผู้อื่นมาเป็นของเรา	๖
๒.๒ ไม่ใช่ขยับเขินตัว พอใจ พอเพียงในสิ่งที่ตนมี	๕
๒.๓ ใช้ธรรมเป็นเครื่องมือในการสอนให้รักษาศีลห้า	๓
๓) ด้านศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจ	
๓.๑ ซื่อสัตย์ต่อคนรัก/รักเดียวใจเดียว	๔
๓.๒ ไม่ควรล่วงละเมิดทางเพศกับหญิงหรือชายที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาของตน	๓
๔) ด้านศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด	
๔.๑ พูดจริงทำจริง ซื่อสัตย์ต่อคำพูดของตนทำตามที่ได้พูดให้ได้	๕
๔.๒ พูดแต่ความจริงที่ไม่ทำให้ผิดใจกัน	๒
๔.๓ ไม่ควรพูดโกหกจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและใช้ธรรมเป็นเครื่องมือในการสอนให้รักษา เช่น ถือศีลห้า	๒

ตารางที่ ๔.๒๑ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน	ความถี่ (ก)
๕) ด้านคิดข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย	
๕.๑ งดการผลิตและจำหน่ายสุรา และไม่ยุ่งเกี่ยวกับสุรา	๔
๕.๒ เม้าไม่ขับ	๓

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า นักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักคิดห้าไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณะตบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

ด้านคิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ นักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า ควรมิจิตสำนึกกว่าเราเป็นสัตว์ เหมือนกัน มี ๑ ชีวิตเท่ากัน ห้ามมารับประทานมังสะวิรัตเพื่อสุขภาพและไม่ฆ่าสัตว์ที่ไม่ใช่อาหาร สัตว์สงวน

ด้านคิดข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ นักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า ไม่ใช่จ่ายเกินตัว พอใจ พอเพียงในสิ่งที่ตนมี สร้างค่านิยมไม่นำเอาของผู้อื่นมาเป็นของเรา และใช้ธรรมเป็นเครื่องมือในการ สอนให้รักษาศีลห้า

ด้านคิดข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจ นักเรียนมีข้อเสนอแนะว่า ควรซื่อสัตย์ต่อ คนรัก / รักเดียวใจเดียวไม่ควรลวงละเมิดทางเพศกับหญิงหรือชายที่ไม่ใช่สามีหรือภรรยาของตน

ด้านคิดข้อที่ ๔ พุดจริงทำจริง ซื่อสัตย์ต่อคำพูดของตนทำตามทีพูดให้ได้ พุดแต่ควรจริงที่ ไม่ทำให้ผิดใจกัน ไม่ควรพุดโกหกจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นและใช้ธรรมะเป็นเครื่องมือใน การสอนให้รักษา เช่น ถือศีลห้า

ด้านคิดข้อที่ ๕ งดการผลิตและจำหน่ายสุรา และไม่ยุ่งเกี่ยวกับสุราและเม้าไม่ขับ

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด โดยการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และประเภทของความพิการ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำนวน ๕๓ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมาน หรืออ้างอิง ได้แก่ ใช้การทดสอบค่า Chi-square test (χ^2 - test) โดยใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำมาสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยเป็น ๔ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ และประเภทของความพิการ

ตอนที่ ๒ การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

๕.๑ สรุปผล

๕.๑.๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๐๔ และมีความพิการอยู่ในประเภท ความบกพร่องทางการเห็น จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๔

๕.๑.๒ การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด

การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด ได้แก่ คิดข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด คิดข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ และคิดข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ส่วนที่เหลือ ๒ ข้อ คิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ และคิดข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดนินทา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลได้ดังนี้

๑) **คิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์** พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด คิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่บริโภคเนื้อสัตว์แปลก ๆ เช่น เนื้องู เนื้อสุนัข ไช้หรือ ไช้กกระจอกเทศ เนื้อหรือไข่จระเข้ ฯลฯ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ ตัดชีวิต

๒) **คิดข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์** พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ด้านคิดข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปากอนุญาตให้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

๓) **คิดข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดนินทา** พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ด้านคิดข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดนินทา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลีกเลี่ยงที่จะมีกิจกรรมทางเพศกับหญิงหรือชายบริการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลีกเลี่ยงที่จะมีกิ๊ก (มีคู่ทางกายหรือใจกับชายหรือหญิงอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของท่าน)

๔) **คิดข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด** พบว่า การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด คิดข้อที่ ๔ เว้นจากการประพฤติดนินทา อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่พูดคำหยาบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามที่จะไม่พูดเพ้อเจ้อ ตามลำดับ

๕) คีลข้อที่ ๕ เว้นจากการคัมสุรามวัย พบว่า การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด คีลข้อที่ ๕ เว้นจากการคัมสุรามวัย อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่คัมสุราหรือของมีนเมาต่างๆในชีวิตประจำวัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่คัมสุราในงานประเพณีต่างๆ

๕.๑.๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า เพศ และประเภทของความพิการของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

๑) เพศของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

๒) ประเภทของความพิการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ได้แก่ ไม่ใช่จ่ายเกินตัว พอใจ พอเพียงในสิ่งที่ตนมี สร้างค่านิยมไม่นำเอาของผู้อื่นมาเป็นของเรา มีจิตสำนึกว่าเราเป็นสัตว์เหมือนกันมี ๑ ชีวิตเท่ากันและใช้ธรรมเป็นเครื่องมือในการสอนให้รักษาศีลห้า

๕.๒ อภิปรายผล

จากการวิจัย การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งผลการวิจัยพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

๕.๒.๑ การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก แสดงว่านักเรียนได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือหลักศีลห้า มาเป็นข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ พ้นจากการกระทำที่เป็นการเบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่อย่างสันติ และสงบสุข แต่เมื่อพิจารณาศีลห้าเป็นรายข้อพบว่า **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ศีลห้าข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด ทั้งอาจเป็นเพราะว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด มีการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๔

เว้นจากการพูดปด มาเป็นข้อยึด ข้อปฏิบัติในการดำเนินชีวิต จึงทำให้ศีลห้าข้อที่ ๔ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ด้านอื่นๆ ในด้านเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า **ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ** คือ ศีลข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤตินอกใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนให้ความสำคัญและเห็นว่าข้อปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓ อาจจะมีโทษน้อยกว่าศีลข้ออื่นๆ และความต้องการทางกามมันเป็นความต้องการพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ จึงทำให้นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันน้อยกว่าข้ออื่นๆ แต่เมื่อดูผลการวิจัยโดยรวมแล้ว พบว่า การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **เจริญ กิตตินิจ** ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๑ ศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ พบว่า

โดยรวมการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่านักเรียนได้มีการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์มาเป็นข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ หรือการเว้นจากการฆ่าสัตว์ การเบียดเบียนตนเอง นักเรียนมีการนำมาใช้กับชีวิตประจำวัน ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความต้องการในการบริโภคเนื้อสัตว์ และการที่สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ได้จึงทำให้นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด มีการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **เจริญ กิตตินิจ** ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง ศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่บริโภคเนื้อสัตว์แปลก ๆ เช่น เนื้องู เนื้อสุนัข ไช้หรือ ไช้หนักกระจอกเทศ เนื้อหรือไข่จระเข้ ฯลฯ แสดงว่านักเรียนได้นำหลักศีลห้าข้อที่ ๑ คือเว้นจากการฆ่าสัตว์ มาเป็นเป็นข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ หรือการเว้นจากการฆ่าสัตว์ การเบียดเบียนสัตว์อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่นิยมบริโภคเนื้อสัตว์แปลก ๆ เช่น เนื้องู เนื้อสุนัข ไช้หรือ ไช้หนักกระจอกเทศ เนื้อหรือไข่จระเข้ เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ดการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๑ คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน มาเป็นข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อกำหนดให้กาย วาจา และใจ มีความบริสุทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับคำ

กล่าวของ**ดร.ระวี ภาวิไล** ให้ความหมายไว้ว่า “ศีล คือ การรับปฏิบัติตามบทบัญญัติทางจริยธรรม ซึ่งประสพการณ์ของอดีตชนได้พิสูจน์แล้วว่าเป็นเครื่องจรร โลงความมั่นคงและความผาสุกของสังคมมนุษย์ ศีล คือการสำรวมกาย วาจา ศีล คือวินัย ศีลคือความอดกลั้นต่อสิ่งชั่วและล่อใจต่างๆ ศีลคือการละเว้นการเบียดเบียนสรรพชีวิต ศีลนี้ คือระบบฝึกฝนเพื่อพัฒนาตนเองของแต่ละบุคคล เมื่อแต่ละบุคคลพัฒนาแล้ว สังคมซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลจึงมีสภาพเป็นสังคมอารยชนได้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณะบอด ร้อยเอ็ด ยังมีโอกาสจะมีความต้องการในการบริโภคริโภคเนื้อสัตว์ ในบางครั้งต้องมีการฆ่าสัตว์เพื่อนำมาปรุงแต่งเป็นอาหารเพื่อบริโภคในชีวิตประจำวัน เพื่อการดำรงอยู่ของชีวิต จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณะบอด ร้อยเอ็ด มีการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ในประเด็นพยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันน้อยกว่าข้ออื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ**พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต)** ให้ความหมายของศีลไว้ในพจนานุกรมพุทธศาสนานามหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยว่า “ศีล หมายถึง การรักษากาย วาจา ให้เรียบร้อย เป็นการรักษากฎตามระเบียบวินัย หรือข้อปฏิบัติในการเว้นจากความชั่ว (**THE FIVE PRECEPTS OF MORALITY**) เดิมเรียกว่า “สิกขาบท ๕ “เป็นข้อปฏิบัติในการฝึกตน ใครปฏิบัติตามนี้เรียกว่า “มีศีลเบื้องต้น

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๒ ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ พบว่า

โดยรวมการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณะบอด จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก แสดงว่านักเรียนโรงเรียนการศึกษาคณะบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ได้นำหลักศีลห้าข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลักทรัพย์มาเป็นข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการในการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่ไม่ต้องการเบียดเบียนเอาทรัพย์สินของผู้อื่น เว้นจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ ลักพา หยิบฉวยของผู้อื่นมาใช้โดยพลการ รวมทั้งสาธารณสมบัติ การคดโกง ฉกฉวย ละเมิดกรรมสิทธิ์ ทำลายทรัพย์สินและมีการยึดหลักศีลห้าข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์มาใช้ในชีวิตประจำวันจึงทำให้การนำหลักศีลห้าข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณะบอด จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ**ประพนธ์ สุทธิคุณกิจ** ได้ศึกษา การรักษาศีลห้าของนักเรียนโรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุดรคณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า การรักษาศีลห้าของนักเรียนโรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุดรคณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ศีลข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลักทรัพย์ อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปากอนุญาตให้ แสดงว่านักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ได้นำหลักศีลห้าข้อที่ ๒ คือ เว้นจากการลักทรัพย์มาในประเด็นไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปากอนุญาตให้ มาเป็นข้อปฏิบัติซึ่งมุ่งให้เกิดความผาสุก ความสงบสุขเนื่องจากการไม่เบียดเบียน ไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปากอนุญาตให้ เว้นจากการลักทรัพย์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในความดีงามแห่งความประพฤติตนที่**สุกัญญา ศรีเมืองชน** ให้ความหมายของคุณธรรม หมายถึง หลักการความดีงามแห่งความประพฤติตน และลักษณะของอุปนิสัยอันดีงามที่สนใจของบุคคล มีคุณค่า ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ยึดถือและปฏิบัติตาม เพื่อความเจริญของตนและสังคม เป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคคลทั่วไป ซึ่งคุณธรรมนี้เกิดจากการปลูกฝังโดยการได้เห็น ได้ฟัง ได้อ่าน และที่สำคัญที่สุดคือ การได้เห็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางคุณธรรมของผู้ที่เคารพรักเป็นตัวอย่าง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามไม่เอาไรด์เอาเปรียบผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ดคิดว่าตนยังไม่สามารถปฏิบัติใน ส่วนพยายามไม่เอาไรด์เอาเปรียบผู้อื่น ยังสามารถปฏิบัติได้อยู่ในระดับดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ**ประภาศรี สีหอำไพ** กล่าวว่า “จริยธรรม” หมายถึง หลักความประพฤติที่อบรมกริยาแลปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม คุณค่าทางจริยธรรมชี้ให้เห็นความเจริญอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผนตามวัฒนธรรมของบุคคล ที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดีงาม อยู่สภาพแวดล้อมที่โน้มนำให้บุคคลมุ่งกระทำความดี ละเว้นความชั่ว มีแนวทาง ความประพฤติอยู่ในเรื่องของความดี ความถูกต้อง ความควรในการปฏิบัติตนเพื่ออยู่ในสังคมอย่างสงบเรียบร้อย เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น มีคุณธรรมและเมตตาธรรมที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดี โดยมีสำนึกที่จะใช้สิทธิและหน้าที่ของตนตามค่านิยมที่พึงประสงค์

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ ๓ ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดินกาม พบว่า

โดยรวมการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดินกาม ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามนุษย์ทุกคนยังมีค้นหาคือความอยากโดยเฉพาะ กามตัณหา ซึ่งมีอยู่เป็นบรรทัดฐานในจิตของมนุษย์ทุกคน ซึ่งนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ก็ยังไม่สามารถนำศีลห้าข้อที่ ๓ คือ เว้นจากการประพฤติดินกามไปใช้ใน ชีวิตประจำวันในการเป็นข้อกำหนดรู้สิ่งดีและชั่ว เพื่อให้กาย วาจา และใจ ให้ดีเท่าที่ควร จึงทำให้ การนำหลักศีลห้าข้อที่ ๓ เว้นจากการประพฤติดินกาม ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วง ชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ**การันย์ ผดุงธรรมกิจ** ได้วิจัยเรื่องการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของ

นักเรียน โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า “การนำหลักคิดห้าข้อไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียน โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี คีลข้อ ๓ เว้นจากการประพาศ ผิดในกาม อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลีกเลี้ยงที่จะมีกิจกรรมทางเพศกับหญิงหรือชายบริการ แสดงว่านักเรียนให้ความสำคัญต่อการเว้นการประพาศผิดในกาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหลีกเลี้ยง ที่จะมิจิจกรรมทางเพศกับหญิงหรือชายบริการมาเป็นข้อปฏิบัติซึ่งมุ่งให้เกิดความผาสุก ความสงบ สุขเนื่องจากการไม่เบียดเบียนคนอื่น และการอยู่ร่วมกันในสังคมสันติสุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนคิดว่ากิจกรรมทางเพศกับหญิงหรือชายบริการ เป็นปัญหาของสังคมและก่อให้เกิดความ เสื่อมทางสังคมและ ศีลธรรมอันดีงาม เป็นบ่อเกิดในปัญหาต่างๆ เช่น โรคเอดส์ ครอบครัแตกแยก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ **ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg)** กล่าวถึง “คุณธรรมจริยธรรม” ว่าเป็นความรู้ที่รับผิดชอบ ชั่วดีเป็นกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานของการประพาศปฏิบัติในสังคมซึ่ง บุคคลจะพัฒนาขึ้นจนกระทั่งมีพฤติกรรมเป็นของตนเอง โดยสังคมจะเป็นตัวตัดสินการกระทำนั้น ว่าเป็นการกระทำที่ถูกหรือผิด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลีกเลี้ยงที่จะมีกิ๊ก (มีชู้ทางกายหรือใจกับชายหรือหญิง อื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของท่าน) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษา คนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ดคิดว่ามันเป็นกฎเกณฑ์ตามธรรมชาติ ที่ทุกคนยังมีความต้องการ มีความ รักฉันทชายหญิง ต้องการมีคู่ครองในชีวิต จึงมีความเห็นเกี่ยวกับการนำหลักคิดห้าข้อที่ ๓ เว้นจาก การประพาศผิดในกามในประเด็นหลีกเลี้ยงที่จะมีกิ๊ก มีชู้ทางกายหรือใจกับชายหรือหญิงอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรส มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ **ฟรอยด์** เชื่อว่า บุคลิกภาพของ บุคคลจะพัฒนาขึ้นจากพลังงานทางจิตที่เรียกว่า อิด (id) อีโก้ (ego) และซูเปอร์อีโก้ (superego) ตามลำดับ อิดเป็นสิ่งที่ติดตัวทารกมาตั้งแต่เกิด และจะผลักดันให้เด็กสนองตอบความต้องการตาม สัญชาตญาณ ในขณะที่เดียวกันก็กระตุ้นให้แสวงหาความสุขให้ตนเองด้วย แต่อาศัยการทำงานของ อิดอย่างเดียว บางครั้งก็ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการได้ อีโก้จึงพัฒนาขึ้นเพื่อทำหน้าที่ ในการคิดและวางแผนตอบสนองความต้องการนั้น โดยการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เป็น จริง ครั้นต่อมาเมื่อเด็กมีอายุประมาณ ๓-๖ ปี ซูเปอร์อีโก้จึงพัฒนาขึ้นมา เพื่อควบคุมระบบ คุณธรรม จริยธรรมในตัวบุคคล ทำให้บุคคลได้รับการถ่ายทอดค่านิยมและมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมของสังคม โดยผ่านกระบวนการเลียนแบบผู้อบรมเลี้ยงดู ซึ่งส่วนมากก็คือ พ่อแม่นั่นเอง จากการศึกษาตามแนวคิดนี้ จะพบว่า คุณธรรม จริยธรรมควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก และบุคคลจะ เพิ่มพูนคุณธรรม จริยธรรมให้กับตนเองขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้อง

๔) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๔ คีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปิด พบว่า

โดยรวมการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก แสดงว่า นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ได้นำหลักศีลห้าข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันในการเว้นจากการการดำเนินชีวิตที่ปราศจากการเบียดเบียนผู้อื่นด้วยวาจาเท็จ โทษ คำหยาบ นินทา คำทอ หลอกลวง เพื่อเจ้อ หรือพูดยุแหย่ให้เกิดความแตกแยก ตัดรอนประโยชน์ หรือแก่งทำลายด้วยวาจา ความคุมและเป็นข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการเว้นจากการทำชั่ว โดยการรักษากาย และวาจาให้เป็นปกติ เพื่อช่วยให้กิจกรรมของสังคมดำเนินไปได้อย่างปกติสุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนเห็นว่าหลักศีลห้าข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปิดสามารถเป็นข้อปฏิบัติในการเว้นจากการทำชั่ว โดยการรักษากาย และวาจาให้เป็นปกติ เพื่อช่วยให้การดำรงชีวิตในสังคมดำเนินไปได้อย่างปกติสุข จึงทำให้การนำหลักศีลห้าข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปิด ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอชิษฐาน พุทธิศิลป์ศักดิ์กุล ได้ศึกษา การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน : กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การรักษาศีลข้อ ๔ เว้นจากการพูดปิดอยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่พูดคำหยาบ แสดงว่าแสดงว่า นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ได้นำความสำคัญในการรักษาศีลและนำหลักธรรมในหลักศีลห้าข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปิดในประเด็นไม่พูดคำหยาบ ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นการความคุมและเป็นข้อกำหนดหรือข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการเว้นจากการพูดคำหยาบ พูดคำชั่ว เพื่อเป็นข้อปฏิบัติเบื้องต้นในการเว้นจากการทำชั่ว โดยการรักษากาย และวาจาให้เป็นปกติ เพื่อช่วยให้กิจกรรมของสังคมดำเนินไปได้อย่างปกติสุข ทั้งส่วนปัจเจกบุคคล และสังคม โดยส่วนรวม และการรักษากาย วาจา และใจให้เรียบร้อยให้เป็นปกติสุขและบริสุทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของศีล ไว้ว่า “ศีล คือ ข้อบัญญัติที่กำหนดทางปฏิบัติกาย วาจา ทางพระพุทธศาสนา เช่น ศีล ๕ ศีล ๘ (ศ. ศีล ความประพฤติที่ดี)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามที่จะไม่ ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ดมีความคิดเห็นว่าการพูดเพื่อเจ้อ อาจจะไม่มีโทษมากหรือมีโทษน้อยกว่าศีลข้ออื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับเทวตานุสสติเทศน์ ได้อธิบายว่า ศีลห้า เป็นเครื่องปกปักรักษามนุษย์ให้เจริญต่อไป เมื่อเว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดมิจฉาจาร กล่าวมุสาวาท ตีมสุราเมรัยแล้ว มนุษย์จะอยู่ด้วยกันอย่างผาสุก...ชุมชนใดถ้ามี ศีลห้า เป็นเครื่องปกปักรักษาคุ้มครองอยู่ ชุมชนนั้นก็ค่อยเจริญงอกงามขึ้นมาศีลห้านี้เท่านั้น ที่จะรักษามนุษย์ให้เจริญ ถ้าไม่มี

ศีลห้าก็นับวันจะเสื่อมลงไป จะมีแต่คิดอิจฉา มีแต่เบียดเบียนพยายามเอาเอาของล้างของผลาญซึ่งกันและกัน ชุมชนใดไม่มีศีลห้าก็เป็นสัตว์ไป...ลองคิดดูเถิด กฎหมายบ้านเมืองซึ่งท่านตราออกมาเป็นพระราชบัญญัตินั้น ล้วนแต่อนุโลมตามศีลห้า กฎหมายมาตราต่าง ๆ ต้องมีศีลห้าอยู่ทั้งนั้น

๕) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๕ ศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย พบว่า

โดยรวมการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย อยู่ในระดับมาก แสดงว่านักเรียนเห็นความสำคัญและเห็นด้วยกับการประพฤติกและปฏิบัติตามหลักศีลห้าข้อที่ ๕ คือ การงดเว้นจากการดื่มสุราเมรัย ทั้งอาจเป็นเพราะว่านักเรียนเห็นว่า การดื่มสุราเมรัยทำให้ขาดสติ และก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่เป็นผลจากการดื่มสุรา เช่น อุบัติเหตุ การข่มขืน เนื่องจากการขาดสติไม่สามารถควบคุมตนเองได้จากการดื่มสุรา จึงทำให้การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของการ์นีย์ ผดุงธรรมกิจ ใดวิจัยเรื่องการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี ศีลข้อที่ ๕ คือ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมาต่างๆในชีวิตประจำวัน แสดงว่านักเรียนได้นำหลักศีลห้าข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัยในประเด็นคือ ไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมาต่างๆในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนเห็นถึงคุณค่าและโทษของดื่มสุราที่จะก่อให้เกิดปัญหาทั้งกับตนเองและคนอื่นอย่างไร จึงทำให้นักเรียนมีการนำหลักศีลห้าข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัยในประเด็นคือ ไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมาต่างๆในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องหลักการของสกินเนอร์ (Skinner) ใ้คำอธิบายทฤษฎีการปรับพฤติกรรม (Behavior modification theory) ว่า ทฤษฎีนี้ประยุกต์มาจากทฤษฎีการวางเงื่อนไข การรวมวิบาก (operant conditioning) ที่อธิบายการเรียนรู้ว่ามนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้โดยอาศัยหลักการปรับพฤติกรรมซึ่งจะเจาะจงเฉพาะกระบวนการเรียนรู้แบบการกระทำอันเป็นการเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลกรรมที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก จะมีผลในการกำหนดถึงการแสดงพฤติกรรมนั้นในอนาคต วิธีการของทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนรากฐานความเชื่อที่ว่า พฤติกรรมของคนเราถูกควบคุมโดยเงื่อนไขการเสริมแรง และเงื่อนไขการลงโทษ วิธีปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตามแนวคิดนี้หากต้องการปลูกฝังพฤติกรรมใดก็ต้องจัดเงื่อนไขต่างๆ เพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นได้รับแรงเสริม และหากต้องการลดพฤติกรรมใดก็ต้องจัดเงื่อนไขเพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับแรงเสริม ซึ่งกระบวนการเสริมแรงและการลงโทษ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่ดื่มสุราในงานประเพณีต่างๆ ทั้งอาจเป็นเพราะว่านักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่าการดื่มสุราในงานประเพณีต่างๆ เป็นการสังสรรค์ในเพื่อสังคม และคิดว่าการดื่มสุราในลักษณะเพื่อเป็นการอยู่ร่วมกันของคนสังคม และผิดหลักศีลธรรมน้อยกว่าคนอื่น การอการปฏิบัติตามศีลห้า หลักจริยธรรมทั่วไปคือการปฏิบัติเพื่อความ สุขความสำเร็จของตนเอง และการปฏิบัติต่อบุคคลในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับราท ฮาร์มัน และ ซิมัน (Rath, Harmin, and Simon) โดยใช้แนวคิดของทฤษฎีสัมพัทธ์นิยม (relativism) ที่มีหลักการว่าความถูกต้องดีงาม มิได้ขึ้นอยู่กับหลักการที่แน่นอนแต่จะแปรผันตามบุคคล และสภาพการณ์ต่างๆ ในหลักการของทฤษฎีการกระทำค่านิยมจะไม่กำหนดจริยธรรมที่จะปลูกฝัง มีการยอมรับ การตัดสินใจ ความรู้สึก และค่านิยมที่เลือกแล้วของผู้เรียนอย่างไม่มีเงื่อนไขโดยครุมีหน้าที่ในการ ปลูกฝังค่านิยม คือ การชี้แนะหรือการจัดการให้มีการชี้แนะ โดยการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนถูกคิด ชี้แนะว่า ความเชื่อ ทศนคติ พฤติกรรมและความรู้สึกของตนที่มีต่อสิ่งหนึ่งๆ นั้น เป็นไปตามเกณฑ์ ๗ ประการ ของกระบวนการของค่านิยมหรือไม่ กล่าวคือ

๑. เกิดจากการเลือกของตนอย่างอิสระหรือเปล่า
๒. ได้พิจารณาทางเลือกอื่นๆ หรือเปล่า
๓. ได้พิจารณาผลทางเลือกต่างๆ หรือเปล่า
๔. มีความภูมิใจหรือยินดีในสิ่งที่ตนเลือกหรือเปล่า
๕. จะยืนยันการตัดสินใจเลือกของตนอย่างเปิดเผยหรือไม่
๖. จะทำตามที่ตนตัดสินใจหรือไม่
๗. จะกระทำซ้ำหรือไม่

๕.๒.๒ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ และประเภทของความพิการ

๑) ด้านเพศ พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักศีลห้า ไปใช้ ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่ เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด เป็นพุทธศาสนิกชน การดำเนินชีวิตและยึดหลักธรรมในการเป็นข้อปฏิบัติในการควบคุม กาย วาจา ใจ ต่างก็นำหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นข้อวัตร ข้อปฏิบัติ จึงทำให้นักเรียน โรงเรียน การศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกันมีการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรวมและ รายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประพจน์ สุทธิกุลกิจ ได้ศึกษา การ รักษาศีลห้าของนักเรียนโรงเรียนชุมชนแสงสงคราม (อุครครณารักษ์อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัด

พิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศ ที่ต่างกันมีการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

๒) ด้านประเภทของความพิการ นักเรียนที่มีประเภทของความพิการ ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งอาจเป็นเพราะนักเรียน โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ดไม่ว่าจะเป็นผู้พิการประเภทใดต่างก็นับถือพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำ และยึดเป็นหลักข้อประพฤติ ข้อการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อการไม่ล่วงละเมิดสิ่งที่เราตั้งใจไว้ว่าจะไม่ล่วงละเมิด แล้วเราก็ไม่ล่วงละเมิด จึงทำให้นักเรียน โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด ที่มีความพิการต่างกัน มีการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการชีวิตประจำวัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเจริญ กิตติวินิจ ได้วิจัยเรื่อง การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน โรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่อยู่ในประเภทกิจกรรม ที่ต่างกันมีการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยการนำหลักศีลห้าไปใช้ในการชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณาบอด ร้อยเอ็ด พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑) ศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ดังนั้น โรงเรียนควรสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเห็นคุณค่าของการรักษาศีลห้า ที่ตนเองจะได้รับผลจากการกระทำ ลักษณะ "ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป"

๒) ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามไม่เอาของคนอื่นเปรียบผู้อื่นดังนั้น โรงเรียนควรจัด โครงการอบรมนักเรียนในรูปแบบที่ทันสมัย มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงออก ในการร่วมตระหนักถึงปัญหาสังคมในชุมชนของตนเอง และร่วมรับผิดชอบหาทางแก้ไข และการไม่เอาของคนอื่นเปรียบกันทั้งในบ้าน ชุมชน และสังคม

๓) ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดีกในกาม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลีกเลียงที่จะมีกิ๊ก (มีคู่ทางกายหรือใจกับชายหรือหญิงอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของท่าน) ดังนั้น โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรม โครงการสัมมนาให้นักเรียน ได้ทราบถึงวิถีการดำรงชีวิต การประพฤติดีกในกาม คุณและโทษของการประพฤติดีกในกาม และการใช้ชีวิตคู่และการร่วมกันฉันสามีภรรยา

๔) ศิลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปิด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พยายามที่จะไม่พูดเพื่อเจือ ตามลำดับ ดังนั้นโรงเรียนควรกิจกรรมที่ส่งเสริมคนมีความซื่อสัตย์ การพูดดี ทำดี และคิดดี ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม

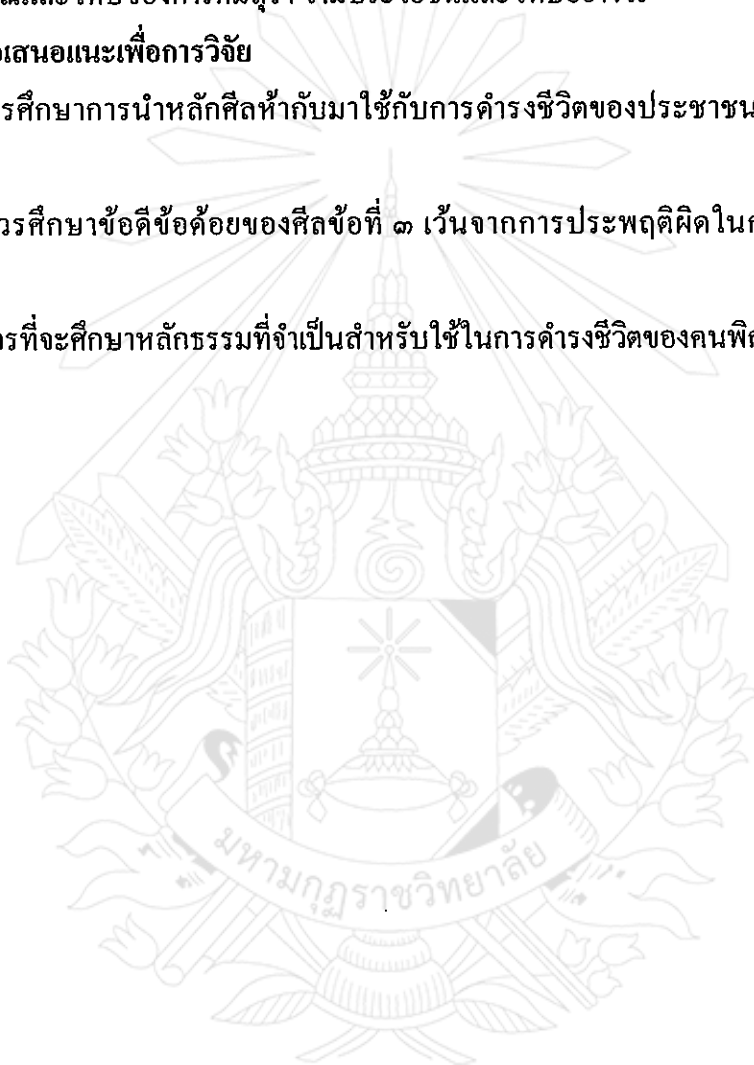
๕) ศิลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่ดื่มสุราในงานประเพณีต่างๆ ดังนั้นโรงเรียนควรสร้างความใจให้นักเรียนได้รู้ถึงความสำคัญของประเพณีงานต่างๆ และรับรู้ถึงคุณและโทษของการดื่มสุราว่ามีประโยชน์และโทษอย่างไร

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

๑) ควรศึกษาการนำหลักศีลห้ากลับมาใช้กับการดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง

๒) ควรศึกษาข้อดีข้อด้อยของศิลปข้อที่ ๓ เว้นจากการประพาศิณในกามไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

๓) ควรที่จะศึกษาหลักธรรมที่จำเป็นสำหรับใช้ในการดำรงชีวิตของคนพิการ

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

กรมประชาสัมพันธ์. **มติชนของพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.**

๒๕๓๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๒.

กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางพัฒนาจริยธรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๓.

_____ . **การจัดการเรียนการสอนแบบการศึกษารูปแบบพิเศษ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

จูไรรัตน์ มณีรัตน์. **หลักพัฒนาประเทศ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓.

ธีระศักดิ์ อุณอรณณ์เลิศ. **เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕.

ณรงค์ศักดิ์ ตะละภักดิ์ และคณะ. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พรสิริการพิมพ์, ๒๕๓๒.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. **พฤติกรรมศาสตร์ : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔.

_____ . **ทฤษฎีค่านิยมจริยธรรมสำหรับคนไทย : การวิจัยและการประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๘.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. **จริยธรรมของเยาวชนไทย**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๐.

ประภาศรี สีหอำไพ. **พื้นฐานการศึกษากฎศาสนาและจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

พวงแก้ว กิจธรรม. “การพัฒนากลุ่มคนพิการ”. **ในเอกสารประกอบการบรรยายวิชา จิตวิทยาการพัฒนาศาสตร์มนุษยศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๕.

พุทธทาสภิกขุ. **ความแตกต่างระหว่างศีลธรรมกับศาสนา**. นนทบุรี : โรงพิมพ์เอกรินทร์, ๒๕๑๔.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๓๘.

พระราชวรมุนี. **การพัฒนาคน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๓.

- _____ **ปรัชญากรีกบ่อเกิดภูมิปัญญาตะวันตก**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สยาม,
๒๕๔๔.
- ระวี ภาวิไล. **ความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
การศาสนา, ๒๕๔๐.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร :
อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๓.
- วสิน อินทรสระ. **จริยศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณาการ, ๒๕๑๗.
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. **เบญจศีลและเบญจธรรม**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๓๗.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. **การพัฒนาจริยธรรมตามแนวการปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพมหานคร :
บรรณกิจ, ๒๕๓๖.
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. **การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมการศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพมหานคร : คณะ
ศึกษาศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๓๗.
- สาโรจน์ บัวศรี. **จริยธรรมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **ภาวะสังคมไทยไตรมาส ๔ พ.ศ.
๒๕๕๑ และภาพรวมสังคมไทยปี ๒๕๕๑. (๒๕๕๑, ๑๔ มีนาคม)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๒.
- สุโขทัยธรรมนิราช, มหาวิทยาลัย. **การดูแลบุคคลพิการ**. นนทบุรี : สุโขทัยธรรมนิราช, ๒๕๓๔.
- สุถักษณ์ ศิวรักษ์. **ศึกษาศาสตร์กับสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรนราการพิมพ์,
๒๕๓๓.
- อำนาจ ทะพิงค์แก และชยันต์ วรรณะภูติ. “จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักการศึกษา”,
รายงานดั้มมาจจริยธรรมในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๒๒.

๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานวิจัย

- การ์นย์ ผดุงธรรมกิจ. “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์
ลาดหญ้า กาญจนบุรี”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, ๒๕๔๖.

- เจริญ กิติวินิจ. “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนแม่เมาะวิทยา
อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.
- ชัยพร วิชชาวุธ. **พฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยในปัจจุบัน : ศึกษาตามแนวทางจิตวิทยาสังคม**.
กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.
- ประพจน์ สุทธิกุลกิจ. “การรักษาศีลห้าของนักเรียนโรงเรียนชุมแสงสงคราม (อุครคณาภิรักษ์
อุปถัมภ์) อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๖.
- พระครูประพัฒน์วชิรธรรม (ตน วิเศษการ). “ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในการนำหลักธรรมทาง
พระพุทธศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย โรงเรียนสตรี
ศึกษา โรงเรียนจัตติยะวงษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด”. **วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหา
บัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.
- พระมหาจำเริญน้อย วชิรวโส (สิงหะรักษ์). “ทัศนคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไป
ใช้ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาศาสนาบันราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัด
กำแพงเพชร”. **วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช
วิทยาลัย, ๒๕๔๕.
- พระมหาวิระศักดิ์ อกุลวีโร (อรรถศรีวร). “ทัศนคติในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้
ในการดำเนินชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จังหวัดนครพนม”.
วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย,
๒๕๔๔.
- วรรณะ กวงสูงเนิน. “การศึกษาความสามารถในการนำความรู้วิชาพระพุทธศาสนาไปใช้ในการ
ดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในจังหวัดสมุทรสาคร”.
กรุงเทพมหานคร : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๓.
- อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. “การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน : กรณีศึกษาเขตสวน
หลวง กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต**. วิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘.

๓) บทความในวารสาร

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. “คุณธรรมกับคุณภาพในการพัฒนาประเทศ”. **วารสารร่วมพฤษ**. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (เมษายน ๒๕๒๗) : ๖๗-๗๒.

๔) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. “คู่มือตำรวจ”. กรุงเทพมหานคร : กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ๒๕๔๔ (อัคราณา).

โรงเรียนการศึกษาคณะบอดร้อยเอ็ด. คู่มือนักเรียน พ.ศ.๒๕๕๐. ร้อยเอ็ด : โรงเรียนการศึกษาคณะบอดร้อยเอ็ด, ๒๕๕๐ (อัคราณา).

๒. ภาษาอังกฤษ

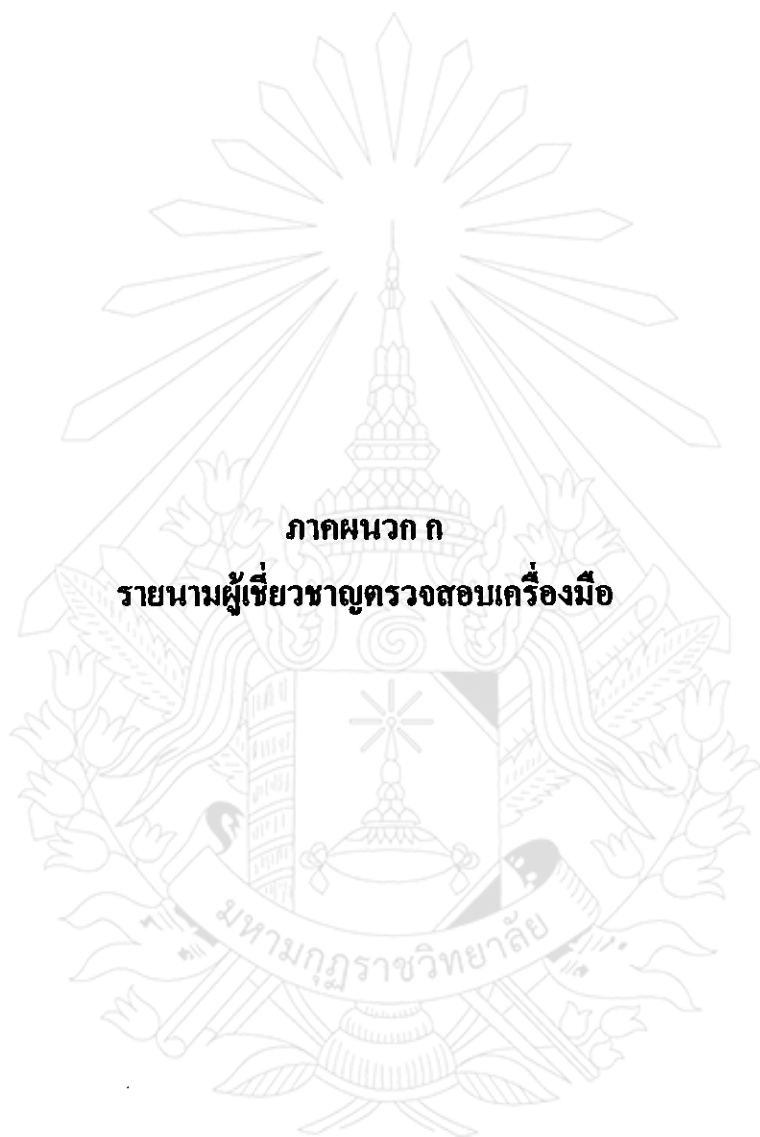
๑) Books

Freud, Sigmund. **An outline of Psychoanalysis**. New York : Printiced Hall, 1992.

Good Carter V. **Diction of Education**. New York : McGraw-Hill Book Company, 1973.

Kohlberg, **Development of Moral Character and Moral Inceleology Review of Child Development Research**. 8th ed. New York : McGraw- Hill, 1989.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

๑. พระครูสุวรรณสรานุกิจ

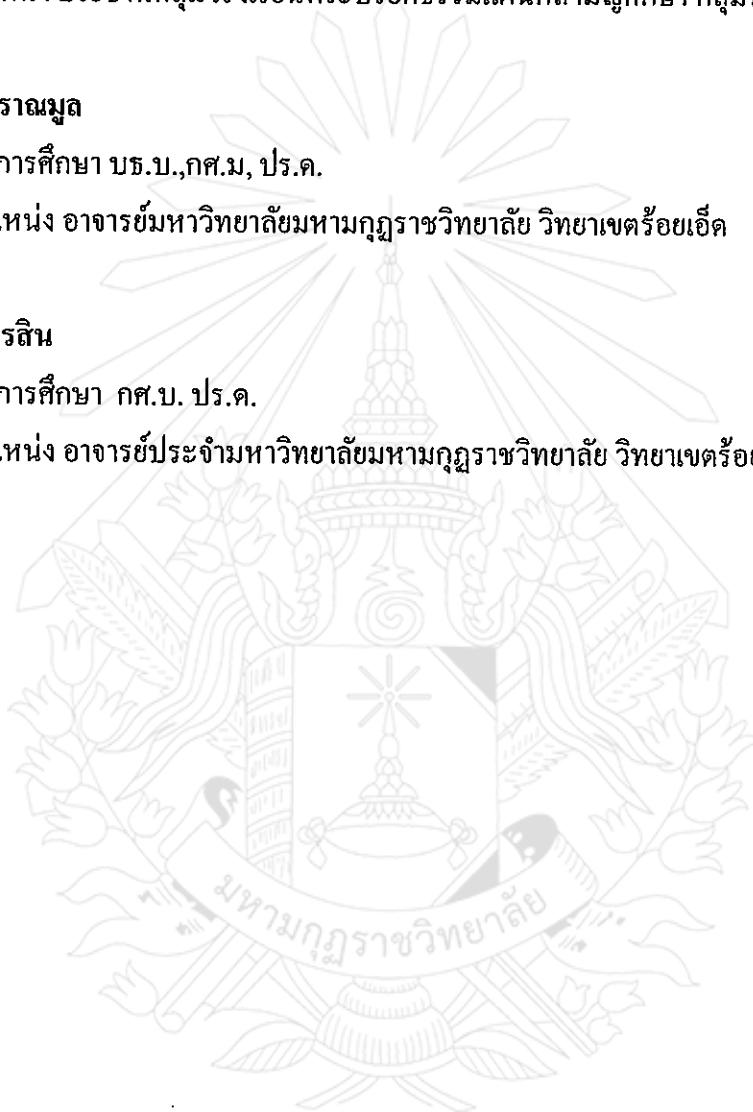
- วุฒิการศึกษา นธ. เอก, ปช. ๔, พธ.บ., กศ.ม.
- ตำแหน่ง ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑๐

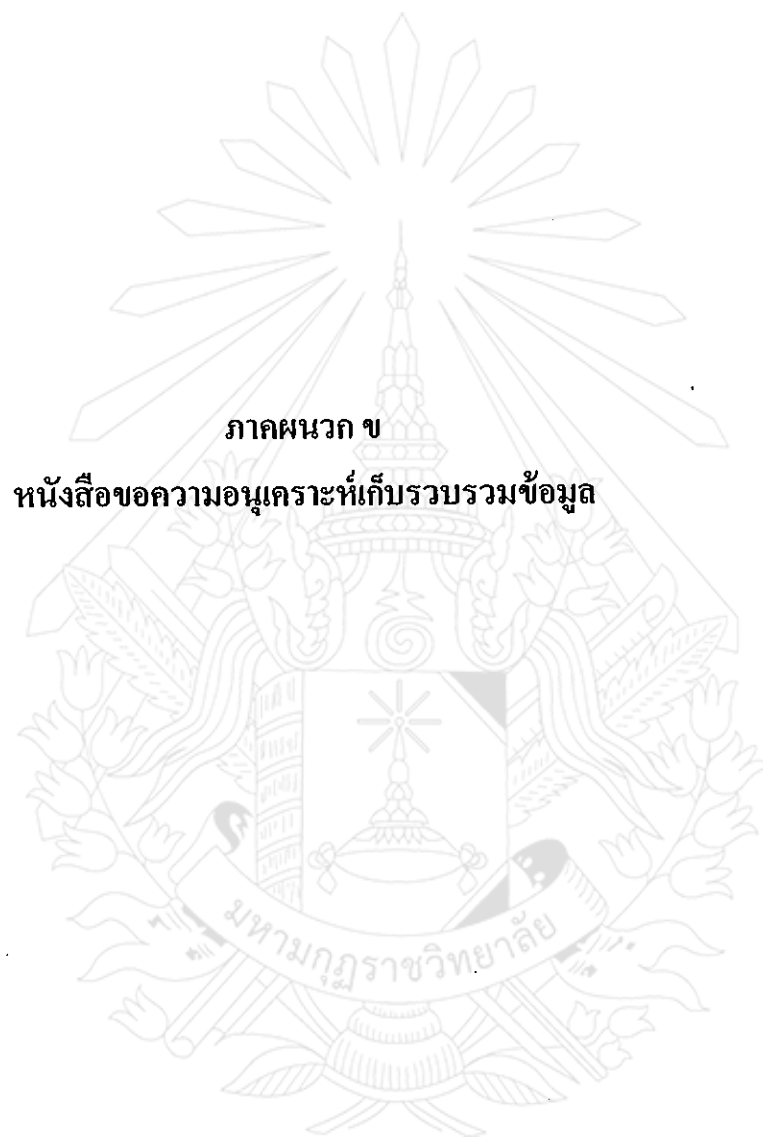
๒. ดร.ประพิศ โบราณมูล

- วุฒิการศึกษา บธ.บ.,กศ.ม, ปร.ค.
- ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

๓. ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน

- วุฒิการศึกษา กศ.บ. ปร.ค.
- ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศท ๖๐๑๕/ว ๐๖๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียขเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

ด้วย พระโสภณ ญาณวิโร (กุลโพนเมือง) นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวัน เวลานั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

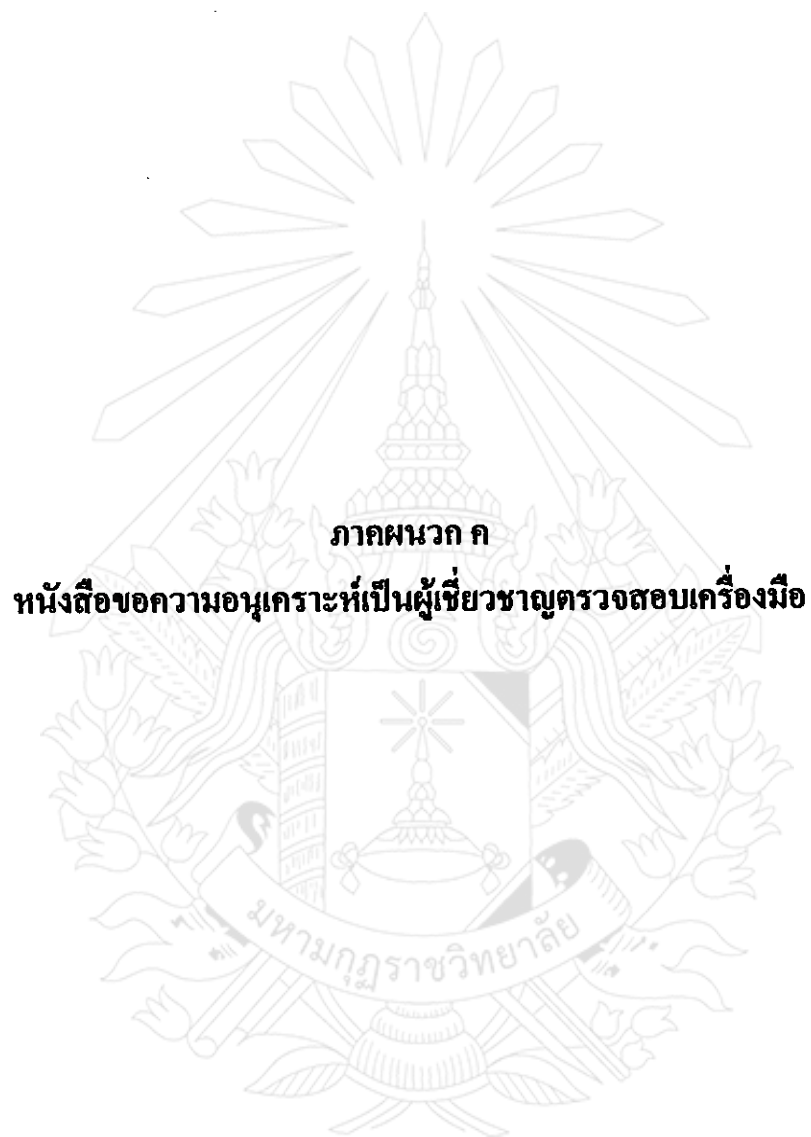
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๓๒๕๑-๘๓๖๔,๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

Http:// www.rec.mbu.ac.th

ฉันได้ทำงานเพิ่ม 10 ปี รวม
รวมข้อมูล

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๐๖๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน

ด้วย พระโสภณ ญาณวิโร (กุล โพนเมือง) นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔,๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

Http:// www.rec.mbu.ac.th

นางอภิญญา

นางอภิญญา

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๐๖๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระครูสุวรรณสรานุกิจ

ด้วย พระโสภณ ญาณวิโร (กุลโพนเมือง) นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การนำหลักคิดทำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

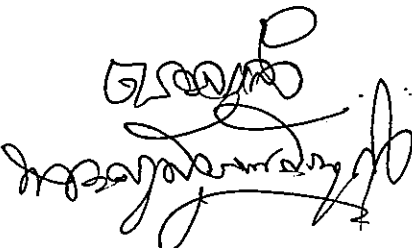
บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔,๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

Http:// www.rec.mbu.ac.th

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๐๖๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร.ประพิศ โบราณมูล

ด้วย พระโสภณ ญาณวีโร (กุล โพนเมือง) นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

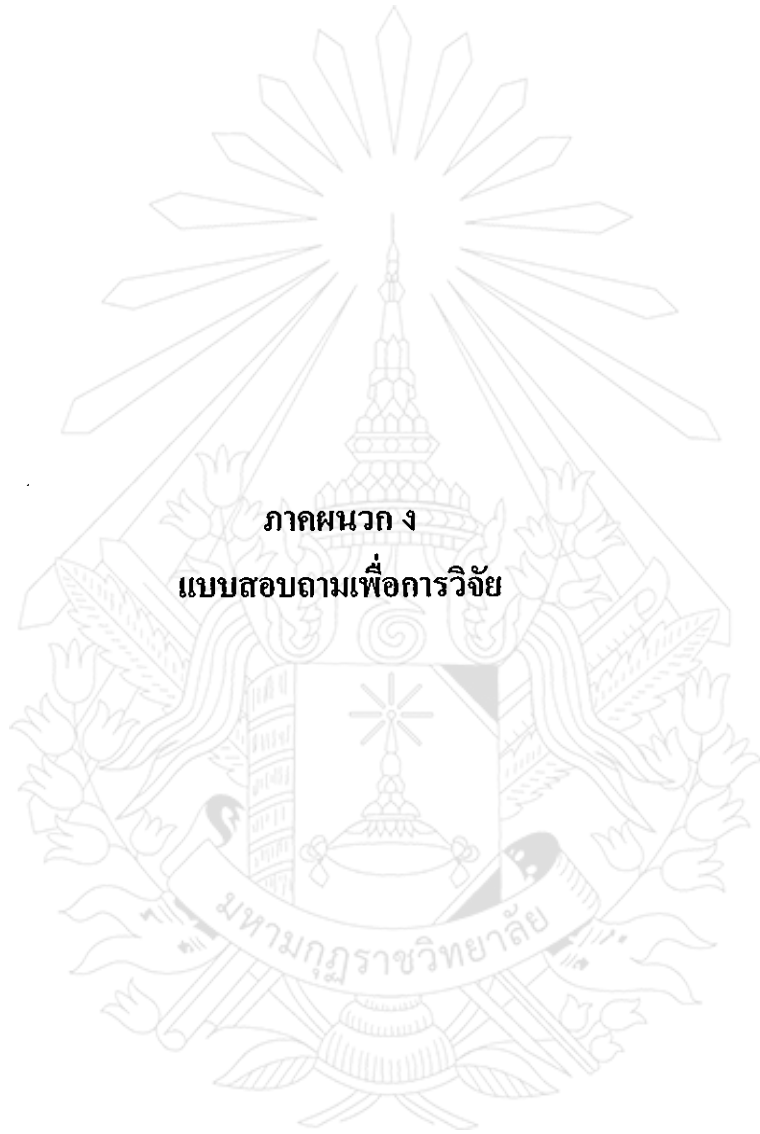
ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔,๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

Http:// www.rec.mbu.ac.th

พ.อ.สุวิทย์
๑๓ ก.พ. ๕๒

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นสำหรับสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด มีความประสงค์เพื่อศึกษาการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขงานโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านได้โปรดตอบทุกข้อตามความเป็นจริงซึ่งข้อมูลที่ได้จะปกปิดเป็นความลับ และจะนำมาวิเคราะห์ทางวิชาการเท่านั้น

๒. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน

ตอนที่ ๒ การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด

๓. คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนางานการดำเนินงานโรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ร้อยเอ็ด ให้เป็นหน่วยงานที่ให้บริการเป็นเลิศ และคำตอบของท่านจะนำไปวิเคราะห์ผลโดยรวม ไม่มีผลกระทบ หรือผูกพันต่อท่าน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่อย่างใดจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้ให้คำตอบในการตอบแบบสอบถามอย่างตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริงหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระโสภ ญาณวีโร (กุลโพนเมือง)

นักศึกษาศาสนาปริยญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน

คำแนะนำ โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
ของท่าน

๑. สถานภาพ

 ครูผู้สอนที่เป็นพระภิกษุ ครูผู้สอนที่เป็นฆราวาส

๒. ประเภทของความพิการ

 ความบกพร่องทางการเห็น ความบกพร่องทางร่างกายหรือ ความบกพร่องทางการได้ยิน

สุขภาพ

ตอนที่ ๒ การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณา

บอด ร้อยเอ็ด

คำแนะนำ กรุณาอ่านข้อความแล้วตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่เป็นระดับ
การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณา
บอด ร้อยเอ็ด

ลำดับ	การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษาคณา บอด ร้อยเอ็ด	ระดับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	คิดข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์					
๑.	ท่านพยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต					
๒.	ท่านพยายามเลี่ยงไม่ทำร้ายเบียดเบียนหรือ ประทุษร้ายผู้อื่นและสัตว์ต่าง ๆ					
๓.	ท่านไม่ลองบริโภคเนื้อสัตว์แปลก ๆ เช่น เนื้อ เนื้อสุนัข ไช้หรือ ไข่นกกระทาเทศ เนื้อหรือไข่ จระเข้ ฯลฯ					
๔.	ท่านไม่สะสมส่วนหนึ่งของสัตว์มาเป็น เครื่องประดับหรือเครื่องแต่งบ้าน เช่น กระจก สัตว์หนังสัตว์ เขี้ยว งาสัตว์ ฯลฯ					

ลำดับ	การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษา คนตาบอด ร้อยเอ็ด	ระดับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์					
๕.	ท่านไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปาก อนุญาตให้					
๖.	ท่านไม่นำสิ่งที่เป็นสาธารณะสมบัติหรือของ ส่วนรวมมาเป็นของตน					
๗.	ท่านไม่ขอให้ข้าราชการช่วยเหลือท่าน ด้วยการ จ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้					
๘.	ท่านพยายามไม่เอาใจเอาเปรียบผู้อื่น					
	ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติผิดในกาม					
๙.	ท่านซื่อสัตย์ต่อคู่รักและคู่สมรสของท่าน					
๑๐.	ท่านจะไม่ร่วมประเวณีกับผู้ที่ไม่ใช่คู่สมรส					
๑๑.	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิ๊ก(มีคู่ทางกายหรือใจกับชาย หรือหญิงอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของท่าน)					
๑๒.	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิจกรรมทางเพศกับหญิง หรือชายบริการ					
	ศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด					
๑๓.	ท่านไม่พูดปดในการใช้ชีวิตประจำวัน					
๑๔.	ท่านไม่พูดคำหยาบ					
๑๕.	ท่านไม่พูดส่อเสียดนินทาผู้อื่น					
๑๖.	ท่านพยายามที่จะไม่พูดเพื่อเจ้อ					
	ศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย					
๑๗.	ท่านไม่ดื่มสุราหรือของมีนเมาต่างๆใน ชีวิตประจำวัน					
๑๘.	ท่านไม่ดื่มสุราในงานประเพณีต่างๆ					
๑๙.	ท่านไม่ดื่มสุราในวันพระและช่วงเข้าพรรษา					
๒๐.	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะไม่ดื่มสุราเมื่อต้องขับรถ					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียน
การศึกษาดาบอด ร้อยเอ็ด

๑) คีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์

.....
.....
.....

๒. คีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์

.....
.....
.....

๓. คีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดีในกาม

.....
.....
.....

๔. คีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด

.....
.....
.....

๕. คีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย

.....
.....
.....

พระโสภณ ญาณวีโร (กุล โพนเมือง)

ขอบคุณในการให้ความร่วมมือ
ในการกรอกแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ภาคผนวก จ

คำอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

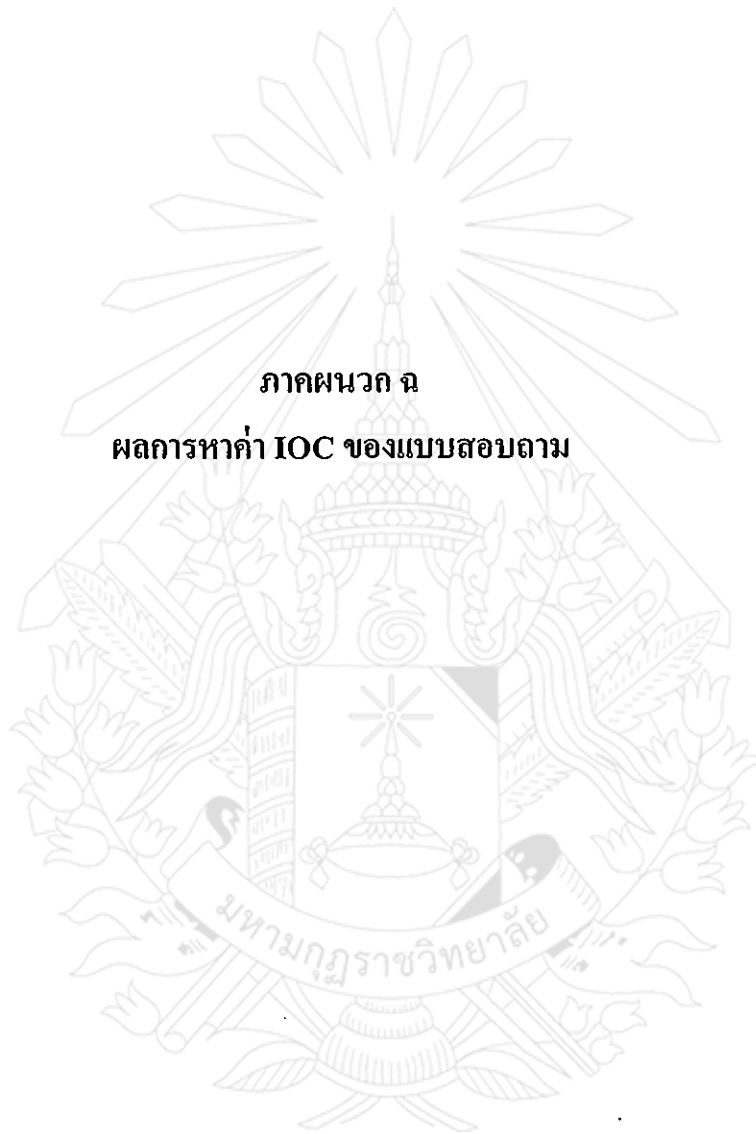
มหาจุฬาราชวิทยาลัย

ตารางแสดง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
๑.	๐.๘๔	๑๑.	๐.๘๓
๒.	๐.๘๓	๑๒.	๐.๘๓
๓.	๐.๘๓	๑๓.	๐.๘๔
๔.	๐.๘๓	๑๔.	๐.๘๕
๕.	๐.๘๓	๑๕.	๐.๘๓
๖.	๐.๘๔	๑๖.	๐.๘๔
๗.	๐.๘๕	๑๗.	๐.๘๓
๘.	๐.๘๓	๑๘.	๐.๘๓
๙.	๐.๘๔	๑๙.	๐.๘๓
๑๐.	๐.๘๓	๒๐.	๐.๘๓
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = ๐.๘๓			

ภาคผนวก ฉ
ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษา
คนตาบอด ร้อยเอ็ด

ข้อที่	การนำหลักศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษา คนตาบอด ร้อยเอ็ด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	ΣR	ค่า IOC
	ศีลข้อที่ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์					
๑.	ท่านพยายามละเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๒.	ท่านพยายามเลี้ยงไม่ทำร้ายเบียดเบียนหรือ ประทุษร้ายผู้อื่นและสัตว์ต่าง ๆ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๓.	ท่านไม่ลองบริโภคเนื้อสัตว์แปลก ๆ เช่น เนื้อ เนื้อสุนัข ไข่หรือไข่นกกระทาเทศ เนื้อหรือไข่ จระเข้ ฯลฯ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๔.	ท่านไม่สะสมส่วนหนึ่งของสัตว์มาเป็น เครื่องประดับหรือเครื่องแต่งบ้าน เช่น กระจก สัตว์ หนังสัตว์ เขี้ยว งาสัตว์ ฯลฯ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
	ศีลข้อที่ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์					
๕.	ท่านไม่รับสิ่งของจากผู้อื่นที่ไม่ได้เอ่ยปาก อนุญาตให้	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๖.	ท่านไม่นำสิ่งที่เป็นสาธารณะสมบัติหรือของ ส่วนรวมมาเป็นของตน	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๗.	ท่านไม่ขอให้ข้าราชการช่วยเหลือท่าน ด้วยการ จ่ายค่าตอบแทนพิเศษให้	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๘.	ท่านพยายามไม่เอารัศเอาเปรียบผู้อื่น	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
	ศีลข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติผิดในกาม					
๙.	ท่านซื่อสัตย์ต่อคู่รักและคู่สมรสของท่าน	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๑๐.	ท่านจะไม่ร่วมประเวณีกับผู้ที่ไม่ใช่คู่สมรส	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๑๑.	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิ๊ก(มีชู้ทางกายหรือใจกับชาย หรือหญิงอื่นที่ไม่ใช่คู่รักหรือคู่สมรสของท่าน)	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑

	การนำหลักคิดห้าไปใช้ในชีวิตประจำวันของ นักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนการศึกษา คนตาบอด ร้อยเอ็ด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	ΣR	ค่า IOC
๑๒	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะมีกิจกรรมทางเพศกับหญิง หรือชายบริการ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
	ศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดปด					
๑๓.	ท่านไม่พูดปดในการใช้ชีวิตประจำวัน	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๑๔.	ท่านไม่พูดคำหยาบ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๑๕.	ท่านไม่พูดส่อเสียดนินทาผู้อื่น	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๑๖.	ท่านพยายามที่จะไม่พูดเพื่อจ้อ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
	ศีลข้อที่ ๕ เว้นจากการดื่มสุราเมรัย					
๑๗	ท่านไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมาต่างๆ ใน ชีวิตประจำวัน	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๑๘	ท่านไม่ดื่มสุราในงานประเพณีต่างๆ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๑๙	ท่านไม่ดื่มสุราในวันพระและช่วงเข้าพรรษา	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑
๒๐	ท่านหลีกเลี่ยงที่จะไม่ดื่มสุราเมื่อต้องขับรถ	+ ๑	+ ๑	+ ๑	+ ๓	๑

ได้ค่า IOC เท่ากับ ๑ ทุกข้อ

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล** : พระโสภา ญาณวีโร(กุลโพนเมือง)
- วัน/เดือน/ปีเกิด** : ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๗
- ชาติภูมิ** : บ้านเลขที่ ๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลโพนเมือง อำเภออาจสามารถ
จังหวัดร้อยเอ็ด
- ที่อยู่ปัจจุบัน** : วัดบ้านเหล่าเรือสามัคคีธรรม ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
- การศึกษา**
- พ.ศ. ๒๕๒๔ : ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านโพนเมือง
อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
- พ.ศ. ๒๕๔๕ : ศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
- หน้าที่การงาน**
- ปัจจุบัน : ครูสอนศีลธรรมโรงเรียนเมืองร้อยเอ็ด

